

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డెన్న వట్టణము 1927-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది స్థానువారము } No. 131
నంపుటము ౧౫ } శ్రీ వ్రథహనామనంవత్సర భారతదేశమాన శుద్ధ సవయ. } సంచిక ౧౩౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమామూలు, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బొంబుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే డెమట పట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోనము గలంగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
వ్రతీయింటి మాఖ్యముగా నుండచగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
శ్రీ
249, ఫ్రేరింగ్స్ట్రీట్, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

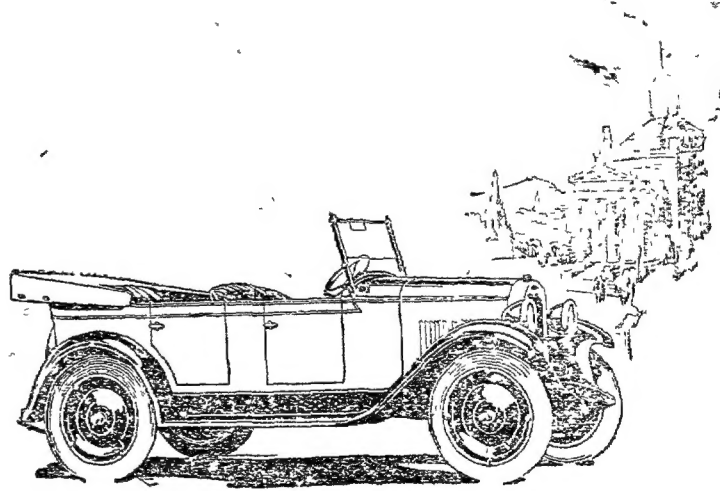

ధ ర లు

టూరింగ్ కారు	రు 2,550
సెడన్	" 3,350
1 టన్ను ట్రక్కు	
చాసిస్ మాత్రం	" 2,200
1/2 టన్ను ట్రక్కు	
చాసిస్ మాత్రం	" 1,800
20 సీటుబస్	" 3,050
16 సీటుబస్	" 2,900

మిగుల అందము
గలిగి నప్పటికి
చాల తక్కువ
వెల కలిగి యున్నది.

వెంటనే సరఫరా చేయుటకు
సిద్ధముగా నున్నది.

చివ్ రోలెట్ కారులు విస్తారముగా తయారు గాబడుచున్న పద్ధ
తులను, జనరల్ మోటార్స్ కార్పొరేషన్ వారిచే కనిపెట్టబడిన అనేక
ములైన సాధనములనుబట్టి, చివ్ రోలెట్ మాదిరిలో నూతనా విశే
ములను అభివృద్ధి పఱచుచున్నారు.
సాంద్ర్యాదిశయమును గలిగి పూర్తిగా అమర్చబడి చివ్ రోలె
ట్ తదితర అందమైన తరహాలకంటె అమిత తక్కువవెలకు యివ్వ
బడుచున్నది.
మా ప్రదర్శనశాలల కరుదెంచి మిగుల గొప్పవిమౌన మాకారు
లను పరిశీలింపుడు. బాడీలయొక్క రంగును, అందమును, అవి జాగ్ర

తగా అమర్చబడిన విధములను గమనించుడు. ఎక్కువవెలగల కారుల
యందుండెడి గణగణాంతరములను, రక్షణోపాయ నిమిత్తం ఏర్ప
రుబడిన రేకు ఓకే ఫుల్ క్రౌను రేకుగా అమర్చబడుచును, బులెట్
మాదిరిగా అమర్చబడిన దీపములందును గాననగును. ఛాసిస్ ను క్రమ
క్రమముగా పరిశీలించి అందు నవీన మాదిరి అభివృద్ధి, అంతటను
అమర్చబడిన కొత్తమాదిరి పనితనమును గుర్తింపుడు. మీకు యిష్టము
వచ్చిన నేరోస్ట్రమిడనైనను ప్రయాణము చేయుడు. అప్పుడు దినము,
వేలకొలది చివ్ రోలెట్ కారులనే నేలకొనుచున్నారో తెలుసుకొన
గలవు.

సింపున్ అండు కోలిమిటెడ్

మదరాసు ఉదకమండలం.

గొప్ప యోగ్యతగలది. తక్కువ వెలకు వచ్చుచున్నది.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars on 2 annas stamp. Apply to:—Central Telegraph School, Nai Sarak, Delhi.

కావలెను

తూర్పు పడమర గోదావరి జిల్లాలలో అన్ని తాలూకాల లోను కిర్యానాయలు అవ్వకం నిమిత్తం సహజిజంట్లు కావలెను. వివరములు కోరువారు లక్ష్మీఅండుకో రాజమండ్రి ఆని వ్రాయవలెను.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భన్మప్రకాశిక రు. 1 2046) చాక్లెట్లపాద కృష్ణము రు. 1, శివవాడ.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1278

హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

గంధర్వపత్రిక

339.

బయస్కాపు, నాటకము, మేళములు, హాస్యము, సం గీతము, కథలు, చతుష్పత్తికళలు, భావలు మున్నగు నాగర సమస్యలకు సవిత్తమాసపత్రిక-సంవత్సరచందా ఒకరూపాయి. మాదిరి సంచిక చేడ. ప్రతివోట ఏజంట్లు కావలెను.

గంధర్వమహల్-విజయనగరం.

శాస్త్రోక్తమైన జ్యోతిషం

భవిష్యత్తును గురించి 6 వ్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు చేరు. ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. సర్వకార్యములందు జయము నొసగు శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యకవుడు రు. 2-8-0.

శ్రీ శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనోదయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగ్ల ఇంద్ర జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చిట్ట శివ తమాసాలు, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయమచేయుట, మానిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4. Mesmerised Talisman సంజీవి దీనిధరించిన నిత్యవ్యయము. ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అద్భుతమునిచ్చును. చని చేకూరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకమందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ. 1-8, 4-కి రూ. 12-కి రూ. 9. పి. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.

వర్తకు లందరిచే విక్రయించ బడుచున్నది.

అతంతిగ్రహ మాత్రలు.

ప్రపంచము దంతలను ప్రసిద్ధిబడెనది. మెడకులంపట, మలబద్దకము, మానసిక, శారీరబలహీనత మొదలగునవి దీనిచే పటాపంచలగును. 32 మాత్రలుగల బుడి 1 కి ధర్మ రు. 1-0-0 ఇనాం! కామశాస్త్ర ఇనాం!! 219 అతంతిగ్రహ ఫార్మసి, 28, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. లేక మెయిన్ రోడ్ కాకినాడ.

నానత్యాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

నాలుగవభాగము 14-వ ప్రకరణము

మూలపల్లెలు

భారతదేశమున హిందువులలో నొక తెగవారిని అప్పల శ్యులని పిలచెదరు. తెక్కిన వర్ణములవారితోపాటు అప్పలశ్యులను గ్రామములలో కాపురముంచుటకు పిలువెను. గ్రామము నకు దూరముగా వారిండ్లుకట్టుకొనవలెను. వానినే మూలపల్లె లందురు. సజరాతులో అప్పలశ్యులను ధేకులందురుగాన మల పల్లెలను ధేకువాడో లందురు. అయిహాఖండమున వెనుక కైస్తవులు యూదుల నిటుల అప్పలశ్యులవలె చూచు చుం డెడివారు. వారు కాపురముందు భాగములను ఘెట్టోలనియం దురు. అటులనే యిప్పుడు భారతీయుల మగు మనము దక్షిణాఫ్రి కాలో అప్పలశ్యులవలె మాడబడుచున్నాము. అంద్రాసుగారి త్యాగమువలనను కాస్త్రీగారి యింద్రజాలమువలనను యీ దుర వస్థ మునకెంతవరకు తొలగగలదో చూడవలసి యున్నది.

ప్రాచీన కాలమున యూదులు తామన్ని మతములవారి కంటెను మిక్కిలి గొప్పవారమనియు భగవంతునకు తమయం దత్యధికముగ ప్రేమగలవనియు భావించుచుండిరి. కావుననే వారి సంకీర్తనానికి ఆస్వాదకరముగ నీ వింతకీర్తి ప్రాప్త మైనది. అటులనే హిందువులు తామర్యులమనియు నాగరికత వారమనియు భావించుచు స్వదేశీయులలో కొందరిని ఆనార్యు లనియు అప్పలశ్యులనియు నిరసించుచుండుటచే దక్షిణాఫ్రికా లో హిందువులకేగాక పార్శీలుమహమ్మదీయులుమున్నగుభార తీయులందరికినిగూడ ఆస్వాదకరముగ నీ వింతకీర్తి ప్రాప్త మగుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయుల నందరిని కూలీలని పిల చెదరు. మనదేశము మూటల ను మోయు వారి ని కూలీ లందుము. అచట కూలీలగా అప్పలశ్యులనియే ర్పడి నది కావున భారతీయులు నిసింపం ప్రదేశ కముల ను కూలీల పేట లు(కూలీలొకడన్న) అందురు. జోహన్నెస్బర్గ్లో నిట్టికూలీలలో భారతీయులకు రైతువారి (టెనెన్స్రైట్సు) హక్కులకలవు. జోహన్నెస్బర్గ్లో 98 యేండ్లకు భారతీయులు భూములు కవు లుకు పుచ్చుకొనియుండిరి అప్రదేశమున భారతీయుల జనసంఖ్య చాల హెచ్చుగానండెను. జనసంఖ్య హెచ్చైనను ఆసలములో నే యిముడవలెనుగాని అడవముగా స్థలమునియ్యదు. మ్యునిసిపా లిటీవారు నియమించిన పాకీవాగు (కుప్పవారు) వచ్చి మరుగు దొడ్లనుమాత్రము యేదోయొకకిరిగా వాగుచేసి పోవుచుండురు గాని పారిశుధ్యమునకు మరెట్టి యేర్పాటులకు మ్యునిసిపాలిటీ వారు చేసియుండలేదు. మంచి పీఠులలో రోడ్లు దీపములు మున్నగునవిగూడ మ్యునిసిపాలిటీవారు ప్రజల పారిశుధ్యము ను తేమమునుగూర్చి యింతి ఆశ్చర్యగానన్నపుడు నగరమును మాత్ర మెటుల పరిశుద్ధముగా నుంచగలుగుదుర? అచటనున్న భారతీయులకు పారిశుధ్యము హైకిను మున్నగున వేమియును తెలియవు. కావున మ్యునిసిపలువారి పరిశీలనక్రింద వారు స్వతం త్రించి యేమియును చేయజాలరు. అచటికి వెళ్లి న వారందరును రావిన్నను క్రూసోవంటి వారే యైనవో వారికధయే వేరుగానుండును. ప్రపంచమున రావిన్న ను క్రూసోవంటివారు విదేశములకేగి యేర్పరచిన జనపదములెడ టనుగూడ కనబడవు. సాధారణముగా ప్రజలు వ్యాపారముకొ రకును ధనార్జనముకొరకునే విదేశములకు పోవుచుండురు. దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్లిన భారతీయులలో హెచ్చుమంది చదువురా నివారును నిరసలునగు వ్యవసాయదారులే. వారికి సహాయముత్య థికముగా చేయబడవలసియున్నది. వారిలో విద్యాధికులును వర్తకులును చాల కొద్దిగానుండిరి.

ఈ రీతిగా మ్యునిసిపాలిటీవారు వేరువేరుగా మహాప రాధమొనరించుటవలనను భారతీయులు చట్టి అజ్ఞానవశోనందు టవలనను అపేటలో పారిశుధ్యము పూర్తగావించి పోయినది. అట్టి సిటిలో పారిశుధ్యమును నెలకొల్పుటకు మ్యునిసిపాలిటీ వారెట్టి ప్రయత్నమును చేయకపోవుటయేగాక తమ అజాగ్ర త్తయే అందులకు కారణమైనను పారిశుధ్యమును గమనింలేక నమిమతో కవులుదారులకు స్థములలోనుండి వెడలగొట్టుటకు శాసనసభలో చట్టమునామోదంపజేసి అధికారమును బడసిరి. నేను జోహన్నెస్బర్గ్ వెళ్లసరికి సిటిగకు ఖీరీతిగా నుండెను.

స్థలముల నాక్రమించినవారికి యజమాన్యపు (ప్రాప్రయెటరీ) హక్కులుకలవు; గాన వారు మజరానుబడయుట కర్హులైయున్నారు. భూములను స్వాధీనపరచుకొనునట్టి కేసు లను విచారించుట కొక ప్రత్యేక న్యాయస్థానము నేర్పరచిరి. రైతు (టెనెంటు)మ్యునిసిపాలిటీవారి నూచుకొనామోదంప జాలకపోయినవో ఆ న్యాయస్థానమున అపిలుచేయవచ్చును. మ్యునిసిపాలిటీవారు తెలిపిన మజరామొత్తముకంటె హెచ్చు మొత్తమునా న్యాయస్థానము వారిప్పించియెడల మ్యునిసిపాలి టీవారు ఖర్చులను భరించవలసియుండును.

ఆపుకు రైతులలో చాలమందికి నేనే న్యాయవాదిగా నుంటిని. కేసు గెల్చినను ఓడినను ప్రతికవులుకును నాకు పది పానులు ఫీజాయియ్యవలెను. కొద్దిరూప యిప్పించెడు కర్షులతో నేను తృప్తిపొందెదను. ఈరీతిగా లభించెడు సామ్యుగోసగము సామ్యునునిలవచేసి ఒకవైద్యకాలకు కట్టించెదనని నేనుచెప్పితిని అందులకు వారందరును సంతోషించిరి ఈ కేసులవలన అధికము గా ధనార్జనచేయుట నా అభిప్రాయము కాదు.

నేను 70 కేసులలో వాదించితిని. వానిలో నొకటిమాత్ర మే పోయినదిగాని తెక్కిన వన్నియును గెలిచినవి. ఆ మొత్తము లో 1600 పానులు యిం డియను ఒపినియను పత్రిక కే నే ను వ్యయపరచియుంటిని. నేనాకేసులలో చాలప్రతిపది పనిచేసి తిని. రైతులెప్పుడును నావెంటనుండేవారు. వీరందరును మొద ట గిరిమెంటు కూలీలు(యిండెందరు లేబరర్సు)గానే చెన్నపురి లీహారు మున్నగురాష్ట్రములనుండి దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చియుం డిరి. తవయిప్పందులను తొలగిండుకొనటకు పిక్ ప్రత్యేకముగా నొకసభము నేర్పరచిరి. స్వార్ంత్రభారతీయ వర్తకులసంఘము నుపేరుతో మరియొకసంఘముగూడ నున్నది. వారిలో కొందరు నిష్కూలములును నీతివర్తకులును ఉదారస్వభావులు నై యు న్నారు. వారికిజయరామసింగుగారును బాదరిగారును నాయకు లు. జయరామసింగుగారే అసంఘమున కధ్యక్షుడు. వారిద్దరు నుగూడ నిపుడు పరలోకగతులైరి. వారిద్దరునుగూడ నాకుచాల సహాయము చేసిరి. బాదరిగారికిని నాకును పరిసయముచాల అధికమైనది. ఆయన సత్యాగ్రహము నందుగూడ ప్రాముఖ్య తను బూనెను. వీరిద్వారా అచటిభారతీయులలో హెచ్చుమం దితో నాకధికమగుపరిచయము కలిగినది. వారికష్టసుఖములు నావిగానేభావించి సోదరునివలెనే నేను పనిచేసి యుంటిని.

వారెన్సరును నన్ను గంధిఆని పిలచెడివారుగారు. గాంధీ సాహెబులని గౌరవముగా పెద్దపేర పెట్టి వారెన్సరును నన్నవ మానపరచియుండలేదు. నేనుఅబ్దుల్లాగారు నన్ను భాయీ అని పిలువసాగిరి. భాయీఅనగా సోదరుడా అరి అర్ధము. అందరు నుగూడ నన్ను భాయీ యనియే పిలుచుచుండిరి. గిరిమెంటు కూలీలుగావచ్చినవారుగూడ నన్ను భాయీయని పిలిచినపుడు నాకు చాలసంతోషముగానుండెడిది. నేను ఆదేశముననున్నంత కాలము నన్నందరును భాయీ యనియే పిలుచుచుండిరి.

(మో. క. గాంధీ. ఎంగుయిండియా 25-8-27)

బ్రిటిషు యుద్ధనౌకకాయంగిసి నడిక్రింద బోవుచుండ చీనావారు కాల్పు మరల తుపాకిని గాల్చెను. ఒక నావికునికి గాయములు కొంచెము తగిలెను. బ్రిటిషునౌకకు స్వల్పనష్టము గలెను.

నగల కొనదలచినవృడు ప్రపథమమున మీ వనిమి?

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

3

సీమవెండికి, సవరం బంగారుకు పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని వేరు నగలివ్వబడును కాతాదారుల కన్ని సౌకర్యములు గలవు.

తంలి విలాసం } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంవెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు. { తెలిసోను నెం "2802"

వీటూగూ

మత, పంచారము

ఈ క్రితమును నాలుగు పూటలు రాచిన చీడ, గుఱి, చిలమ, జిల మొదలగునవి నశింపును. తప్పక పనిజేయును.

అమ్మకాంబవం డిహా, మదరాసు లోక బోధకాం

బెజవాడ వైశ్యులు(అందులో శ్రీయంత ఉద్దేవల్లి. వెంటిపపయ్య
 గారు) శ్రీయంత దేశోద్ధారక కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు
 గారును ఇతరులను ద్రవ్యసహాయము చేసిరి. భగవద్గ్రంథము
 గాయకులు, ఉపన్యాసకులు, భక్తసమాజసభ్యులు తమకు
 భగవద్గ్రంథము చే హరిభజనలవలనను, నృత్య, గాన, గీతములవలనను
 బెజవాడపొరులను తరింపజేసిరి. శ్రీమద్ధర్మా విలాసభజనమంతయు
 శ్రీరామనామామృతముచే పావనమయ్యెను. శ్రీకృష్ణపరమా
 త్మ అవతారముతో ప్రారంభమై శ్రీరక్తిణీ కళ్యాణముతో
 పూర్తియైనవిష్ణుశ్రీ మోక్షేజమందారు లంపిన ఏనగమిః
 ఆఖరురోజున అంభారి ఉత్సవము జరిగెను. ఉత్సవమును వర్ణి
 తుచు శ్రీసుబ్రహ్మ్యం భాగవతులు రచించినపద్యములు సభ
 నానందాద్ధి నోలలాడించినవి. చక్కని తమ భవనము నొసరి
 భవనసహాయము చేసిన శ్రీ దేశోద్ధారకులనుగూర్చి ఎల్లరు కొ
 యాడిరి. తమ గృహమును భగవద్భజనలచే పావనముచేసి శ్రీ
 రక్తిణీకళ్యాణముచే మంగళకరము చేసినందులకు శ్రీనాగేశ్వర
 రావు పంతులుగారు తమ సంతసమును వెల్లించిరి. మరియు
 భగవదర్చనను వినియోగించుటచే గృహనిర్మామ సార్థకమై
 దసిరి.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జోన్నగారి ఉపన్యాసములు

28-8-27-అమెరికా దేశీయులను ముప్రసిద్ధులను ఆరు ద్వారా ఇ ట్టాకోలి జోన్నగారు మా నగరమున కరు

ప్రపంచమున వారు అమెరికాదేశములో బయలుదేరిరి. ఆస్థులు బానిసత్వమునకు స్వతంత్రమునకు సవాలుగలదనియు

ఇట్లుండే దేశమునగూడ మరలీలకును ధనవంతులకును మధ్య సవాలుగలదనియు, మరలీలీలకున వారిలమును నిర్దిష్ట

టర్కీదేశము మంచిసవాలును యిచ్చియున్నది. కిలాఫ తును రద్దుపరచుట గొప్పసవాలు. రెండవది మామూలీయస్త్రీల స్వేచ్ఛాప్రవృత్తన.

టర్కీదేశము పౌరులమును పూర్తిగ పరివర్తనమొందినది. సూతన విషయ నిర్మాణముకై వారు నిరంతరకృషి సల్పుచు

భారతదేశమునగూడ నిట్టిసవాలే గలదు. అవి ప్రాచీన మూర్ఖులు నమ్మకములు, అలవాట్లను, ఆధునిక యభిప్రాయ ములకు మధ్యనున్నది.

గ్రీకుదేశముల పౌరులమునుగూడ చాలవరకు మార్పుజేసి నది. గతయుద్ధముందు గ్రీకులు తురుష్కులచే తరుముడినపును

భారతదేశమునగల హిందుమహమ్మదీయ వైషమ్యముల కాయన వగచెను. కాని యీ వైషమ్యములు బోవుటకు సరి

యుపన్యాసమునంతను వారు 4 భాగములుగ విభజించి జెప్పిరి.

ఆయన యొకరోజున పాలస్తైయిను వెళ్లిరట. అచట నున్నయొక పర్యతోపరిభాగమునకు వెళ్లి నిలబడిరట. అప్పుడు

స్వాధ్యపర్యముతో నిండి సంకుచితమై యున్న డెడ్ సముద్రమువలెనయిన నుండవలెను. లేదా వికాలమై గంభీరమైన

కొందరు జోన్నగారిని గొప్ప పరివర్తనకు పరిపాదించ వచ్చును. అమెరికాదేశములో చాల యడవులు గలవు. అవి

కొన్ని మార్పులు పరివర్తనలుగా దోచినను వాటిని స క్రమమైన మార్గములలో నడుపవలెనుగాని విడువగూడదు. మో

అంత జోన్నగారు వారి యమూల్య యుపన్యాసమును కరతాళధ్వనుల మధ్య ముగించిరి.

చెరువు వెంకటసుబ్బాస్వామి.

బిజ్జీ బండ్:-నీరజా యొన శిర్యమును గట్టిపరచు టకు లోక ప్రసిద్ధిజేసినది. స్వప్నమందుగాని మాత్రముతో

ఆర్య వైద్యాశ్రమం, 1159-1127 3, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

రవీంద్ర నాథ మహాకవి

మలయాదేశమున కుత్రికులు కఠినముగా

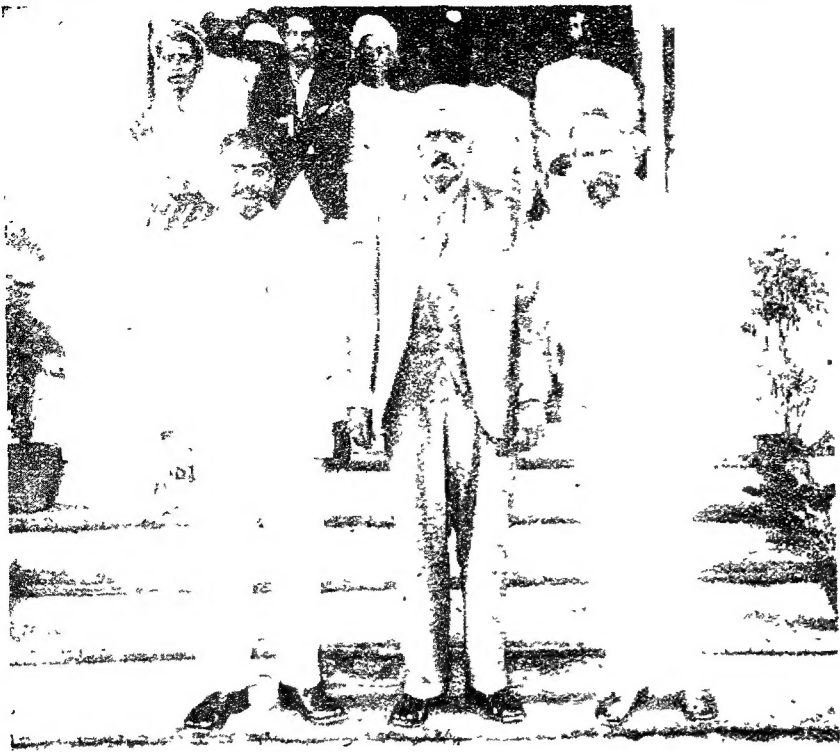
విమర్శించుట

బ్రిటిషువారు చీనాకు నేనలనుపంపుట అందులో భార తీయనైకులను పంపుట గొప్ప అక్రమము. భారతీయులను పంపిన వారు

ఇతడు వేదాంతి, కవి. ఆంగ్లదేశమువారిచే గౌరవించ బడెను. మలయాదేశమున సాధ్యభాముని ప్రతినిధి యితనికి గౌరవ పూర్వక

రోమూరి

డబ్బి 1-కి రు 0-8-0; వి. పి. సహా 0-13-0 ఈ భస్మమును నీటితో కలిపి పట్టించిన, రోమములు

సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారు

మద్రాసు కార్యరేషనువారు శుక్రవారము సాయంకాలము సి. యఫ్. ఆంధ్రాసుగారికి స్వాగత మొసగిన సందర్భమున గ్రహింపబడిన ఛాయాపటము. కార్యరేషను కమిషనరు జె. వెంకట నారాయణరావుడు, కార్యరేషను అధ్యక్షులగు వ. నారాయణస్వామిశెట్టిగారు, సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారు వరుసగా నిలిచియున్నారు. (వె. పొ. వీ.)

విద్యాశాఖాంగమంత్రులగు డాక్టరు సుబ్బారాయణుగారు రాజమహేంద్రవరమున కరుదొచ్చిన సందర్భమున పురపాలకసంఘాన్నతపాతశాలయం దీ ఛాయాపటము దీయబడినది.

మద్రాసు యువజన సమితివారు కవిపుంగవుడును నటశేఖరుడును అగు హరింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయగారిని సాగనంపుటకై జరిపిన సభయందు ఈ ఛాయాపటము గ్రహింపబడెను. డాక్టరు కజన్సుగారు హరింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయగారు వారిభార్య కమలాదేవి ఛటోపాధ్యాయగారు మధ్య కూర్చుని యున్నారు. (వె. పొ. వీ.)

తే నా లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పి. హెచ్. జగదీశచంద్రగారి రాక

సెప్టెంబరు 1:—వీరు చిత్తూరు, కడప, అనంతపురం, కల్లూరు జిల్లాలయందు గ్రామపునర్నిర్మాణ, మత, సాంఘిక, ఆర్థికవిషయములలో అనేకగ్రామములయందు పన్యాసమునా పరిగంటూరుజిల్లాలో ఒంగోలు కొత్తపట్నములలో నుపన్యసించి, తేనాలిచేరిరి. తేనాలియందు మైసూరు మ్యూనిసిపల్ ఉచితపఠనవందరము ఉత్సాహము మొదలగు స్థలములనువీక్షించి వాటి అభివృద్ధికొరకు అనుకూలములను మార్గముల సూచించిరి. ఆయితే నగరప్పాడు గ్రామము వెల్లి, అచ్చట శ్రీరామపుస్తక భాండారమును దర్శించిరి. పుస్తకభాండారము హీనస్థితి యందుండటాన, దాని అభివృద్ధిచేయుటకు గ్రామములను పురికొల్పిరి. తేనాలిమట్టుప్రక్కల గ్రామములనుచూచి, అచ్చట ప్రజలకు ప్రైవేటుయములను బోధించుటకు ప్రయత్నముచేయుచున్నారు.

శ్రీతిలక్ విద్యాపీఠసందర్శనము

వీరు విద్యాపీఠమును సందర్శించి అచ్చటి కార్యక్రమమున తెలుగుకొని దానికి అభివృద్ధిమార్గములను కొన్నిటినిసూచించిరి. నిమ్మజాతులవారు మాడ కొందరు వడ్రంగ కార్తానాలో పని చేయుట చూచి వీరు సంతసించిరి. వ్యాయామక్రీడలను సూతన మార్గములలో బాలురకు బోధింప సలహానిచ్చిరి. తోటలు వేయించి వ్యవసాయపు పనులలోగూడ బాలురను ప్రవేశ పెట్టుట మంచిదని వీరి యభిప్రాయము. మొత్తముమీద పాఠశాల సరియైనమార్గములమీద జరుగుచున్నట్లు వీరు వెల్లబెచ్చిరి. చేతిపనులను, చిత్రపనులను బాలురకు నేర్పవలెననిరి.

యడవూరు గ్రామంలోని ఉపన్యాసము

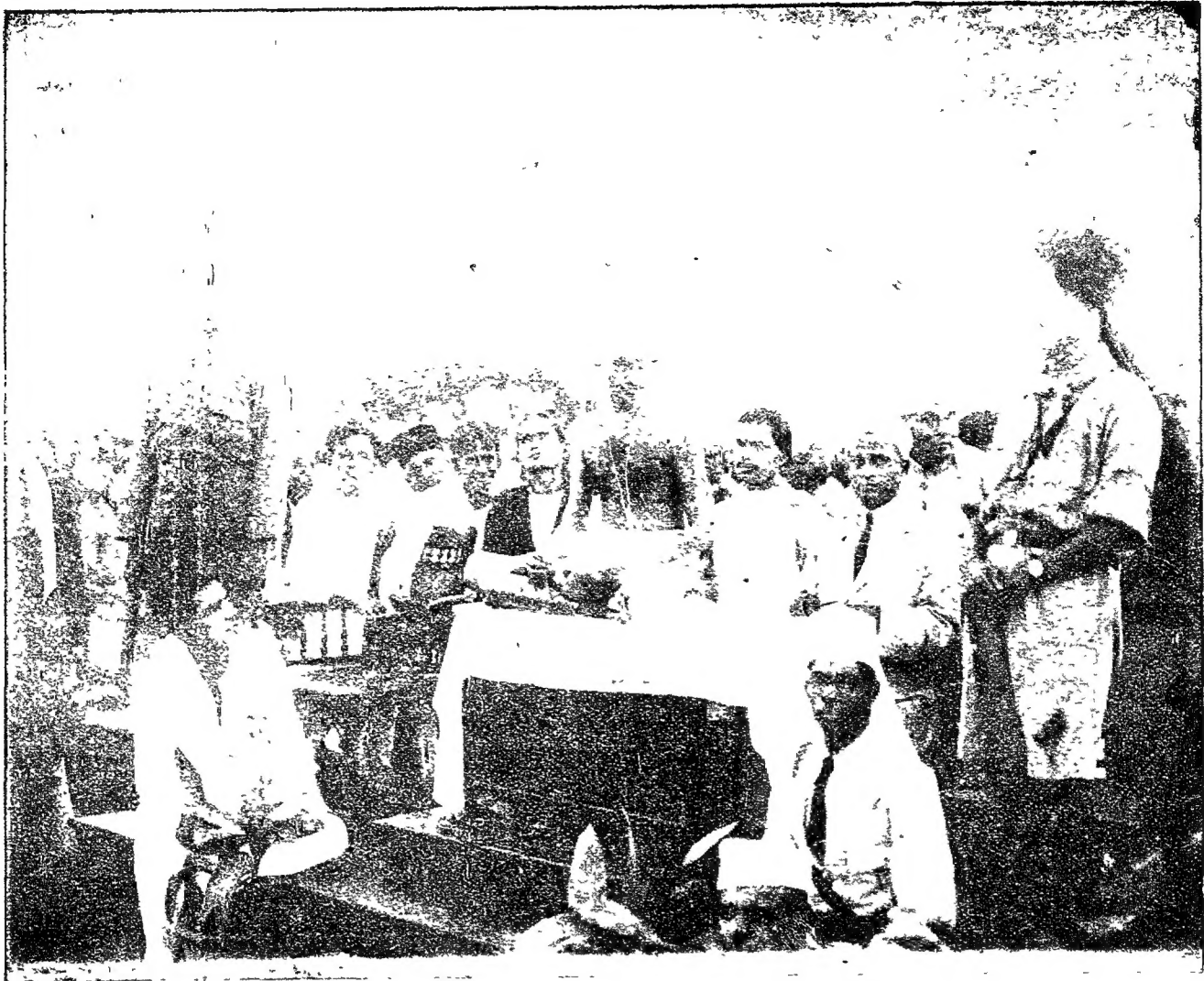
ది 31-8-27 తేదిన విషయక చతుర్థి నాడు వీరు యడవూరు గ్రామం వెల్లి గ్రామదేవాలయమునందలి గొప్ప పువన్యాసము నిచ్చిరి. గ్రామములోని పెద్దలున్న యితరులున్న సుమారు 200 మంది ప్రేక్షకులు శ్రీ పురుషులు సభ సలంకరించిరి. ప్రథమమున ప్రజలకు విద్యయు, ఆ యావశ్యకమో బోధించి, పగటి పాఠశాలను రాత్రి పాఠశాలను స్థాపించి గ్రామములోని బాల బాలికలకు విద్య నేర్పవలయునని చెప్పిరి. పంచాయతులను యేర్పాటుచేసి, గ్రామములోనితగవులనుపరిష్కరించుకొనవలయుననియు, పాలములకు నీటివసతులను పంచాయతుల ద్వారా యేర్పాటు చేసికొనవలయుననియు వీరు చెప్పిరి. తాగుబోతులను పూర్తిగా మానవలయునని బోధించిరి. పశువులకు తగిన చికిత్సలయములు నిలకొల్పవలసిరి. పరపతి సంఘముల లాభమునుగూర్చి చెప్పిరి. రోడ్లకు కాలిబాటలను యేర్పాటుచేసికొని సరియైన స్థితిలో నంచుట మంచిదని చెప్పిరి. గ్రామములో పొట్లడుకొని కార్మికులయొక్క వికమత్వమును పారదోలి సొమ్ము ప్రయముచేసికొనక, పంచాయతులయొక్క మన తగవుల పరిష్కారము చేసికొనుట, దేశమునకును గ్రామమునకును శ్రేయోదాయకమని చెప్పిరి. ఆరోగ్యపథకులగుర్చి విపులముగా ముచ్చటించిరి. యువయువ్యులములతో సభ ముగిసెను. వీరు గంటూరు వెల్లి తదుపరి కృష్ణాజిల్లా పత్తయనము చేసెదరు.

జ్యోతిషప్రథమబోధిని

జ్యోతిషముందు బొత్తిగా ప్రవేశములేనివారు యీ చిన్నపుస్తకము చదివినచో 1 వారంరోజులకే జ్యోతిషముందు ప్రవేశముకలిగి ఆయుర్భాగ్యములు, కళత్రము, సంతానము, శీవనము మొదలగు 12 భావఫలములను ఎవరికివారే స్వయముగా తెలిసికొనగలరు. ఈ పుస్తకము నచ్చకపోయినను, తెలియకపోయినను దీనికి 10 రెట్లు ఖరీదు వాపసుచేయుదును. దీని నెల వి.పి. పిఖర్బులతో 10 ఆణాలు మంత్రమును మాజ్యోతిష పాఠశాలలో చేరినవారికి యీపుస్తకము ఉచితముగా పంపబడును.

ఆ కెళ్ల వెంకటశాస్త్రి గ్రంథకర్త

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు. తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

మహాత్ముడు బాలభట్టలకు వెన్నకు పార్కునందు ఆదివారం సాయంకాలము ఉపన్యసించుట.

(ప్రె. ఫో. బి.)

తాడిపత్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు

వీరు యాగ్రామమునకు ఖద్దరుబోర్డు వ్యవహారములను పూర్తిగ సరిష్కరించు నుద్దేశ్యముతో వచ్చియున్నారు.

అనంతపురమండల కళావంతులసంఘము

పై సంఘము ఇటీవలనే ఈయార స్థాపించబడినది. శ్రీ యంత గుంటూరు నాగభూషణముగారు ఈజిల్లాలలో ప్రచార నిమిత్తమై వచ్చి ఈయారహాడ కళావంతులసంఘమును స్థాపించుటకు కారణభూతులని జెప్పవచ్చును. వారిప్రాతానాప్రేరేతముగ స్థాపించబడినసంఘము, చిరస్థాయిగనిలై, ఆసంఘాద్దేశములను పూర్ణముగా ఆచరణలోనికి తెచ్చుభారము ఈయారి వారిమీదనే ఆధారపడియున్నది. భగవంతుడు వారిసదుద్దేశ్యములను దోడ్పడునోయన్నట్లుగ, ఆసంఘము స్థాపించబడిన కొలది లోజులలోనే శ్రీయంత దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు ఈయారు రావడము, వారికి సన్మానపత్ర మిచ్చుటకు ఈసంఘమువారు పూనుకొనడము, మిక్కిలి శుభసూచకముగ నున్నది. గురువారం 1-9-27 వ తేదిన సాయంత్రం 6 గంటల సన్మానించుట కేర్పడిన ప్రత్యేకపుగడిలో అనంతపురమండల కళావంతుల సంఘమువారు పంతులుగారికి సన్మానపత్రము సమర్పించిరి. పంతులుగారు వారుచేసిన సన్మానమునకు వారికి కృతజ్ఞత తెల్పుచు మూడు కిగంటకాలము దీర్ఘముగ ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ప్రముఖుల వారు దేవదాసీల వృత్తినితెచ్చి తరువాత వారి పతనస్థితిని, ప్రస్తుతము వారిలో కలిగిన సంస్కరణాభిలాష ఇంకాసంఘములవారియెడ జూపదగిన సర్వమును వివరించిరి పూర్వము ఈదేవదాసీవరులవారు శుచిరూపులై భగవంతునియొడుట భక్తి భావమును పెంపొందునృత్యగీత్యాదులనే భక్తుల భగవద్భక్తి నిమగ్నితయైయుండెడిరి. రానురాను ఆచారిత్ర భావము తగ్గినకొలది వీరు అపవిత్రులై కళంక పూరితముగ వృత్తిని అవలంబించి దేవాలయపు ఆవరణమునకూడ త్రొక్కుకొనకనున్నారనన, భగవత్ సేవకు వారిని నియమించి, కామోదక పూరితములను వారి నృత్యగీతములను దిలకించి, అసపిత్రులగుటకు ప్రయత్నించుట కేవలమార్థమే, మాధ్యమే, దేవాలయముల భర్తవర్తయే గమనించవలసిన విషయము ఇట్టి అపవిత్రతను కార్యము భగవత్సన్నిధికిగలన జరుగుచుండినను కనుగొనాని

కొనియుండు, హిందూసంఘము తనహౌస్యస్థితిని ఎంతత్వరలో గమనించిన అంతక్రేయస్కరము. నిజముగ హిందూసంఘము దేవదాసీలను, వారి యవినీతి ప్రవర్తనలను తోడ్పడనిచో, వారితో బాహుముగ తమనీచవృత్తిని బ్రకటింపియుండరు. కాని ప్రకృతమువారిలో సంచలనము కలిగి, ఇతరసంఘములు తమ స్వ సంఘముల యభివృద్ధి కై ప్రయత్నింపడునట్లే వీరును ప్రయత్నించుచున్నపుడు, వారికి సకలవిధముల ఇతరసంఘములవారు తోడ్పడుట కేవల మానవధర్మము. వీరిలో డబ్బుగలవారు జేయుచువాహాది ఉత్సవములలో సాని మేళముల ఆపడము దేవతా ఉత్సవములలోకూడ వారు జేయవలసిన విధివృత్తకార్యముల నిర్వహణము లొలగించడము అత్యవసరములైనవి పశుప్రాచుర్యమును తుడికమును, ధనమాన ప్రాణసప్తములకును ఆకర్షణను నుఖమునకై ఒక సంఘమును అసీచవృత్తిలో నుంచుటకు ప్రోత్సహించుట చాల నీచాత్మనీచమనియు, హిందూ సంఘము ఈ కళంకము బాపికొనినచో, ఇప్పుడున్న దీనస్థితికి న్న, మిక్కిలి సంతకమైనస్థితి ఈసంఘమునకు రాగలదనియు పంతులుగారు ఉద్ఘోషించిరి. తరువాత దేవాలయపు ఇనాములను మేనూరు ప్రభుత్వమువారు దేవదాసీలకు పట్టానికింద యిచ్చినరీతిగనే ఈ ప్రభుత్వమువారుకూడ యివ్వవచ్చుననియు, ఆ భూములను దేవాలయములకు చెంక నట్లుచేయవలెననియు జెప్పి తుదకు మహాత్మునిగాంధీ గారిదివరలో చెప్పినట్లు, అవనీతి కరముగ బ్రదుకుమనవి స్వతంత్రించి బ్రదుకుటకై సాహసించవలెననియు, జీవనోపాధికి రాల్చుమును జేపట్టవలెననియు అచట గూడియున్న స్త్రీలను హెచ్చరించిరి

మ్యూన్సిపల్ విషయములు

నూపర్ సెవకాకాలము ముగియగానే మ్యూన్సిపల్ కాన్సిల్లను ప్రభుత్వమువారు నామినేటు చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు కొందరు పెద్దమనుష్యులు నామినేటులకై ప్రయత్నించుచున్నారనియు ప్రబలమగు వచంతులు వివరము చున్నవి. ప్రభుత్వాధికారులు స్వార్థపరులుగా నున్న కొందరి మాటలు విని మరల మరపు వచ్చుచున్న మ్యూన్సిపల్ పరిపాలనకు సాహించుటకు తోడ్పడినయెడల గొప్ప ప్రమాదము గలుగక తప్పదు కావున ప్రభుత్వాధికారులు ఈ నూపర్ సెవకాకాలము ముగియుచో ప్రగానే ఎన్నికలు జరిపించి ఎన్నిక వర్ణలచేత కూడిన క్రొత్త కాన్సిల్ ఏర్పాటుచేసి మ్యూన్సిపల్ పరిపాలన వారికి అప్పగించి ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు గాత. కాన్సిలును పరిపూర్ణముగ నియమించడము (అనగా నామినేటు చేయడము) ప్రజల కేమాత్రము సమ్యక్తములేదని ప్రభుత్వాధికారులు గమనించుట చాల అవసరము.

కాలమానము

వర్షము కొద్దిగపడినది. కాని అదిఎంతమాత్రము చాలదు అదియుకూడ కొన్ని ప్రదేశములలో మాత్రమే, త్వరలో

వర్షమురానిచో మకల మర్కటము కాకతప్పదని లోచనమౌచును.

* * *

సన్మానపత్రము

దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారికి మహాశయా!

మాయూరి కళావంతుల చరిత్రలో నీదినము మిక్కిలిపని త్రమైనది. మిమ్ముల నెన్నియోసారు రీయార దర్శించుభాగ్యముగంటిమికాని, పతితవృత్తిలో మురుగుచుండిన మాయూరికళావంతుల ట్నాళితముచేసికొను నుద్దేశముతో మండలసంఘము నేర్పించుకొనిన మిమ్ముల మిమ్ముల సమిష్టిగ దర్శించుటకదియే ప్రథమతరణము. మీకీదినము మాహృదయపూర్వకనమస్కారము లర్పించుటచే మాజీవితములు ధన్యములైనవి. దేశసేవాధురంధరా!

మీరు నడిచువృత్తినివదలి ఆంధ్రమాతృసేవా తత్పరులై రమారమి పడునై దుసంవత్సరముల క్రితము మాప్రాంతముల నావేళపూరితములైన మీవాస్తుంటికల మ్రోగించినదాది, సత్యాగ్రహోద్యమమున విజృంభించి యపహేయోద్యమమున సాత్వికరూపన్నాహముల జేయించుచు బరువులిడిన పర్యంతమును, నాయుద్యమపు పొంగులు చల్లారి యుద్ధోపయోగములందు జారిపోయిన యానిముసముదనుకను మీజీవితము నుత్కంఠతోబరికించుచునేయుంటిమి. మీరు మొదలెట్లో తుదవరకునట్లులే జనుకవత్రిప్పనిపదములతో గప్ప నుఖముల, స్తుతినందల, విజృంభణపతనముల సరకుగొనక సర్వములమైతిమి.

అయ్యా! ఎన్నివిపరీతపరిస్థితులు తలసించి రూపునాయు నూచనలు కనుపించుచున్నను, నిర్వహణాదక్షమగు మీయాజమాన్యమున ఖద్దరుద్యమము సజీవమైనిలించినదనుట యతియొక్కికాదు. మీరుకదా గాంధీమహాత్మునిచే సింహనామమున చిలువబడి మాయూరిదేశమునకు గీర్తిగలిగించితిరి.

అనంతపురమండల కళావంతులసంఘ మిటీవలనే మాయూరి స్థాపించబడినది. అదిన్న బాల దినదినప్రవర్ధమానగ నాకీర్వదింతురని ప్రార్థించుచున్నాము. మావారి పేరనుండు దేవాలయపుటినాములను జిరాయిత్పట్టాలకు మార్చించిననే మాసంఘము బాగుపడునుగాన నందులకై మీసహాయము నపేక్షింపుచున్నాము. ఖద్దరువ్యాపనకై యెట్లో మాసంఘమునుద్ధరించుటకై యట్లే బడకంకణులై ప్రవర్తింపఁబాధించు

ప్రె. పి. చింతలపు

అనంతపురమండల కళావంతులసంఘాధ్యక్షుడు.

భారత స్త్రీల కవమానము

రాజకీయోద్దేశముతో దుష్ప్రచారము జేయుట

మిస్ మేయో, పిల్చురుగార్లపై నిరసననభ

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—మిస్ మేయోను అమెరికను స్త్రీ "భారత స్త్రీలు" అను గ్రంథము వ్రాసియు, పిల్చురుగారు కలకత్తాలో ఉపన్యసించియు భారత స్త్రీలను అతి నీచముగ నిందించినందుకు కలకత్తా ప్రజలు తమ తీవ్రనిరసనను చిలుపుటకై పురమందిరమున పెద్దబహిరంగసభ జేసిరి. శ్రీ. జె. ఎం. సేనుగృహుగారు అధ్యక్షత వహించియుండిరి. సభ కర్తృధి కముగ ప్రేక్షకులు వచ్చుటచే బయట వేరుగ కుదునభల నేర్పాటుజేసిరి. పిల్చురుగారి నిందాభూయిష్టమును ఉపన్యాసము ప్రకటించినందుకు "స్టేట్సుమను" పత్రికను బహిష్కరింప నలసినదని కోరుచు పలువురు రుపన్యసించిరి.

జె. ఎం. సేనుగృహుగారు చెప్పిరి:—మన భారతీయ స్త్రీల గౌరవము కాపాడుటకై మనమందర మిట్లు చేరితిమి. పిల్చురుగారు యితర ఆంగ్లేయులవలెనే ఇండియాలో నున్నంత కాలము డబ్బుచేసికొని వెలిపోగానే ఇండియాను నిందించెను. మిస్ మేయో అనునామె అమెరికా స్త్రీ, ఆమెవ్రాసిన గ్రంథము అమెరికాలోనే ప్రకటింపబడెను. కాని ఆమె ఇండియా ఆఫీసునకేలపోయెనో తెలియవచ్చును. తనకు ప్రభుత్వమునాకు డబ్బు యివ్వలేదని ఆమె చెప్పుచున్నది. కాని యీగ్రంథము వ్రాయుటలో రాజకీయోద్దేశము గలదనియు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కోర్కెపైనే వ్రాయబడినదనియు స్పష్టమగుచున్నది. స్వపరిపాలనకై పోరాడుచున్న భారతీయులు పైతిక సాంఘిక సిద్ధియందు చాల అడుగంటి యున్నారనిగాన వారు స్వపరిపాలనకవస్తులని దుష్ప్రచారముజేయుట కీగ్రంథ ముద్దేశింపబడినది. పిల్చురుగారు ఉపన్యసించుచు భారత విలంబితులు "గృహములందు బానిసలు, బయటను భోగపుస్త్రీలుగనుండు" రని నుడివి ఆమెను బలపరుచుచున్నారు. ఇట్టి నీచవాక్యములతో భారత సాంఘిక జీవనము నవనూనవరచి విదేశీయులకు మనయెడల ఏవగింపు కలిగించుటయే వారిముఖ్యోద్దేశము. ఇట్టి వ్రాతలు మన యందు స్వరాజ్యకాంక్షను వృద్ధిపరుచునేగానితగ్గింపవు.

కామమకుందర-చక్రవర్తిగా రుపన్యసించుచు యిట్టి నిందలు పడుటకన్న మరణమే మేలు. పాశ్చాత్యులు మనపై నేలించున్నారను గర్వముచే యిట్టిమాటల గూయుచున్నారు. మన స్త్రీల గౌరవము కాపాడుటకై వనము ప్రాణములను తెగించి పనిజేయవలెను. ఈ క్రొత్తనూత్రము ననుసరించి స్వరాజ్యము సాపించుటకై పనిజేయవలెను. ప్రజాందోళన కలిగింపవలెను. భారతజాతి యిట్టి ముఖ్యవిషయము గుర్తించి మేల్కొనిచిన్ వేయమంది పిల్చురుగారు మేయోలువచ్చినను ఆడు నిలువజాలరు. ఇట్టి నీచోపన్యాసము ప్రకటించిన స్టేట్సుమను పత్రికను బహిష్కరింపవలెను-అని కోరిరి.

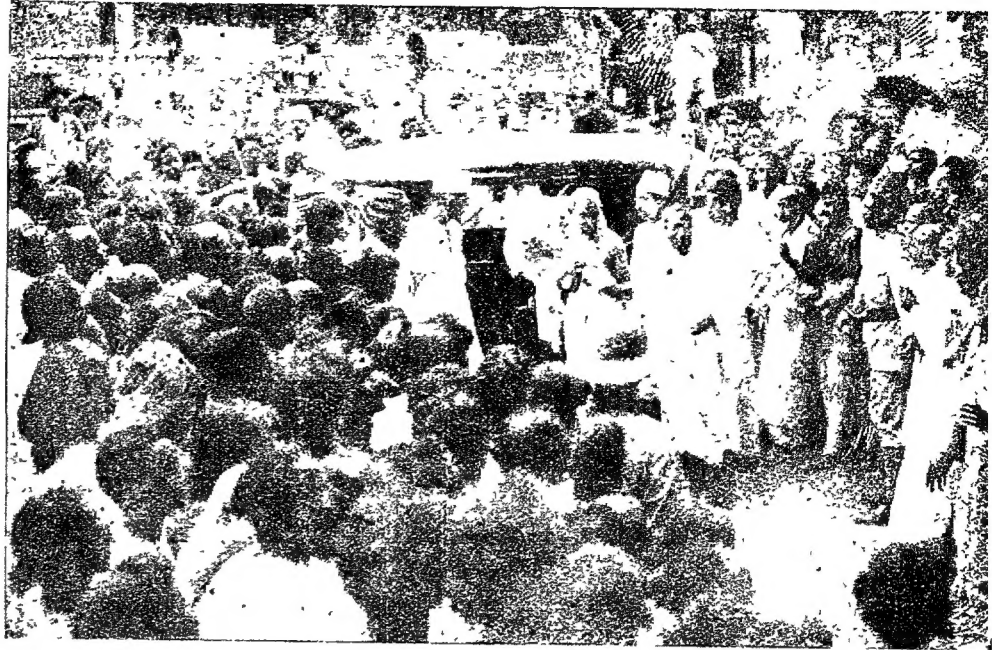
నీరంప్రూరు కాలేజి ఉపాధ్యక్షుడగు చెవ. రాసనగారు ఐరోపా దేశీయుడు. తమ జాతిమువారు ఇట్టి నీచముగ పలికినందుకు తాను సిగ్గుపడుచున్నానని తెల్పుచు భారతస్త్రీలకు సాష్టాంగప్రణామం బాచరించి తుర్రుణము జేడిరి. తమ కాలేజీలో ప్రారంభింపబడిన "ప్రెండు ఆఫ్ ఇండియా" పత్రిక (స్టేట్సుమను) పిల్చురుగారి ఉపన్యాసము ప్రచారము జేసినందుకు విచారము చెప్పిరి. డా॥ కైటరుగారు దేవప్రసాదు సర్వాధికారి తదితరులు కూడ ఉపన్యసించిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

పార్లమెంటు సభ్యులకు గ్రంథములు పంచియుచ్చుట బొంబాయి సెప్టెంబరు 4:—మిందూస్తాను అనుగజరాతు పత్రికకు వచ్చిన ప్రత్యేకవార్త యిట్లు చెప్పుచున్నది. బ్రిటిషుపార్లమెంటుసభ్యులు చాలమందికి మిను కేఫరైను మేయోగారు మదల ఇండియా అనుగ్రంథము ఉచితముగ నొసగుబడెను బ్రిటిషు కాబినెటువారు ప్రస్తుతము రాయచు విషయ గూర్చి విచారించుచున్న యీసమయమున యీ దర్శనముగింపదగి యున్నది. (అ. ప్రె.)

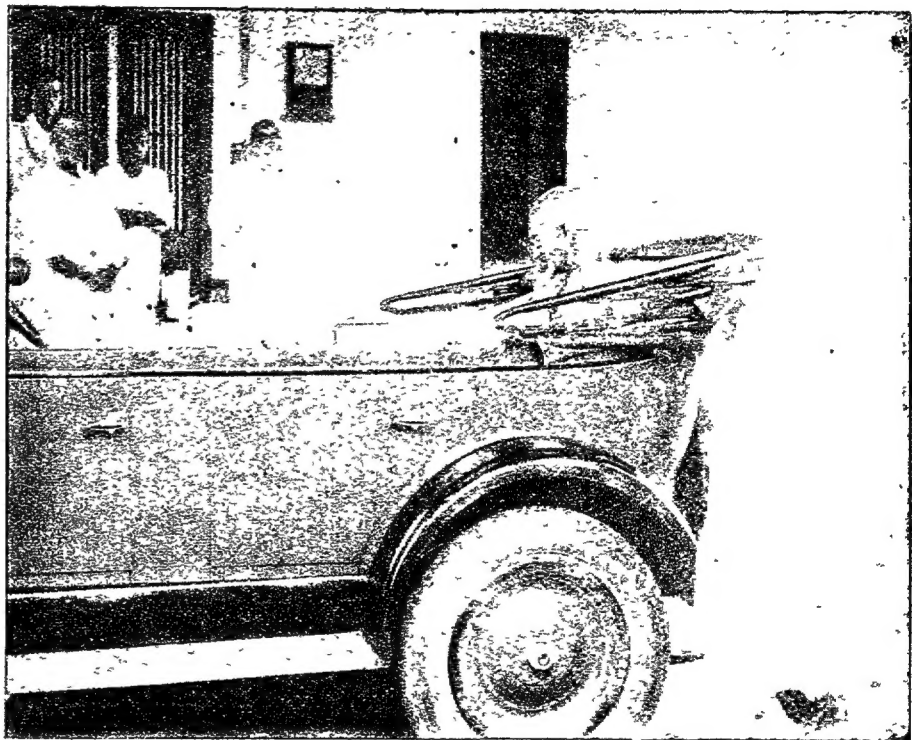
సర్ లేజబహదూరుగారు సత్తూగారు మేయో వ్రాసిన గ్రంథముపై విమర్శించుచు వ్రాసిన లేఖను లండనుకైమ్ము పత్రిక ప్రకటింపనిరాకరించెను. సత్తూగారు యూరోపునం చారమునకు బోయిరి. తిరిగి 15 తేదిన లండనువచ్చి అక్టోబరు 7 తేదిన మార్సెల్లో ఇండియాకు బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 4-సాధుజేమమతో భద్రపాళు సింగును చూడబోయిన యొకవ్యక్తిని పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. మొదటపొలిపోయెనుగాని తిరిగి అరెస్టుచేయబడెను. ఈతడే బుధవారమునా శుందయమున సూపరెంటును గూడబోయెను. (ప్రీ. ప్రెసు.)

మహాత్ముడు మదరాసు విచ్చేయుట

గాంధీమహాత్ముడు చెన్నపురికి చేరగనే దీసిన ఛాయాపటము ప్రజలనేకులు గుంపులు గూడిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

మహాత్ముడు పెరంబూరు బారకాసునందు మదరాసు కైల్వేకంపెనీ నౌఖరుల సంఘభవన శంఖుస్థాపనకు శనివారమునాడు పోవుచుండగా తీయబడిన ఛాయాపటము. (ప్రె. ఫో. నర్విసు.)

మహాత్ముడు 4-వ తేదీ ఉదయం కైల్వే యవజనమందిరమునందు సభ్యులకు ఉపన్యసించుట కా. బ., ఎ. సి. ముఖర్జీగారు కైల్వే సభాధ్యక్షులును, సి. గోపాలమీననుగారును తదితరులును పటమునందు గలరు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ఈ సంవత్సరము మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు పట్టప్రదాన మహోత్సవమున పట్టములు పొందిన యువతీయులు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రయత్నము విద్యార్థులు

ఆగష్టు, 27 వ తేదీన దెవనపేటలో సమావేశమైన ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ఎకడమిక్ కౌన్సిలుసభవారి సమావేశమున తీర్మానములలోకెల్ల, పిర్రాపురం మహారాజులంగారి కుమారుడు ప్రయత్నముగా పదివి యింటర్మీడియేటు పరీక్షకు దరఖాస్తుచేయవచ్చునా, అను అంశముపై గావించిన తీర్మానమును విద్యార్థిమానులందరూ జాలశ్రద్ధగా నాలోచించవలసినదై యున్నది.

శ్రీశ్రీ పిర్రాపురంధీశుని యుత్తమోత్తమగుజాలమునుగూర్చిగాని, విద్యార్థిలనుగూర్చిగాని, దీని పరాయణత్వమునుగూర్చిగాని, ప్రశ్నించినవరములేదు. శ్రీవారు పేరుల పాలిటి పెన్నెధి, దీనులపాలిటికల్పతరువు అయినను పట్టములు భౌతిక, దారిద్ర్యుల తారతమ్యమునకును, నిష్పాన్నతజాతుల భేదములకును, అధికార, అసాధికారాల, పక్షపాతమునకును, పాలక, పాలితుల దర్బారులను తాపీయక నెల్లరను సమదృష్టితో జూడవలెనని బుద్ధిమతులగు వారెల్లరకు తెలియని విషయము కాదు.

మెట్రిక్యులేషన్ ప్యాస్యై యింటర్మీడియేటునకు ప్రయత్నముగా నెల్లరలవిద్యార్థి, కేంద్రీ (గ్రేడు ట్రైనింగు ప్యాస్యై, ఏరిక్ నైట్ జాడు పాఠశాలలో నైనను మూడుసంవత్సరములకు తక్కువకాని సర్వీసుండవలెనని చట్టము కానించుచుండగా, అట్టివరకులలో నేదేని యొకదానైనను గడిగియుండకపోయినను, శ్రీమహారాజులంగారి కుమారుని యింటర్మీడియేటు పరీక్షకు ప్రయత్నముగా రానిచ్చుట యెట్టివ్యాయమా, ధేనిని అనుసరించియో తెలియకున్నది.

ప్రయత్నముగాపదివి పరీక్షలకు రావచ్చుననుకాననమెట్టి విద్యార్థుల నూహించి ఏర్పరపబడినది? ఇదివరలో కొంతవఱకు పాఠశాలలోజదివి, ఏకారములవలనో, ఘట్టముగా, ఆర్థిక దుస్థితివలన, తిరిగి పాఠశాలలో ప్రవేశించి చదువలేక, ఏకద్యోగముచేసికొనుచునో, లేక, ఏగృహకృత్యములు చూచుకొనుచునో, విద్యార్థివృద్ధిని గురిగజేసికొనగోరదీనివిద్యార్థులకొలదిగాదా? నిజముగా, ప్రయత్నముగా పరీక్షలకు పోదగినవారు దీనివిద్యార్థులుగాని, రాజాధిరాజపుత్రులుగాక; అయినను, చట్టమునందలి యొకటన్నందున, అందరకును సమముగా వర్తించవలసినదే.

ఈ రాచపుత్రుని విషయమై తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన కౌన్సిలుసభ్యుడు డాక్టరు ఏ. యల్, నారాయణగారు, మహారాజులంగారు తమవక్షాస్తులలో నీ క్రింది కారణముల జూపినది వాక్రచ్చిరి. కారణములు

1. మహారాజులంగారు కాపురమున్న పట్టణమున కాలేజీలేదు.
 2. కాలేజీయున్నచోట నివసించుటకు తగినవసతిలేదు.
 3. చువుచెప్పులయందు గట్టిఅనుభవముగల ఎం. ఏ. డి. ఏ. డిగ్రీలుపొందినవారిచే విద్యచెప్పించుము.
 4. పేరుచెలిన ఒకకాలేజీ ప్రెసిపాలుగారిచే సర్టిఫికేటును సంపాదించుము.
 5. విద్యార్థి కలకత్తా యూనివర్సిటీ మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్ష ప్రయత్నముగానెల్ల ప్యాస్యై నాడు.
- ఈ పైనజూపినవాటిలో ప్రయత్నముగా విద్యార్థులకుం దివసిన కారణములలో నొకటిగూడ లేదని విన్నవించుకొనుచున్నాను. ఇట్టిమామూలుకారణములు సర్వసాధారణముగా ప్రతిజమీందారివిద్యార్థి కేగాక, మామూలు విద్యార్థులకును నుండు

నవియే తమకు కాపురమున్నచోట కాలేజీలేకపోయినను, కాలేజీయున్నచోట వసతిలేకపోయినను చేతిగో పైనలేని దీనివిద్యార్థికుచూట్లుగాని, మహారాజాధిపుత్రులకెట్టియిబ్బందియో తెలిసికొనబాలము. అనేకకాలేజీలగలిగిన మన దేశమునందు తలు నెచ్చుటగూడ కాలేజీయున్నతావున ఆరాచపుత్రునకు తగువసతి దొరకకుండుట విచిత్రము. రాజకుమారులకు ప్రత్యేకముగా పాఠశాలలుండును కాబోలు. అటుగూడ వసతిదొరకలేదా! విద్యార్థిని ఎం. ఏ. డి. ఏ. ల కిక్కురికించ నుంచెదరని మరొకకారణము జూపిరి. ఇదియు ప్రయత్నముగా పరీక్షలకు రాదలచు ధనవంతుడైన ప్రతివిద్యార్థికి అందుపాటులోనిదే. కలకత్తా యూనివర్సిటీ మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్ష ప్రయత్నముగా నెందకు ప్యాస్యైవారకు దేశమందు లేరు? ఈ కారణములనెల్ల జూపుచు భవిష్యత్కాలముందు దరఖాస్తు పెట్టుకొను విద్యార్థుల కందరును యిట్టి మనహముంపుండునా? ఉండకపోయినచో నీతీర్మానమేల నెగ్గును?

తీర్మానము నెదిర్చిన రివరెండు ఏ. వి. జాన్సన్ దొరగారు రడిగిన ప్రశ్నలు, సి. బాలాశీరావుగారు చెప్పిన సలహాలుగను నింపదగినవి. 'ఈటాటి పద్ధతులు యూనివర్సిటీ విద్యార్థివృద్ధికి భంగకరమైనవి కావని ఉంటే యిట్టివారికి ఆనరే డిగ్రీల నిచ్చుట మంచిది' రావుగారు సలహానిచ్చిరి.

రాచకుమారుడైన యీ విద్యార్థికి కావలసినది డిగ్రీలా, విద్యయా? డిగ్రీలయినట్లయిన ఆనరే డిగ్రీలను గౌరవముగా పొందవచ్చును. విద్యయే అందురా, విద్యావంతుల కిక్కురికించ ప్రయత్నముగా తగ్గిచుచేయించవచ్చును. ఇంతమాత్రమునకే దేశమందుండు అందరివిద్యార్థులకొక కేర్పడిన చట్టము నేలపడచింపవలసి వచ్చెను?

ఈ రాచవిద్యార్థి విషయమై జూపిన కారణములనే రేపు మరొక జమీందారివిద్యార్థి గవ్వలచిన నిట్టిప్రత్యేకపుటు తరపుల నిత్తురా? ఇట్టి ప్రత్యేక సౌకర్యములు జమీందారివిద్వలకేనా? ప్రతి సామాన్యపు విద్యార్థికిగూడ వర్తిల్లునా? లేక, ప్రతిప్రాచీనస్థలరవారి పుత్రులకును వర్తిల్లునా? మొదలగు విషయములను విస్తృతమైన భాషతో విశ్వవిద్యాలయము వారు తెలియబంచెదరు గాక.

ఇటువంటి పద్ధతులు ఎఱిగినంతవఱకు మన దేశమందుగాని, మనకు ప్రభుత్వానకును ఇంగ్లండునందుగాని అమలునందున్నవా? ఇంగ్లండు దేశమున చక్రవర్తి కుమారుడు సయితము పాఠశాలకందరితోపాటు నెల్ల చదువుకొనునని కౌన్సిలు సభ్యుడైన రివరెండు ఏ. వి. జాన్సన్ దొరగారు తమ అపోజిషన్ నందు చెప్పిరికదా!

కాబట్టి ఎచ్చటను కని, విని, ఎఱుగని యిట్టి అసాధారణపు తీర్మానము విషయమై కౌన్సిలువారు పునరాలోచనచేసి యావదాంధ్ర విద్యార్థిలోకమును నివృత్తపాతబుద్ధితో నాదరించి, తమ విశాలభావమును నెల్లదెవలచెదరు గాక!

వేంపాటి సీతారామయ్య.

పగుళ్లకు తెలుసు

పెల డబ్బీ 1-కి రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0
అరికాళ్లు, అలచేతులు, చర్మము కారకమువలన, శీతగాలివలన పగిలి నీరుకారుటయు, జిలపిట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలుసును రాచిన పగుళ్లు మాని జిల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్లనొప్పియు నయమును. స్వల్పక్రయము. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(5-9-27)

సీమజవులి దినుసులు
ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు
కారికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసమాగు (బి) రు. 8-9-0
" " సరాసరిరకము 7-9-0
కారికమ్ములు—22 X 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు 8-6-0
" " సరాసరిరకము (20 X 20) రు 7-6-0
కారికమ్ములు—22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8-4-0
" " సరాసరిరకములు రు 7-6-0
తెలుపు ముల్లు— 1708 (నెట్)-రు 12-0. గ్లాస్ గో 9000 (నెట్) రు 13-0-0; 1702 రు 10-4-0 ఎల్. ఎల్. 78, 8-5-0 ఇ. సి. 78 రు 9-0-0; 88/888 రు 13-8-0; 8978 రు 8-4-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-2; 7668 రు 7-14 78078 రు 7-12. జి 78 రు 6-14-0.

తెలుపు వర్టింగ్స్— H. K. 62 రు 17-0-0, C. 40000 రు 21-8; బి. బి. బి. రు 15-8-0.

ట్రికోట్స్ 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-0;
నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—టూక్రి రు 6-0-0 చలువ (కొంగ) రు 7-12-0; చలువ ("ఎనిటి క్లెయిన్") రు 6-12-0; చలువ (నాగకన్యక) 7-0-0 చలువ (గుప్తి) రు 7-8-0 చలువ (గ్రడ్డెండా) రు 6-10-0 పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడవ (ఎర్ర) రు 7-12; నూలువ్యాపారి రు 7-0-0; పచ్చపాము రు 7-10;

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్తత్రము రు 12-5-0
60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకతెర రు 15-4, నెమలి రు 15-8; "డంబుల్ స్పిన్" (ఎర్ర) 15-2-0. రాట్టము (ఎర్ర) రు 13-8; కలసము (ఎర్ర) రు 9-8; రుదుకారము రు 9-1-0; ఎడ్డు గడియారము రు 8-14-0; పెన్ సెల్ రు 8-14-0.
ఇత్తడిరేకులు—(డిజ్ మేక్) రు 240
రాగిరేకు రు 250.

సీమెంట్ పీచా పెల:—

గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-12;
జర్మన్ "రేడి" రు 9-8-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జావా "రేడి" రు 30-2-0. నెచ్చెంబరు రు 29-10-0. అక్టోబరు రు 29-11-0 నవంబరు డిసెంబరు రు 30-2-0.

వేరుసెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బ్రాండు" గాసుగ రు 117, "ప్రెస్" రు 113.

ఆముదము

(మిల్ డెలివరీ) రు 110-0;

పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిస్" రు 1-1-0; 1-1-9	
" (8½ టు 9) " " రు 1-0-6 టు 1-1-3	
" (తెలిక) " " రు 1-3-0 టు 1-3-9	
" (8½ టు 9) బెంబూరు రు 1-1-3 టు 1-1-9	
" (7 టు 7½) " " రు 1-2-0 టు 1-2-6	
" (తెలిక) " " రు 1-3-6 టు 1-4-6	
" (8 టు 8½) బెజవాళ్లు రు 1-1-3 టు 1-1-9	
" (6½ టు 7) " " రు 1-2-0 టు 1-2-6	
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-1-9 టు 1-2-6	
" (6½ టు 6¾) " " రు 1-2-6 టు 1-3-0	
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-2-0 టు 1-2-9	
గజతోలు రు 0-11-0 టు 0-11-7	
గజమాడతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6	
అవుమాడతోలు రు 1-13-0 టు 1-14-9	
పదునుచేసిన మేకడి రు 2-7-0 టు 2-12-0	
పదునుచేసిన గొర్రె రు 2-6-0 టు 2-14-0	

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి పెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లతో ముటవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లనుండి రక్తముకా అకుండును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

[illegible]

మతము - ఆర్థిక ప్రయోజనము

మహాత్ముని మతోపన్యాసము

రాటపు మాహాత్మ్యము - యువజన క్రైస్తవ సంఘము

గాంధీ మహాత్ముని నిన్న (ఆదివారము) ఉదయము 7 X 30 నిలకు చెన్నపురి యువజన క్రైస్తవ సంఘమునందు మతోపన్యాసము నొసగుచు, మతమునకును, ప్రపంచవ్యవహారములకును, ఆర్థికవిషయములకును నుండవలసిన సంబంధమును గురించి గంభీరముగ నుపన్యాసము నొసగిరి.

నుచున్నట్టి ఉపన్యాసమును వినుటకు చాలమంది యూరపియును, భారతీయ క్రైస్తవులు, హిందూ ప్రముఖులు ప్రత్యేక పురుషులు వుండెంచి, ఆసాంతమును చాల నిశ్చలముగ హాజరై వినిరి.

చెన్నపురి యువజన క్రైస్తవ సంఘాధ్యక్షుడు ప్రధానుడు గాంధీమహాత్మునకు హృదయపూర్వకముగ స్వాగతము సగుచు, మహాత్ములవారు, తమయాహ్వానము నంగీకరించి, ఆదినమున మతోపన్యాసమునకును దయతో విచ్చేసినందుకు కృతజ్ఞతను వెల్లడించిరి. ప్రస్తుతము దేశమంతయు, పరస్పరానుమానములతోడను, విభేదములతోడను నిండియున్నది. ఉత్తరహిందూదేశమున, అత్యంత ప్రాబల్యములగు హిందూమహమ్మదీయసంఘములకు వికృతకుదుర్బులుటలాయన సమస్య, కట్టెగురునిచి భయంకరముగ తేరిపారజుచున్నది. దక్షిణదేశమున ఇచ్చటగూడ అట్టిసమస్యయే వ్యాపించియున్నది. ఇది అస్పృశ్యతాసమస్య, వీరిని పరిష్కరించుటకు మహాత్ముని యువదేశములకంటె ఎక్కువ శక్తిగల సాధనములు మరియొకటి బాలవు. ధగనాతుడు, సర్వప్రాణులకును తండ్రీ. ప్రాణికోటి యందఱు, ఆతని తనజాలరుటచే, సోదరులు. మహాత్ముని సందేశము ఈ పరమతత్వమును మనకందరరును తేటతెల్లమొనర్చుగాక అని అగ్ర్యములు నుడివిరి.

మహాత్ముడు

గాంధీమహాత్ముడు తనయుపన్యాసమును ప్రారంభించుచు ఇచ్చట జబ్బుపడిన తరువాత ఇంకను పూర్తిగా తనపూర్వపు స్వరము రాతదరి నుడిచి అందరకును వినుబడునంత ఉచ్చైస్వరముతో మాటలాడజాలనందుకు విచారించుచుండినయెడలెరికిరి. మహాత్ముడు తన యుపన్యాససందర్భమున నిటులుచెప్పిరి.

ఈదినమున నొకమతోపన్యాసమును గావించవలసినదని కై. యు. జ సంఘకార్యదర్శియగు మెల్లెగుగారు నీ సభ. ఆంధ్రూ గారిద్వారా నన్నడిగిరి. నేను నా జన్మలో ఇంత నిరకృష్టతను సంపూర్ణముగ "మతోపన్యాసము"న దగిన ప్రసంగమునర్పితి నేమో నాకు దెలియును. దీనినే ఇంకొక విధముగ చెప్పెదను. నాకు జ్ఞాపకమున్నంతవరకు మతోపన్యాసముగాని ప్రసంగమును నాజీవితములో ఎప్పుడును గావించియుండలేదు. నేను వ్రాసిన ప్రతిపదమును నేను చేయుచున్న ప్రతిదర్శనము నేను గావించిన ప్రతిప్రసంగమును ఆధ్యాత్మికభావములచేతనే ప్రేరేపింపబడెను. నా యుపన్యాసములు నా వ్రాతలు రాజకీయ ఆర్థికసంబంధములైనట్లు ప్రోత్సలకును పాఠకలకును కనుపట్టుచున్నవి. కాని అన్నియు ఆధ్యాత్మికభావములచే ప్రేరితములనియు చెప్పినపుడు నా మాటల విశ్వరూపవలెనని గోరుచున్నాను. ఈ దినమున ఏవిషయమై ప్రసంగింపవలెనో నిర్ణయించి కలసికొనెదట చాల సంతోషితుని క్రైస్తవ కార్యదర్శి గారికి వార్తనందితిని. నాకు మీ యిష్టము వచ్చిన విషయమును గురించి ప్రసంగింపవలసిందని కలుగుపరిసిరి. నే నీ సభ

ములు చెప్పును వానిని అగ్నియందు దహింపజేయుట యని తలంపెదను ఒకప్పుడాపదమున కట్టియర్థముండెననువిషయము నిష్పంజీయము. ఆమర్మముగలిగియున్నపుడు అది ఉపయోగముండుండెను. గీతలయందు మరొకచోట శాస్త్రములందలివాక్యములపై మీ గాని ఏమోతు వాదజ్ఞానమును ఉపయోగించి అప్పుడును గ్రహంపవలెనని కలదు అట్లుమోతువాదమునని వినియోగించిన మీరును నేనును చిన్న పోరగు బాల బాలికలందరును ఆచరింపగల యజ్ఞము రాక్షసులకంటె మేరకటిగాదు. రాట్లుముపై మీకు నేనుపన్యాసముసంగ ముద్దేశించెదను. మీ రాగ్రంథమును బాగాగ పరిశోధించిన అందు బ్రహ్మకర్మము, సత్యము, అహింస, అభయము ఇత్యాదులను, భగవద్గీత ప్రకృతమనవునియందుండు గుణగుణములని తెలియవలెను. ఆ ఉత్తమగ్రంథమును భక్తితో పారాయముగా విని అందువిధించినట్లు నడచుకొనుటని కోరుచున్నాను" అని పత్రిక. ఏదప సభ ముగింపబడెను.

కు ప్రయాణమైన తరువాత ఆకబురందెను. అందుచే నా మనమున గలుగుచున్న ఆలోచనల నొకింత బిగ్గరగా పైకి వెల్లడించెదను.

మొన్న వెల్లూరునందున్న పుడచ్చటి విద్యార్థులతో కొంత ఇష్టాగోష్ఠి జరిగెను. ఆదినమున నా యుపన్యాసము ముగిసిన పిదప మరుసటి ఉదయముక విద్యార్థివచ్చి ఇటులనుడిచెను. మీ రాధ్యాత్మికవిషయములగురించి ప్రసంగించెదనని యెంచితిమి. కాని మీ యుపన్యాసములో చాలభాగము కద్దరు మాహాత్మ్యమున కుపయోగించితిరి. మద్యపాన బహిష్కరణమును గురించి కొంచెమునేపు మాటలాడితిరి. అదిచాల ఆనందమొసగెను. తరువాత అస్పృశ్యతను గురించి మాటలాడితిరి. ఆధ్యాత్మికచింతనా పరులగు అచ్చటి సభ్యుల కదియబాగుననే గుఱించెను. కాని ఇదియెందుకు కద్దరుసందేశమైనతరువాత నే వచ్చెను. కద్దరుకును ఆధ్యాత్మికవిషయములకును సంబంధమెక్కడ నున్నది? ఇది సరిగా ఆతనివాక్యములుగావు. గాని భావముమాత్రమిదియే. అప్పుడాతనికి సంక్షిప్తముగ నాకుదోచినసమాధానము నొసగితిని. దానినే సమగ్రముగ మీయెదుట నీదినమున వెల్లడింపదలచితిని.

కర్మయోగమే ప్రధానము

నేను మొట్టమొదట కద్దరునుగురించి, తరువాత అస్పృశ్యతనుగురించి, తరువాత మద్యపాననిషేధమును గురించి, మిమ్ములు మరికొన్ని యితరవిషయములను గురించి ప్రసంగించిన విషయము నిజమే. కాని వీని అన్నిటికంటెను ముందుగా పవిత్రజీవితమునుగురించి ఆచరివిద్యార్థులకు విన్నవించితిని. పవిత్రజీవితము లేనిది ఎన్నియున్నను ఎంతచదివినను అవియంతయు నిష్ఫలమైపోవును. అంతయుగాక అవిఅత్యంత భిన్నమై అటకములుగూడ పరిణమించును. నేను రిరీ వత్సరములుగా ప్రజాహిత జీవితమును గడపుచుంటిని. కర్మకంటె ఉత్తమముగ ఆధ్యాత్మికవిషయ మెదియును లేదు. ఇది ప్రజాహితజీవితమునందునేను దెలిసికొనినవిషయము. భగవద్గీతానుసారము నొసగింతమాత్రమున భగవద్గీతానుసారము నందరేరు యేమక్రిస్తు నుడివినవాక్యము యథార్థము. ఇందుకు నాకు రెండునిదర్శనములు జ్ఞాపకమువచ్చుచున్నవి 1889 సం॥ ప్రాంతమున అంగ్ల దేశమున నున్న కిద్దినందిన ఇద్దరుసంస్కర్తలుగలరు. వారిద్దరును క్రైస్తవముతోధరణమునకుమాలకంబులుగ ప్రజలుభావించుచుండెదవారు కాని వారు చేయుపనియంతయు ఉపన్యాసము లొసగుటయందే. ఎక్కడ గంభీరపన్యాసము లొసగవలసివచ్చినను వారినే పిలిపించెదవారు. కాని వారిదుప్పైవర్తనను నేను కడ్డారగాంచి తిననచెప్పటకు విచారిం చుచున్నాను తుదకు వారి సంగతియంతయు వెల్లడియ్యెను. వారు కర్మపరులు గారు. జెహోవానామ మెప్పుడును వారి జీవన్మరములందుండును. కాని వారిహృదయము లందులేదు. వా రాహద్యపాన నిషేధోద్యమమును తమస్వార్థముల కుపయోగించుకొనిరి. వారి లోకోకడు జూదరి. మరియొకడు, నైతికముగ కష్టరోగివంటివాడు. నే చెప్పదలమినినవిషయము మీకిప్పుడు బాగుగ నర్థమై యుండును. మనదేశమునైనను, మద్యపాననిషేధోద్యమ రంగములను, అస్పృశ్యతానివారణోద్యమ రంగములనుగూడ ఎల్ల పురుషు పవిత్రముగనున్నవని నేను చెప్పజాలను. ఈ రెండు రంగములనుగూడ, కొంద రచ్చటచ్చట స్వార్థముకొరకు దుర్వినియోగ మొనర్చుచున్నారనువిషయము నాకు బాగుగదెలియును. ఈవిషయము నింతగాచెప్పటలో, నేనుమీకు విచరింపవలసిన నీతి ఇది. ఆస లాగుచు లేమీ లేకపోయినను ప్రతిపనియు ప్రతి యుద్యమమును, ఆధ్యాత్మిక భావములచే ప్రేరేపింపబడిన దనియు, ఆధ్యాత్మిక భావముల తనచే నాచరింపబడుచున్నదనియు పైకి చెప్పవచ్చును.

ఆర్థిక ప్రయోజనరహిత యగు మతము

నిరుపయోగము

రాటపుసందేశము పూర్తిగా ఆధ్యాత్మికమైనదని నివేదించుటకు ఇప్పుడు ఉద్దేశించితిని. రాటమునందట్టిమాహాత్మ్యముండుటచేతనే, అది భారతదేశమున కద్భుతముగ ఆర్థిక రాజకీయపరముల ప్రసాదింప శక్తిగలిగియున్నది. మొన్న నే, సాన్

హిగ్గి బాదము అను అమెరికనుపండితుడు నాకు బాబువ్రాయుచు, ఇటుల వ్రాసెను. "ఆర్థిక ప్రయోజనవిరహితముగ, మతమునందు నాకు విశ్వాసములేదు. ఈ ప్రపంచమున మతమునలన ఉపయోగ ముండవలెననిననో, ప్రాపంచిక ఆర్థికవిషయముల కనువర్తింపజేయు నవకాశము గలిగియుండవలెను. ఒక్క మినహాయింపుతో నే నీవాక్యములను పూర్తిగా నామోదించెదను. అమినహాయింపు హిగ్గి బాదము గారికి నేలేదని జెప్పజాలను. అమినహాయింపు ఇది. మతము, ఈ ప్రపంచమునకు వర్తింపనచ్చె యుండగోరు నెడల, ఆర్థిక ప్రయోజన సహితమైయుండవలెను. అటులనే, ఆర్థికవిషయములుగూడ మత, ఆధ్యాత్మిక ప్రయోజన సహితములై యుండవలెను. అందుచే, రాటపుమతమునందు, చాలఆర్థిక ప్రయోజనములు గలవు. ఈ మతమునందు ప్రపంచమునందొక ప్రాంతమువారు మరియొక ప్రాంతమువారిని దాకుల నొనర్చుకొని వారిని తమ స్వ్యాభివృద్ధి ముపయోగించుకొను పద్ధతికి పిలువెను. దీనినే ప్రపంచవిఖ్యాత ఆర్థికశాస్త్రపండితుల సర్ ఎం. విశ్వేశ్వరయ్య గారు ఆమెరికన్ దేశము అనినుడిచెను. ఇంగ్లీ షువారికి తల 1 కి 26 రురు బానిసల గుర్రరీయు, అమెరికావారికి తల 1 కి 8 రురు బానిసలగుర్రరీయు పీరు నుడివిరి. ఆధ్యాత్మిక ప్రయోజనములు గల ఆర్థికస్థితియందుం దిట్టిపద్ధతికి అవకాశముండజాలదు. ఈ ఆర్థికశాస్త్రపద్ధతికింద, దాస్యమునకు తావులేదు.

అంతయుగాదు. మీరు కద్దరుధారణను తప్పించుకొన పిలువెను. అది బహుజనాచరణీయముగ ఆధ్యాత్మికకర్మ. మధ్యపానోద్యమమునందు పాల్గొనగలగు వారిసంఖ్య స్వల్పము. ఈ యుద్యమమువలన, బోధకునకును బోధితునకునుగూడ ఆనందము లభింపగలదు. అదేవిధముగ, అస్పృశ్యతా నివారణోద్యమమునందు పాల్గొనగలవారిసంఖ్యకూడతక్కువే మహాయున్నయెడల నీదేశమున 7 కోట్ల అస్పృశ్య నామకలు గలరు. కొందరు వారికొరకు దేవాలయము కట్టగలరు నూతుల త్రవ్వగలరు. పాత కాలల గట్టింపగలరు. అందరును ఈ పని చేయజాలరు. ఇంతచేసినను అస్పృశ్యనామకలు అత్యంతమౌన జన్మ గర్వభిరముల నుండి దిగి, సోదగభావ సమతలములకు వచ్చువరకును అస్పృశ్యత పోజాలరు. ఈ విషయమును గమనించినయెడల నీ సమస్య క్లిష్టమైనదనియు, జన సామాన్యచరణీయము గావనియు దెలియగలదు.

అందుచే ప్రతివారను ఆచరింపదగిన కార్యమేదియో యని ఆలోచించుచుంటిని. ఆ కార్యమువలన, భారతదేశము నదిరనివాస మేర్పరుచుకొని ప్రజలకు పిల్చి పిచ్చి చేయుచున్న వ్యాధిని తొలగింప గలిగియుండవలెను మద్యపాననిషేధ మింత పనిజేయజాలదని నేనుగ చెప్పనక్కరలేదు అస్పృశ్యతానివారణమును గాదు. అస్పృశ్యులకంటె వ్యాధిచే బాధపడువారి సంఖ్య అనేక రెట్టధికము. గత జనాభా లెక్కనుగాని విలియం విల్సన్ సాబుగారు రచించిన గ్రంథమువంటి ప్రమాణ గ్రంథమును గాని గైకొనినయెడల ఈ విషయము మీకు దెలియును. మూడు వత్సరములకు పూర్వము సాన్ హిగ్గి బాదము గారు ఒక కమిషనుయెదుట సాక్ష్యముసగుచు భారతదేశములో పది యవసతు ప్రజలకు దినమున కొక్క పూటయైనను తినుటకన్నము లేనని దెలిపెను. భారతదేశపుస్థితి ప్రస్తుతములున్నది మీకేమైన సందేహమున్నయెడల, రైలునకు దూరముగనున్న ప్రాంతముల కొక్కమారు జరుగు. నావలెనే, మీరును అచ్చట, మేదో మాంసరహితములై ఎముకల ప్రోసలగ గనుపించు ప్రజలుగాంచగలరు. వారి బాధలజూచి మీరు సహింపజాలరు. ఇందుకు తగు కర్మనాచరించి, మౌనుపీడితులగు నీకోటానకోట్ల ప్రజలకు ఏదే ఇంత ఆహారము లభించు మార్గములోచించిన యెడల వస్త్రవిహీనులకు కట్టకడ్డ నొసగినయెడల ఉత్తమముగ ఆధ్యాత్మికసాధన నాచరించిన వారగుదురు. అప్పుడే మానవులందరును భగవంతుని పుతులనియు, మనమందఱును సోదరులమనియు, ఆధ్యాత్మిక సత్యమును తెలిసికొనిన వారమగుదుము.

నిజముగు భారతదేశము

వెల్లూరులో, అమిత్రుడు నామాటలన్నటిని విని ఇట్లు నెను. "అయితే, మీరీ ఆధునిక ప్రపంచవాగ్ధికతాభివృద్ధి సంతను వెనుకకు త్రిప్పగలరా? కాలచక్రమును వెనుకకు త్రిప్పగలరా? ప్రజలచే మీకద్దరు నామోదించేసి, వ్యల్పతేజ నములకు పనిచేయింపగలరా? అని. ఆధ్యక్షకు నే చెప్పగల సమాధాన మొక్కటే. భారతదేశపు స్థితి ఆతనికింకను సరిగ దెలియదు. వెల్లూరులో ఈసంభాషణ ముగిసినపిదప ఆరణి, ఆంగ్లము అను ప్రదేశములకు వెళ్లియుంటిని అనేక గ్రామములనుండి ప్రజలచ్చటకీ వచ్చిరి. నేను కట్టకొనిసంత మాత్రపు వస్త్రములైనను లేనివారి నచ్చటజూచితిని. అట్టివారు వేయిగాదు. వేలకు వేలు గనిపించిరి. వారు ధరించినవి పట్టి పీలికలు. సంవత్సరమున నాల్గు మాసములు వారి కొక్కద మ్మిడియైన నను మా లి లభింపదు. వారి కున్నదంతయు నాకొ సగిరి. వారి వద్దనుండి కానుకలు గాగు. దమ్మిడిలనుగూడ నులుచేసితిని. ఈసగరమున అణాకు తక్కువధరకే విసువులభింపకపోవచ్చును. కానుక లెక్కలోని కేరావు. దమ్మిడిలనులపయోగించెదదోలేదో. కాని గ్రామము

లందరి ప్రజలకంటే పెద్దది. ఆ విషయమును గురించి ఎక్కువగా భారతదేశపు దారిద్ర్యమును జూడవలెననియెడల ఒరిస్సానుకంటే పూర్తికి 10 మైళ్లదూరమున తోట్ల ఎముకలు తప్ప రక్తమున్న పసుపులే గలవింపరు. వారు తమచిరుగు లుడ్డల కొంగున, గట్టిగాముడివేసుకొని ప్రాణపరముగజామ కొనుచున్న దమ్మిడిలను నేనీ చేతులతోనే నమూనాచేసితిని.

ఆ ప్రజలవద్దకెల్లి ఆనునిక అభివృద్ధినిగరించి చూట్లముడు. భగవత్సందేశమునుగరించి ఆధ్యాత్మికవిషయములగురించి వారియెడల ప్రసంగించి, పారినవమానించుదు. అటులానర్చినయెడల వారు నన్ను మిమ్ములనుగూడ పితాచమలనిచెడిది టైవరు. టైవరు దేవత భిక్షువునుతప్పవారికింకొక దేవునిగరించి చెలియదు. భగవంతుడే మున్నమాటచిజమగునో, తమ్మునిట్లువదలునా అనివారు శంకించెదరు. మీలో చాలమంది, 18 నూరల సిల్కచీరలధరించి యున్నారు కద్దరు ముతకయే, బిరుదే. ఒరిస్సాలో చివాసక రీలు ధరించుటకు 9 మాళ్ల మొద్దు కద్దరైననులేదు. మంచివస్త్రములధరింప జాలకపోవుటచే వారు సిగ్గులేనిదిగంబరులని కొందరవచ్చును. ఎంతటిగ్గ పల్కలముల ధరించియున్నవారు, సిగ్గు అభిమానములు లేనివారగుదు. నవపాత పక్కని దుహలములధరించి యున్నప్పటికిని, సిగ్గు అభిమానములేని దిగంబరులమే. వారు దిగంబరులయ్యును, రవ్వవస్త్రధారులే. ఈ ప్రజలకొరకు, నేనీ విధముగ్గదేశముల దిరుగుచున్నాను. అదియే నాయానందము.

హెర్బాల్డనుండి వచ్చిన నా ఆమెరికను మిత్రుల నానందపరచుచున్నాను. ఆమెరికను మిత్రులలో చాలమంది కద్దరుకొరకు పనిచేసెదమని వాగ్దాన మొనర్చిరి. వారి వాగ్దానములందు నాకు విశ్వాసముగలదు. ఇంగ్లీషుమిత్రులు ఆస్ట్రేలియను మిత్రులగూడ ఇదేవిధముగ పనిచేయుచున్నారు. కాని యితమాత్రముతో నాకుసంతృప్తి లేదు. భారతదేశమున ప్రతిస్త్రీయును ప్రతిపురుషుడును కద్దరుధరించి రాటమును తిప్పువరకును నాకుసంతృప్తి యుండజాలదు. రాటముకంటే సర్వజనోపయోగముగ సాధనము మరియొకటి అభించినయెడల రాటమును తలదెట్టుదు. నాకాక్షేపణ లేదు. పల్లెటూళ్లయందు నివసించుచున్న కొట్లకొలదిస్త్రీలను ఓలలను వృద్ధులను వారినివాసములనుండి వెడలగొట్టి పట్టణములకు దెచ్చి ఫ్యాక్టరీలయందు నిర్బంధము నందుచుండుట నేనెంతమాత్రమును అంగీకరింపను.

ఇది భగవత్కార్యము. రాటము, ప్రపంచనాగరికతాజ్ఞాని ర్విశేషులగు యంత్రాలయముల నెదుర్వగలదాయని కొందరు సంశయమును దెలిపిరి. భగవంతుడు తలచినయెడల, ఒక్కక్షణమున విశ్వమునంతను నశింపజేయగలడు. ఒక్కక్షణములో నిర్బంధగలడు. గుజరాతునందు మొన్న ఒక్కక్షణములో ఎన్నిగృహముల నాశనమొనర్చెనో జూడుదు. అంతకు పూర్వమింకా ప్రస్తుతమున దక్షిణజిల్లలలో నెన్నిగృహముల నొక్కక్షణములో నాశనమొనర్చెనో జ్ఞప్తికిదెచ్చుకొనుడు. అట్టి సర్వశక్తి సర్వరూపుడు, అజేయమగున దెదియునులేదు. భగవత్సందేశమును రాటమును విశ్వవ్యాప్త మొనర్చుపని అతనిసంకల్పమాత్రమున నెరవేరగలదు.

మీరందరునన్నుజూచి ఇప్పుడు నవ్వవచ్చును. ఇష్టమయినచో ఇతనుచెప్పనదంతయు బూటకము. ఇతడేవో రాజకీయ తంత్రాగముకొరకెట్లు మాటాడుచున్నాడు అని శంకింపవచ్చును. నన్ను మీరపార్థమొనర్చుకొనవచ్చును. లేక ఈసందేశమును సరిగ అర్థమొనర్చుకొనియే ఇది చాలకష్టమగుననియని విడుచివేయవచ్చును. అమోఘమగు మీవాదనైపుణ్యము నుపయోగించి, నానోటమాటరాకుండ కట్టివేయవచ్చును. కాని మీయందు నాకెప్పటికిని విశ్వాసముపోదు. భగవంతునియందు నాకు విశ్వాసముండునంతవరకు మీయందలివిశ్వాసము నెట్లు వదలగలను? మనుష్యులయందు విశ్వాసము వీడుటయనగా భగవంతునియందు విశ్వాసము వీడుటయెయగును.

నాస్వాదయమును తెరచి మీయెరుటకుండుటకు ప్రయత్నించితిని. ఇప్పటికిని నాప్రయత్నము సఫలము గానియెడల రాటముయొక్క ఆధ్యాత్మిక స్వరూపమును స్పష్టపరచజాలకపోయినయెడల మాటలవలన కనెన్నటిని మీకు దెలియజేయజాలరు. నా జిహ్వకు భగవంతుని సత్యసందేశమును వెల్లడించు భాగ్యము లభింపక పోయ్యును. భగవంతునిపేరిటనే నేనీ ప్రపంచమున పనిచేయుచున్నాను. ఆ భగవంతుడే తన సందేశము నేదోయొకరికిని లెల్ల కిందుకొని గలడు.

డాక్టరు ప్రాన్సికోస్సుగారు మహాత్ముడొనగిన సందేశమునకు కృతజ్ఞతను దెలుపుటతో సభ ముగిసెను.

* * *

బాలభటులకు మహాత్మునితోపదేశము
నన్ను సాయంకాలం 5-30 గంటలకు తిరుపతికిగిరి వీధి నువ్వ వెళ్లమనగాల్లో బాలభటులసంఘముల హాజరునువిద్యా ప్రదర్శనము మహాత్మునియెడల జరిగినది.
టి. యస్. రామస్వామియ్యగారు బాలభటుల సమక్షమున మహాత్మునికి స్వాగతముసంగిరి. బాలభటుల జీవితా

అసహాయోద్యమమందు నావిశ్వాసము చలింపలేదు

“ఖద్దరే జాతీయైక్యతకు పరమ సాధనము”

గాంధీ మహాత్ముని మహోపన్యాసము

తిలకు ఘట్టము వద్ద బ్రహ్మాండమగు సభ

నీల సత్యాగ్రహ యువకులను మహాత్ముడు ప్రశంసించుట

“అహింసాయుత అసహాయోద్యమమందు పూర్వమువలెనే నాకు అకుంతితవిశ్వాసము గలదు” “హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగావశ్యకత” యందును అస్పృశ్యతానివారణపట్లను పూర్వ విశ్వాసములు ఏమాత్రమును నడలలేదు” “ఖద్దరే జాతీయైక్యతను సమకూర్చజాలును” “రాబోవు కాంగ్రెసు జయప్రదముగ ఏర్పడించుట మీ ప్రధాన కర్తవ్యము” “దేశముకొరకు భగవంతునికొరకు మీ రీ యలసత్వమును వీడి కార్యశూరులు గండు” అనుచు గాంధీమహాత్ముడు నిన్నటి సాయంకాలము చెన్నపురి తిలకు ఘట్టమువద్ద జరుపబడిన మహాసభయందు పరమోత్కృష్ట మగు ఉపదేశ మొసంగిరి.

తిరువతికిగిరి తిలకుఘట్టము నిన్న సాయంత్రము ఆరు గంటలకు ఇనుకజేసిన రాలకుండునట్లు జనసమూహములచే దట్టముగ నిండిపోయెను. 4 గంటలకే తీర్థయాత్రకరిగిడి యంత్ర కలపలె పురమందలి వేర్వేరు ప్రాంతములనుండియు వేలకొలది పౌరులు తిలకుఘట్టమువై పునుచువెదించిరి. ట్రాముబండ్లు బన్ను లన్నియును మహాత్మునితోకూడ కుతూహలాత్మక చిత్తులగు ప్రేక్షకులచే సంకులేక నిండిపోయెను.

సముద్రతీరమువద్ద సభకై చక్కనివిర్రాటులు గావింప బడిన. స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థల మేర్పరపబడిన. మహాత్ముడు ఎలుగైతి ఉపవ్యసించవాలని సిద్ధియందున్నందున మారకేవల యంత్రము లున్నబడిన. శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారి యస్. సత్యమూర్తిగారలు మహాత్ముని ఉపన్యాసమును వాక్యము జెంటవాక్యము తమిళ భాషయందు దనువదించి బిగ్గరగచెప్పిరి. స్వచ్ఛంద సేవకులు గావించిన సేవ ప్రశంసనీయును. సభ్యులలో పాశ్చాత్యులు కొందరుగలరు.

రాబోవు కాంగ్రెసు మహాసభ ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ సి. యస్. మత్తురంగ మొదలియార గారు సభ కధ్యక్షత వహించి గాంధీ మహాత్ముని పురజనులపక్షమున ఆహ్వానించి మహాత్ముడు దేశనాయకత్వము వహింపవలెనని ఖద్దరు ఉద్యమమును ఘటప్రదము గావింపవలెనని పల్కిరి. పిదప మహాత్ముడి నెమ్మదిగ ఉపన్యసించిరి.

మహాత్ముడి క్రిందితీరున ఉపన్యసించెను.

“అధ్యక్షా! మిత్రులారా!”

“మీరు నాకర్పించిన సన్మానపుత్రములకును, ధనమునకునుగాను మీకు నానమస్కృతులు. పౌరులవద్ద వసూలైనధనము మొత్తము రు 13,285-2-8 లు. పరకువాకం కార్మికులు రు 100 లాసంగిరి. భారతపరిశ్రమ కార్యాలయము వారు (ఇండియన్ ఇండస్ట్రీస్, రు 52-11-5 లును, బాంబాయివారు రు 18 లును, విద్యార్థులు నిన్నటిదిన మొసంగిన మొత్తముగాక మరియు రు 18 లును నేడొసంగిరి. వీనికన్నిటిగాను నానమస్కృతులు. వర్తమానకాలమందు దేశసేవనుకూర్చిన సమస్తవిషయములపై ఉపన్యసించుటకు నాకు సాధ్యమైనచో ఎంతయో సంతసించి యుండును. ఆవిషయములన్నిటిపై నేను దృఢాభిప్రాయములు గలవాడనై యున్నను ప్రస్తుతము వానినిగూర్చి ప్రసంగింపజలెట్టను. కాని ఈ మహాప్రజాసమూహము సమక్షమున నా విశ్వాసమును మరొకతూరి ధృఢముగ, విస్తృతముగ వెల్లడింపగోరెదను

దర్శము మానవసేవయగుటచే మహాత్ముగాంధీగారే బాలభటులందరికిని ఆచర్యప్రాయము లని చెప్పిరి.

మహాత్మునకు పూలపండ్ల నొకచిన్ని బాలభటుడు మొడలో వేయగా మహాత్ముడా చిన్న బాలభటునియూచి చాల సంతోషించి ఇంత చిన్ని బాలభటుడు కలదాయని యాశ్చర్య మొందెను.

బాలభటులకు మహాత్ముడు హితోపదేశ మొనరించెను. బాలభటులయొక్క క్రమశిక్షణ పునాదినుండి ప్రారంభింపవలెను. క్రమశిక్షణకు పునాది రాటము త్రిప్పుటయే. బాలభటులందరు రాటము త్రిప్పినచేగాని ప్రజాసేవచేయజాలరు. అని చెప్పి వెంటనే సముద్రపు బొడ్డున జరుగునన్న బహిరంగసభకు వచ్చి తమ యుపన్యాసమును వివరింపిన దని చెప్పిరి.

నిరాకరణోద్యమమునందకుంతితవిశ్వాసము

అహింసాయుతమను అసహాయోద్యమమందేను ఇదివరలో ఎట్టి విశ్వాసమును గలిగియుంటేనో నేటికిని సమర్థక విశ్వాసమును గలిగియున్నాను. దౌర్జన్యమునకు భిన్నమగుమాగ్గును అహింసాపూరిత అసహాయోగ మేతప్ప నాకు తెలిసినంతవరకు వేరొకటిలేదు.

హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము

“హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము సుసాధ్యమను సమృద్ధము పూర్వమెట్లుండెనో నేటికిని నేను అట్లే అనవలమగు సమృద్ధమునుగలిగియున్నాను. నామట్టుకు నేనుమాత్రము అట్టి సంయోగ మచిరకాలములో ప్రాప్తించుటకై మనః సన్నద్ధులై గ్రహార్థ న గావింపుట తప్ప మరేమియు జేయజాలను. ఈ హిందూమహమ్మదీయ యొక మత్వమునకై సిద్ధుడందు 6 వ తేది హిందూమహమ్మదీయ నాయకులు సమావేశమగుబోవుచున్నార గావున ఆసభ జయ ప్రదముగ నిర్వహింపబడుటకై మహాజనులగు తామెల్లరును ఈశ్వరుని ప్రార్థింపవలసినదిగ కోరుచున్నాను. హిందూమత్వమునకంతటికిని కళంకము నాపాదించు అస్పృశ్యతానివారణావశ్యకతయందు పూర్వముండెడి నిశ్చయాభిప్రాయమే నాకు నేటికిని గలదు.

నీల విగ్రహ సత్యాగ్రహము

నీల విగ్రహములను తొలగించుటకై కొందరుయువకులు ఈ పట్టణమందు గావించుచున్న ఆందోళనను అత్యుత్సాహముతో గమనించుచునే యున్నాను. (హృద్ధ్యులు) నేడీ యుత్సవము గగనమండలమందు మనుజుని బొటరకేలంతటి నూత్న పరిమాణముగల మేఘమై గన్పట్టుచున్నది. కాని ఇతర మేఘములవలెనే ఇంత మేఘమంతయై, అంతంతయై క్రమముగ భారతీయ గగనమండలము నంతటిని ఆక్రమించుకొనజాలి యున్నది. ప్రస్తుత మీ యాందోళన స్వల్పముగ గన్పించినచు ఈ విగ్రహముయొక్క స్వంతదారు లీ మహాోద్యమముయొక్క ప్రాముఖ్యతను, మహత్త్వమును గ్రహింతురని నమ్ముచున్నాను.

ఈ యుద్యమమును నిర్వహించుచుండువలెవ్వరును నాకే మాత్రము తెలియనివారు. ఈ యుద్యమమునకుబాధ్యులై దీరిని నిర్వహించుచున్న ఈ యువకులు నేగోరునదేమనగా త్వరపడి ఆవేశముతోగాని, అనాలోచితముగగాని ఏ స్వల్పకార్యమునైన గావించి దృఢముగ విశ్వాసమును చెరువపలసియే.

రాబోవు కాంగ్రెసు- మీ కర్తవ్యము

ఈ సంవత్సరము అఖిలభారత కాంగ్రెసు మహాసభకు మీ పట్టణమందు సమావేశమగుటకై మీ రాహ్వానించుచున్నాను. చన్నపురి తన తన యులలో ఆత్మ్యత్తి ములునును ప్రసిద్ధులు నగు నొకరిని ఆ మహాసభకు అగ్యక్షులుగ గలిగియుండగల అనుచునగౌరవము నకుభరించుచున్నది. ఈ సాయంత్ర మిచట వారు సమక్షమున లేండుర నా కెట్టి కొరతగలదో నే చెప్పజాలను. రాబోవు కాంగ్రెసు మహాసభకు అత్యంత జయప్రదముగ జేయుట మీయందరయొక్కయు చన్నపురియందలి ప్రతి పౌరునియొక్క కర్తవ్యము.

బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణ విభేదములు

దురదృష్టవశమున మీ కిచట బ్రాహ్మణాబ్రాహ్మణేత భలకు వైషమ్యములుగలవని నే నెరుంగుదును. మీరు నిరంకింప

మరిగిన మహాత్మాజీయమును కార్యము మిగుల భారముగటంజేసి మనస్సు ప్రయత్నమున కొంతవరకు సాగ్యమౌ అంతవరకు నీ వై మనస్సులును తొలగి తోసి కాంగ్రెసుసభానిగ్యహా విజయ వ సత్తె గావించు ప్రయత్నములకు ఈ విభేదములు అటంకప దించుచువిధమున కృషి సలుపవలసిన దని మీ యందరను జేను విషయముతో జేయుచున్నాను.

హిందూమహమ్మదీయులు, క్రితులు, పాశనీయులు, బ్రాహ్మణ్యబాహ్యులైనను, అస్పృశ్యులైనను ఈ దేశమందొక రిత్తోనొకరు భారంబుకొనవలసినవారు గారని తలంపు దినుము లై నే నెదురుదాడుచున్నాను.

ఈవలె తలంపుల పుట్టేములందునంతవరకు, అని భావ్యమును, ఏకాశయభవము ను మహాభారతి జాతియును నీయందును భూగర్భమునను మన తెలలము జేర్చుకొని యుని తలంచెడి దినములకై నిరీక్షించుచున్నాను. అన్ని ప్రాంతములకంటె వెనుకబడియండు రాజధానియనియు, పట్టావని యు చెప్పబడుచుండెడి నన్ని రాజధానియనియు ఈవస్తువులను నకు నాగభిసం ల్పమును నిధింపజేయుగల గౌరవి ముఖ్యులుగా నే గాంక్షించుచున్నాను.

ఖద్దరు ఐకమత్యమునకు సాధనము

న నీట్టిమామనకు సోనివచ్చినట్టియు, ఈనక్షిరాజ్యమునకు నన్నందగుల పరినిగూర్చి ఇకకొలదిగ ముచ్చటించెదను. మనలనందరూ ఏకాశయభవమున జేయుటకై ఖద్దరు ఎట్టి ప్రేమ శ్రమో మీకెల్లరకు నచ్చజెప్పగలిగిన వానంతసమనకు మేరయుండదు. మన అల్ప బోధులనులందును, తగవులనును నిజము ప్రాతినిధ్యములేని లక్షలకొలది వోరులేని ప్రజలను య మెంతమాత్రమును గమనించుటలేదని మిమ్ము ఒప్పించినవో నే నపారమున అందమును బొందియుండెడివాడను.

ఖద్దరు ఉద్యమానందంబయిన ఫలితములనుగాంచనిరా కరించుటంజేసి మనముభివృద్ధి ఎంత వెనుకబడియున్నదో మీకు నచ్చచెప్పిన నాకు ముదముచేయరాదు. ఖద్దరు ఉద్యమాభివృద్ధి అతి త్వరితముగ లేనందున ఖద్దరునందు జీవములేదని పలుకుచు న్నారు.

మీయొక్కమాట్టమును మీరెక్కడక ఖద్దరు ఉద్యమ వ్యాప్తికి అలగ్యముచేయుటయేగాక దేశాభివృద్ధికి ప్రేరణము ను సాగ్యము చేయుచున్నార. ఎల్లరకు సామాన్యమును గవ్యస్థానమును చేరుటకు మీయవహనమువలన, మీదారియందు మీకే గొప్ప అంతరాయము కలుగజేయువారని గ్రహింప నిరాకరింతురు. మీకనుబోలుట ప్రత్యక్షమైయున్న నీ నిరాడంబర మగు వస్తువు నుపయోగింప నిరాకరించి, వరియొక ఉద్యమమును జేసినిగానక అపారమేయమును నిరాశకు తావం గెదరు.

నిరాశను వీడుడు

దేశమనకుగాన, అనుదినము కష్టజీవనము గడపుచుండు కొట్లకొలది ప్రజలకుగాను, దేవునకై ఈనిదురు, అలసత్వముల నుండి లెండని మిమ్ము ప్రార్థించుచున్నాను. నాహృదయం బుస్సించుచున్న విషయములకల్గినక తూహలలై యున్న ఈ విచారములకల్గి విన్నవించుటకు నాకు ధైర్యముండెన కడుంగడు సంతృప్తుననై యుండెడివాడను. కావున మన కనులయెదుటనుండెడి మార్గముగానుటకు వివేకమును, ఆమార్గము ననుసరించి వెళ్లుటకు ధైర్యమును వసలనందరను నీక్షించుచుండు భగవాను దొనగు గాకయని ప్రార్థించుచు విరమించుచున్నాను" అని ముగించిరి.

పిదప 7-15 గంటలకు సభ ముగింపబడెను.

అమృతాచారివసంతరాజుమోసము

రెండు నెలలు శిక్ష

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—భారతదేశీయుడును వంటవాడైన అమృతాచారి, సంతరాజు అననతకు ఇండియానుండి మోసముజేసి సొమ్మును కప్పించుచున్నట్లు అనననకుగల్గి ఉత్తరములను వేససేయగా బట్టి కొనిరి. లండనులో భోజనపరార్థమై కంపెనీ ఏడెట్లు కార్యదరులు కావలెనని భారతదేశీయు కలలో ప్రకటించి నెమనాబు:పుటకు పోవుచున్నట్లుకొంద కొంతసొమ్మును ధరావణజేయవలెనని ప్రకటించుచు ఆసొమ్ముకప హరింపప్రయత్నించెను. ఇంతవరకు 97 దరఖాస్తులు వచ్చినవ నిమిషాలినువారు ఈకషయమై విచారించుచున్నవే ఈవరకు తేలి నది. ఇంతకి రెండునెలలు శిక్షనువిధించిరి.

కావలెను

విద్యావలెయు, సంగీతము, చేతికనులయందు కుశలత, సాంకర్యవలెయునై సాంప్రదాయ కుటుంబమునకు జెందిన, బ్రాహ్మణ (విద్యార్థి ఉత్తమము) విలంతువు కావలెను. వివరములకు "C. R. c/o ఆంధ్రప్రదేశ్, యని వ్రాయవలయును.

సోవియటు పాలనములోనున్న బొఖరావగూర్చి రెండు పుటకు బొఖరా అమీరు తనరాంబారిని జనీవాకంపెను.

స్వితుత్వంజి న్యూయార్కు నకు బ్రిటిషు వైమానికుడు కోర్టునీగారు 3 వ తేదిన బయలుదేరిరి.

హైదరాబాదు సింధు, సెప్టెంబరు 3:—రాయబహదరు ప్రభాదాను శిఖరాముగారు హిందూజాతి పత్రికాధిపతి పరువువస్తువురావా వేసిరి. వాయిదా 15-వ తేదీ. (ఫ్రీ ప్రెసు)

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 3:—మీరటు దొండాజెము, కేసు అప్పీలులో మువ్వగు సిద్ధోపురి విడుదల చేసిరి. మిగిలి నవారికి శిక్ష లెట్లుంచి జరిమానాలు తగ్గించిరి. (ఆ ప్రె.)

అమృతసరము, సెప్టెంబరు 3:—గాడవపక్షములోని ఒక సిక్కుకాటును బాట్టి విక్రమ రివాల్వరుతో ఒక దుష్ట గృహమున అరెస్టు చేసిరి. ఆరెస్టేరు ఉదయసింగని తెలియుచున్నది. (ఫ్రీ ప్రెసు)

మెక్సికోలోకి లెప్టినెంటు కరంజాగారు జారేక్కకు వైమానికపయనమును ప్రారంభించిరి. కొండలు ఎడారుల వెంట బోవలసియున్నదిగాన చాల ప్రమాదముతో గూడుకున్న పరి యనుచున్నారు.

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 3:—సైన్యము తీసివేయబడినది. షాపులు తెరవబడినవి. కాంతి నెలకొనుచున్నది. వదంతులు ప్రచారముగలలేదు. ఒక కేసుమాత్రము నేడు తెలియవచ్చెను. (ఫ్రీ ప్రెసు)

రంగూను, సెప్టెంబరు 3:—బర్మీయుల నందరిని శాంగీయూ సాడిమాగారి మరణమునకుగాను వగయను ప్రార్థనలు గావింపవలసినదని ప్రకటింపబడిన కరపత్రమును ప్రచారము గారాదని ప్రభుత్వము నిషేధించెను. (ఆ. ప్రె.)

నకలత్వాలాగారి ప్యాస్పోర్టులను రద్దుజేయుట లండన్, సెప్టెంబరు 3:—విదేశాంగ కార్యాయము వారు నకలత్వాలాగారి ప్యాస్పోర్టులను రద్దుజేసిరి. తాను బ్రిటిషు పార్లమెంటు సభ్యుడగుటయే గాక బ్రిటనులో భారతీయ తలి దండ్రులకు బుట్టిన భారతీయుడనని రూటరుతో చెప్పెను.

వ్యవసాయసభ

వచ్చే నెలలంశములో జరుగును. 70 ప్రతినిధులు అధినిజే శములకుండినట్లు. చీడపురుగుల సంహారమును గూర్చి ఆలోచించెదరు. సామ్రాజ్య మంటున పరిశోధక కార్యాలయముల కేర్పరచెదరట.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 4:—షియాలునున్నీలుతీవ్రము కొట్టుకొనిరి. తిరిగి కొట్టుట జరుగవచ్చు ననుచున్నారు.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 4:—నిన్నటివరకు మరణములు 15. ఇంకొక 15 గురుతీవ్రముగ గానుపడి అపాయనీతియందున్నా రు. 141 ఆననయందున్నది. బహులు మూసియేయున్నవి 300 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. ప్రత్యేకపోలీసులు సాధారణ పోలీసులకూడ పనిచేయుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ నాయకులు రాక్షిక్ పనిచేయుచున్నారు. (ఆ ప్రె.)

బెర్లి అల్లరులు

శాంతి చెందుట

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 3:—బెర్లి అల్లరులు శాంతించి న వని కవిమనరు ఇట్లు ప్రకటించెను. రాకపోకలు జరుగుచున్నవి. పరస్పర వైమమ్యము తగ్గినది. షాపులు తెరవబడుచున్నవి. బుధవారమునందే అల్లరులులేవు. హిందువుల వర గము 6, గాయపడినవారు 99 మహమ్మదీయమరణము 7, గాయ పడినవారు 49. (ఆ. ప్రె.)

కాకోరీవైసిల యురి

అసెంబ్లీలో అడ్డరస్సులు

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 3:—కాననసభ్యుడు రాహురు కంజీరసింగుగారు కాకోరీవైసిల నరితీయుట 16 వ తేదినయియు అసెంబ్లీలో అడ్డరస్సులు ప్రతిపాదించవలెననియు, ముఖ్య్యా లజపతిరాయి, శ్రీనివాసయ్యంగారు, దివాను ఫతుల్లాలు, మహమ్మదు యాకూబు, హృదయనాథకుంజ్రా, జిన్నా, గోస్వామి, మణ్సుకుచెట్టిగార్లు తుంతురిచ్చిరి మరణానందన ప్రియంటు సంజాయి కాననసభలో తన తీర్మానము చర్చింప బడువరకైనను నావగోరుటయే యుద్దేశము. (ఫ్రీ ప్రెసు)

హిందూమహమ్మదీయసభ్యము

సమష్టిసభనుగూర్చి నాయకులసంభాషణ

సిన్ధు సెప్ట 4:—కేంద్రకాననసభలోని హిందూసభ్యులు నేడువయము పండితమాలవ్యాగారినివేదియందు (సోవ్యూ) సమావేశమయి 7 వ తేదీన జరుగబోవు హిందూమహమ్మదీయ నాయకసమావేశముగూర్చి ఆలోచించుకొనిరి. (ఆ ప్రె.)

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధాపధముల జాబితా

	రు.ఆ.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు	1-4
2. వజ్రశిలకలు ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా	0-10
5. ఘోరశంకు తెలము డబ్బి	1-3
6. తామరతెలము, తామర, తీటకు	0-8
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదలకు	0-8
8. తేలమందు, తేలుకాటుకు సీసా	1-3
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-10
11. గజ్జతి తెలము, గజ్జివీడలకు డబ్బి	1-3
12. పగుళ్లకు తెలము, శిశుపగుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా	1-3
14. చందన అత్తరు 1 బెస్సు	2-8
15. కుమ్మరు తెలము, డబ్బి	1-3
16. దంతమార్గము, పండ్లతోముటకు	0-2
17. కుఖిలోగిమాత్రలు	1-6
18. కుఖిలోగి తెలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు డోడుటకు	8-4
20. మోహినితెలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా	1-3
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి	1-3
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-0
24. కుకుమారిమాత్రలు, కుకుమవ్యాధులకు	1-0
25. పెగకు ద్రావకము సీసా	1-3
26. కఫహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఫహరిద్రావము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి	1-3 0-8
28. సుందరి తెలము, మాఖకాంతికి డబ్బి	1-3 0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. సేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. బాయువుపోట్లకు మందు డబ్బి	1-3 1-0
33. విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి	1-3 0-8
34. కస్తూరిమాత్రలు, పెద్దవి, మంచివి 50-కి	0-10
35. వామకర్పూరము సీసా	1-3 0-8
36. నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిది తు.	1-3 86-0
37. కుంకుమపువ్వు 1-వ రకం తు.	1-3 8-0
38. పచ్చకర్పూరం తు.	1-3 8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మధురాను

బీహారు శాసనసభ

స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖమంత్రివై విశ్వానరహిత్య తీర్మానము

అనుకూలముగ 34రు, ప్రతికూలముగ 37 మంది సభ్యులు నొసగుట

రాంచి, సెప్టెంబరు 31: బీహారు బిహార్ ప్రాంత శాసనసభలో స్థానికస్వపరిపాలనాశాఖమంత్రి యగు గౌ. గణేశ్ చంద్ర సింగుగారిపై విశ్వానరహిత్య తీర్మాన ముపపాదించబడునని తెలియుటచే గ్యాలరీలంతయు ప్రేక్షకులతో నిండియుండెను. జిల్లాబోర్డులయందు సభ్యులను నామినేటు చేయుటయందు మంత్రిగారు తన అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చినని స్వరాజ్య పక్షమువారు విశ్వానరహిత్యమునకు ప్రధానకారణముగ తెలిపిరి.

దేశీ ప్రసాద సిన్హాగారు

స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన దేశీ ప్రసాద సిన్హాగారు విశ్వానరహిత్య తీర్మాన ముపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— అన్ని పక్షములకు అనుకూలముగ నుండవలసిన మంత్రి సాంఘికవివాదములకు మూలకారకుడగుట విచారకరముగ విషయము. జిల్లా బోర్డులకు సభ్యులను నామినేటు చేయునందర్భటమున మంత్రిగారు తన అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చిరి. తన అధికారమును నిరపరమకావలయునను ఉద్దేశముతో వీరు నామినేటులు చేసిరి. ఇది కేవలము అనధికారసభ్యులకు సంబంధించిన విషయముగనుటచే అధికారసభ్యులు జోక్యము కలుగజేసికొనక తప్పదు ముగ నుండవలయునని కోరుచున్నాను.

శ్రీ కృష్ణసింగుగారు

శాసనసభయందలి స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డగు శ్రీకృష్ణసింగుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— స్థానిక సంఘములకు సభ్యుల నామినేటు చేయుటయందు శాసనము ననుసరించి మంత్రిగారికి సంపూర్ణాధికారములుగల మంత్రిగారు తన అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చినని చెప్పక తప్పదు. మంత్రిగారు అవలంబించిన విధానమునల్ల స్వరాజ్యపక్షమువారి బలము కొన్ని స్థానిక సంఘములలో క్షీణించుటచే నేనీ విషయమై గట్టిగ మాట్లాడుటకు సంజేహించుచున్నాను ప్రతికూలపక్షము లవారిని అణచుటకై మంత్రిగారు ఈ విధమున ప్రవర్తించుట ఎంత మాత్రము న్యాయముకాదు. ఈ సమయమున ఈ మంత్రిగారిచ ర్య ఖండింపవచ్చు ఇతరులకు ఈ ప్రవర్తన మే ఆదర్శప్రాయముగ ను. స్వరాజ్యపక్షమువారి అధికారమును క్షీణింపజేయుటతో మంత్రిగారు తృప్తిపొందక తన బలమును వృద్ధిచేసికొనుటకై వీరు కొంతమంది సభ్యులను నామినేటు చేయుచున్నారు. ఈ విధమున శాసనసభయందలి ప్రజాప్రతినిధులను తిరస్కరించుట ఉచితముకాదు. మంత్రిగారు రంకుతోద్యోగిగ మారుచున్నారు. కావున సభ్యులందరు ఈ విశ్వానరహిత్య తీర్మానమునకు అనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగవలయునని కోరుచున్నాను.

ఖానుబాదరు వాహబుఖానుగారు ఉపపాదనమును ఆశీరించుచు జిల్లాబోర్డులయందు స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ అధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చినయొక్క తమకు అనుకూలముగ వారిని స్థానిక సంఘముల సభ్యులుగ నామినేటు చేయవలయునని, స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానము తెచ్చుట ఉచితముగ లేదనియు చెప్పిరి.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షపు నాయకుడగు జగత్ నారాయణగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ మంత్రియగు గౌ. గణేశ్ చంద్ర సింగుగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— స్థానిక సంఘములకు లాభము కలుగవలయునను ఉద్దేశముతో న్యాయమీదగాని రాజకీయపక్షములమీదగాని ఎట్టి అభిమానము చూపక నేను స్థానిక సంఘసభ్యులను నామినేటు చేసితిని. 1924 సంవత్సరమునుండి ఆలోచింపబడుచున్న పద్ధతినే నేనిప్పుడు అవలంబించుచున్నాను. ఎన్నికలయందు గెలుపొందిన సంఘములకు చేరినవారే మరలబోర్డులసభ్యులుగ 1924 సంవత్సరమున నియమింపబడిరి. 1924 సంవత్సరమున ఈ చర్యలన్నియు అధికారదుర్వినియోగమునని ఎవ్వరు చెప్పలేదు. ఇప్పుడు ఆరంభింపబడిన దుర్వినియోగముని చెప్పబడినది. స్థానిక సంఘముల సభ్యులను నామినేటు చేయవలసినప్పుడు నిన్ను జాతుల ప్రతినిధులను అల్పసంఖ్యాకులతో కూడిన జాతులవారికిని ప్రాముఖ్యమొసగుట ప్రభుత్వమువారి విధానమైయున్నది. కాని కొన్ని సందర్భములందు బోర్డుసభ్యు

మొదటిరకము సీమక మలములను అతి తక్కువ ధరలకు నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బా పాలా ల్ ఆంధ్రు కో.

టోకు చిల్లర సీమక మలముల వర్తకులు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, ఆణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము. 216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

తృతీయ ధర్మములను నిర్వహించుకొని నిమ్మజాతుల ప్రతినిధులు దొరకనప్పుడు ఇతరులను నామినేటు చేయక తప్పదు బోర్డు నకు లాభము కలుగవలయునను ఉద్దేశముతోనే అన్ని నామినేటులు చేయబడినవి.

సివిలు సర్జనులను నామినేటు చేయవలయునని కొంత మంది జిల్లా మాజిస్ట్రేటులు సలహా పలికిరి. కాని సివిలు సర్జనులకు వ్యవధియుండదు. వారితమధర్మములను సమముగ నిర్వహించవలయు. అందుచే సివిలు సర్జనులను నామినేటు చేయకూడదని తీర్మానించుకొంటిని. నేను కొంతమందిని నామినేటు చేసిను అధికారసభ్యుల ఎన్నికలయందు కొన్ని బోర్డులలో స్వరాజ్య పక్షమువారు గెలిచిరి దీనినిబట్టి నామినేటులన్న స్వరాజ్య పక్షమువారికి ఇతరపక్షములవారికి గాని ఎట్టి ఇబ్బంది కలుగలేదని చెప్పవచ్చును. 4 రిని లేక 5 మందిని నామినేటు చేయుటచే ఇతరరాజకీయపక్షముల బలము తగ్గనని చెప్పుట విచిత్రముగనున్నది. నేను స్థానిక స్వపరిపాలనాశాఖ చట్టమునకు బద్ధుడనై ప్రవర్తించుచున్నాను.

ఆదిత్యహాస్తిగారు తీర్మానమును ఆశీరించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. మంత్రిగారు నామినేటుల సంస్కరణను మంత్రిుల హక్కులను అవలంబించుచుండిరి. అందుచే మహమ్మదీయులు ఈ తీర్మానమును అమోదింపజాలరు. అన్ని పక్షములకును తృప్తి కలుగజేయుట అసాధ్యముగ విషయము.

స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన రాయబాదరు చావరక నాథుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు గౌ. గణేశ్ చంద్ర సింగు మంత్రియగుటకు ప్రావీణ్యము ప్రజావిశ్వాసమునకు పాత్రుడైయుండెననియు మంత్రియై అధికారులతో చేరుటచే ఈ విశ్వాసమును కోల్పోయిరిని చెప్పిరి.

5 గంటలు చర్చ జరిగినపిమ్మట విశ్వానరహిత్య తీర్మానముపై సమ్మతులు పుచ్చుకొనబడెను. అనుకూలముగ 34 మంది ప్రతికూలముగ 37 మంది సమ్మతులనొసగిరి. తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. (ఆ. ప్రె.)

కర్నూలు

(స్వతీయ విలేఖరి)

పశువులకు ఇన్నూరెన్స్

కర్నూలు, 1-9-27: మనుష్యుల జీవితకాలమును ఇన్నూరు చేయుదురను విషయము సామాన్యముగా ననేకులకు తెలియును. పశువులకును అట్టి పిచ్చులు కలదని విచారకు మిగల సంతోషముగా నుండును. ఈ పిచ్చులు “మైచూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీ ఫారం” కంపెనీ లిమిటెడ్డు వారిచే స్థాపించబడినది. వారియొక్క టు ఈ గ్రామమునకు నచ్చి ప్రచారము గావించుచున్నారు. ఆ పూజే కొన్ని పశువుల ఇన్నూరు చేసినట్లు తెలియుచున్నది. గౌ. గౌరవ గారియొక్కయు మేడము వెంకయ్యగారియొక్కయు, నేమనమాట్ల గారియొక్క పశువుల కొన్నిటిని ఇన్నూరు చేసినట్లు తెలియుచున్నది. ఇట్లు చేయుటవలన రయితులకు విశేష లాభము కలుగును. వాటిలో కొన్నిటిని తెలిసియుండుట అవసరము.

పశువధత్తన. వీరయ్యతులకు చనిపోయిన పశువులకు బగులు క్రొత్త పశువుల కొనుటకు ద్రవ్యసహాయము కలుగును. గేచెలు, దున్నెలు, ఎమ్మి, ఏనుగులు, గుట్టములు, పెంపెలు ఇన్నూరు చేయబడును. ప్రీమియము జంతువుయొక్క వెలుబట్టియు, ఏయనును బట్టియు ఉండును.

వయసు	వెల	ప్రీమియము
3-5 సం	50	రూ 4-0-0
6-9	80	4-8-0
10-12	50	6-0-0

వారి పశువుల చాక్లరుగారు అడిగినప్పుడు పశువును చూపవలెను ఇన్నూరెన్స్ పై పై పశువు గలించిన పశువుపై క్రయము ఇవ్వబడును. 12 సం|| ప్రీమియం కట్టిన జంతువు ఖరీదు వెనుక నివ్వబడును. పశువుల కొనను, ఇండ్లకుట్టుకొనను భూములు కొనను అప్పులు లభించును. 10,000 వంతున 10,000 పేర్లు కలవు. 2900 పేర్లు కొన్నారు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ నంబి సెప్టెంబరు నెల 5 తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

చనిచూలు బా 1-కి	రూ 119 మొదలు	129 ముక్కి
బియ్యము బస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలవి రూ	14 -	15 0 0
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో	,, 15 8 0	16 0 0
శీర్లి ,, డిబ్బో	,, 16 4 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 అస్తా 1-కి	,, 10 8 0	11 0 0
సువులు ,,	,, 22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 0 0	17 0 0
నెనగలు ,, డిబ్బో	,, 13 4 0	14 8 0
పెసలు ,, డిబ్బో	,, 14 8 0	17 0 0
మినుములు ,, డిబ్బో	,, 17 0 0	19 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	,, 14 8 0	14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నెవులనూనె బా 1-కి	,, 150 0 0	152 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0	24 0 0
కొండాపురం నెనగపప్పు బా 1-కి,	52 0 0	54 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,	,, 48 0 0	50 0 0
నేన నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రూ 114 మినుకూనూనె	110 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	107 0 0	108 1 1

4. చిల్లర వస్తువులు.

చాయపగుపు బా 1-కి	73 0 0	74 0 0
కూరపగుపు ,,	44 0 0	48 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	105 0 0	138 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రూ 40,48	
కాళహస్త పాయకట్టు ,,	,, 50,58	
దెల్లము బా 1-కి	రూ 40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0	49 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,, 28 0 0	30 0 0
వడరం ,,	,, 24 0 0	29 0 0
రవుండు ,,	,, 28 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	,, 8 0 0	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి	,, 5 2 0	
నెం 24 ,, లాకి	,, 6 2 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	,, 10 8 0	
నెం 12 1/2 బోడా	,, 6 4 0	
నెం 20 1/2 కాపురశీ	,, 8 0 0	
నెం 40 జామ్మరు 10 పా	,, 11 10 0	
నెం 44 సాంబో	,, 5 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు	,, 4 0 0	

7. దూది.

బోండావెట్టు బారన 1-కి	రూ 400 0 0	
పల్నాడుమాడి ,,	,, 145 0 0	

8. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు	,, 58 2 0 రూ	58 4 0
బంగారు, తులము 1-కి	,, 21 0 0	21 2 0
నవరము 1-కి		18 8 6
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 238 0 0	244 0 0
రాగి బా 1-కి	,, 250 0 0	252 0 0

మద్రాసు కాంగ్రెసు సభ

శ్రీకృష్ణ

మద్రాసు కాంగ్రెసు సభ నిర్ణయింపవలసిన విషయములు చాల ముఖ్యమయినవి. సభాధ్యక్షులుగ నియమితులయిన డాక్టరు అన్నాసీ గారు ఇదివరకు ప్రచురించిన విజ్ఞప్తి, దేశములో వివాదకారణమయ్యెను. శాసనసభలలో నిరోధ మొక్కటియే, యింకను మిగిలి యున్నది. దానిని గూడ విడనాడవలయునా, లేక ముందుకు నడుచుట కవకాశము గలదా? స్వరాజ్యమువంకకు త్వరితముగ నడచుటకు మార్గము గలదా? డాక్టరు అన్నాసీగారు సూచించినట్లు, హిందూ మహమ్మదీయ సమర్థులు పరిష్కరించిన గాని, ఏపనియు నెరవేరనిపూట నిజమే. కాని ఆ యొక్కపనిమిత్తమే నాయకుల శక్తు లన్నియు వినియోగింపబడినను, వారి యభీప్రము నెరవేరుట సంశయమే. రాజకీయసంబంధ మగు పలుకుబడి కొరకు ఇరుసంఘములవారు పోటీజేయుచున్నపుడు వీరిని స్వార్థమే ప్రధానముగ పురికొల్పుచుండును. ఎవరిలాభములకొరకు వారు పాటుబడుచున్నపుడు, సంఘర్షణ మునయిచుచున్నది. స్వల్పవిషయములకొరకై తగాదాలు ప్రారంభమగుచున్నవి. ఇవి, సాంఘికచతురూపము దాల్చుచున్నవి. ఇట్టి స్థితిలో ఉభయసంఘములవారి దృష్టిని స్వల్ప ప్రయోజనములనుండి దేశక్షేమమువంకకు మరల్చుచో, ప్రస్తుతవివాదము లుత్తరించు నని, నమ్మవచ్చును. అసహాయోద్యమదినములలో స్వాతంత్ర్యమనోరథమే, అంతఃసఖ్యమునకు మూల కారణ మయ్యెను. స్వరాజ్యసంపాదనప్రయత్నములు మందగించగనే, వైషమ్యములు వైకివచ్చి దేశమును కలవరపెట్టెను.

ఈ కారణముచే, కాంగ్రెసు సభవారు సర్వమును వదలుకొని, ముత్రిపదవులను స్వీకరించుటకు నిశ్చయించినమాత్రాన, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యము బలపడునని తలచుటకన్నను పొరబాటు వేరుండదు. ఈపదవులకొరకై ప్రాకులాడుటలో మరింత ఎడబాటు గలుగును. స్వరాజ్యసంపాదనోత్సాహము లేనిది, ప్రజలలో వైకమత్యము బలపడు నని ఊహించుదు. అట్టియూత్సాహమును ఇంకను చల్లార్చుట వివేకమో, లేక దానిని తిరిగి ప్రజ్వరిల్లజేయుట వివేకమో, రాబోవు కాంగ్రెసు సభ విచారించవలయును. శాసనసభలలోగాని, స్థానికసంఘములలోగాని, కాంగ్రెసుపక్షమువారు ప్రత్యేకముగ వ్యవహరించుటవలన లాభము లేదని తలచునెడల, కాంగ్రెసుసభ ఆ వ్యవహారములలో

జోక్యము దీసికొనకుండనుండవచ్చునుగాని, ప్రస్తుత కార్యక్రమమును విడనాడి ఇంకను లొంగిపోవుట వలన తీరనినష్టము గలుగకమానదు. ఇక స్వరాజ్య విధాననిర్మాణముకొరకై నాయకుల శక్తులను వినియోగింపవలయునను కోర్కె గలదు. శాసనసభలలో, నిరోధము నలిపి ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును తొలగించుటవలన ప్రజల స్వరాజ్యవాంఛ చక్కగ వెల్లడియగును. ఇటులనే స్వరాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటవలనను, ప్రజలు గోరు స్వరాజ్య మిట్టిదని తెలియగలదు. కాని, స్వరాజ్య విధానములను ప్రతిపాదించుటలో ప్రమాదమొకటి గలదు.

ఎట్టి విధానమును నాయకులు తయారుజేసినను, అధికారులు దానియందు తప్పులను జూపగలరు. కాంగ్రెసు లీగు విధానమును వెనుక తయారుజేసి మాంటాగూగారికి నమర్పింపగ, దానియందు బాధ్యతలేదని, వారు ఆక్షేపించిరి. ప్రతిష్టంభనల కవకాశము గలుగునని, వారు సూచించిరి. ఈయాక్షేపణ నాయకులలోనే కొందరకు న్యాయమని తోచెను. కాంగ్రెసు లీగు విధానము అమెరికా పద్ధతి ననుసరించెను. బ్రిటీషువారి బాధ్యతాయుత విధానము ననుసరింపలేదు. అయినను, అమెరికనులు స్వపరిపాలనము ననుభవించుటలేదని ఎవరును జెప్పజాలరు. కాని, మాంటుఫర్డు సూచనలెటు లున్నవి? వానిలో బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టినట్లుల దెలిసినను, అది ఏమూలను కనుపించదు. నిరంకుశపరిపాలనము యథేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. వీనిక్రిందను ప్రతిష్టంభనలు జరుగుచునే యున్నవి. అందుచే, భారతీయనాయకు లెంతమంది విధానమును తయారుజేసినను, అది తిరస్కరింపబడుట సహజము. నిజమేమన, భారతదేశమున కనువగు స్వపరిపాలనవిధానమును దేనిని తయారుజేసినను, అయ్యది గ్రామము నాధారము జేసికొనవలయును. గ్రామపంచాయితీతో నారంభమై స్వపరిపాలనము పైకిపోవలయును. ఇట్టి ఏర్పాటులు సఫలము గావలయుననిన, స్వయం నిర్ణయాధికారమును భారతీయులు ముందుగ సంపాదించవలయును. లేనియెడల, పై ఆర్భాటముల నెన్నిచేసినను, పార్లమెంటు సభవారు లెక్కపెట్టెదరని తోచదు.

రాయల్ కమిషను గూర్చి వెలువడుచున్న వదంతుల జూచిన, అనుకూలమగు సంస్కరణములను వారు ప్రసాదించు రని తోచదు. హిందూ మహమ్మదీయకలహముల నవకాశముగ దీసికొని, సంస్కరణాభివృద్ధి పనికి రాదని, వారు చెప్పవచ్చునని, టైముస్ పత్రిక వ్రాతలు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. స్వరాజ్య విధానమును తయారుజేయుట వలన, ఎట్టినష్టము లేకున్నను, విశేషలాభము చేకూరు నని తలంప నవకాశములేదు. కాంగ్రెసు కోర్కెలు గొంతెక్కుకోర్కె లని బ్రిటీషు ప్రముఖులు చెలువగలరు. అందుచే బాహ్యకార్యములను కొన్నింటిని కాంగ్రెసు సభ చేయుచున్నను, వీనితోనే సంతృప్తిపడి లాభము లేదు. వెనుక అసహాయోద్యమమును పిమ్మట శాసన సభల కార్యక్రమమును స్వరాజ్యమును దేశబోవుటకు కారణము గలదు. అసహాయోద్యమము గోరిన బహిష్కారములతోబాటు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును తిన్నగ నిర్వహింపక బోవుటచే, మొదట నుదికిన యూత్సాహము, నీటిపొంగునలె చల్లారి శాశ్వతఘాము నొనగకపోయెను. శాసనసభలలో జేరి నిరోధకార్యక్రమము జరుపవలయు నను దీక్ష గూడ, శాసనసభల వెలుపల నిర్మాణశక్తి ప్రజ్వరిల్లకుండుటచే, నిష్ఫలమయ్యెను. అందుచే ప్రజాశక్తిని పెంపుజేసిన గాని, ప్రజలకోర్కెలకు విలువ గలుగదను పాతము సువ్యక్తి మగు చున్నది. ఇంత వరకు నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగూర్చి వాగ్వియము జరుగుచున్నను, దేశము మొత్తము మీద, తగినకృషి జరుగలేదని చెప్పవచ్చును. ఇప్పటికిని దుర్బలదేశముడగు గాంధీమహాత్ము డొక్కడే ఆ విషయమై తనశక్తిని వినియోగించుచున్నాడు. ఇకనయినను కాంగ్రెసు మహాసభ ప్రజాశక్తిని బలపరచుట ముఖ్యవసరము. ఒకవంక స్వరాజ్యవాంఛను బలపరచుచు, వేరొక వంక స్వరాజ్యసంపాదన కనుకూలమగు మార్గములను నిర్వచించుట లాభకరము. మందగించిన స్వరాజ్యసంపాదన ప్రయత్నములను ఈరితిన తిరిగి కొనసాగించుచో, అంతఃసఖ్యము బలపడుటయ గాక, పార్లమెంటు సభవారుగూడ హిందూదేశమువిషయమై ఎక్కువ శ్రద్ధతో నాలోచించెదరు. భారతీయుల కోర్కెను సఫలపరుపక తప్పనిస్థితి యరుదెంచును. కాంగ్రెసు సంఘములలో సభ్యుల ససేకముగ జేర్చుటయు ఈ సంఘము లన్నిగ్రామములలోను పట్టణములలోను జీవకళతో బనిచేయునట్లుల జూచుటయు, నావశ్యకములు. దేశమును స్వరాజ్య గమ్యస్థానమువంకకు శీఘ్రముగ గొంపోవలయుననిన, కాంగ్రెసుసభ నిర్వాహస్థనుండి లేచి, కార్యదీక్ష వహించి చురుకుగ బనిచేయవలయును. అటు గాక, మరల కొన్ని తీర్మానముల గావించి అనవసర విషయములతో ప్రొద్దు బుచ్చుచో, కాంగ్రెసు పలుకుబడి యంతరించుటయ గాక, దేశమునకు త్వరలో విముక్తి గలుగజాలదు. రాబోవు మదరాసు కాంగ్రెసు సభా నిర్ణయములు, దేశమున నూతన కార్యోత్సాహము గలిగించునో లేక దేశమును ఇంకను హింసస్థితికి గొంపోవునో, ముందుగాని తెలియదు.

స్వరాజ్యమా, మహమ్మదీయరాజ్యమా?

టాంజీం సంఘమువారి యాజమాన్యమున మహమ్మదీయులసభ యొకటి ముస్సోరీలో జరిగెననియు, అందు హాలానా సిద్దిక్కు హాస్సేను అన్నాసీ గారు ముచ్చటించుచు, మహమ్మదీయులు స్వరాజ్యముకొరకు ప్రయత్నింపగూడదనియు, మహమ్మదీయరాజ్యమును సంపాదించ బ్రయత్నింపవలెననియు, ప్రభుత్వమువారితో పూర్తిగ సహకారము నలిపిన కడపటిరాజ్యము లభించు ననియు హెచ్చరించినట్లుల అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువార్తలు దెలుపుచున్నవి. వీరియభిప్రాయములను మహమ్మదీయులలో పలువురు ఆమోదింపరని నిర్భయముగ జెప్పవచ్చును. కాని, ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమము ఎట్టి యనర్థముల కారక మగుచున్నదో, దీనిని బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి అవ్యక్తప్రసంగములవలన హిందువులలో నతివాదులు హిందూరాజ్యము కావలయునని కోరవచ్చును. స్వరాజ్యము, హిందూరాజ్యము గాని, మహమ్మదీయరాజ్యముగాని

కానేరదు. కారణ మేదియనినను, హిందువులును మహమ్మదీయులును ఒక్కదేశములో నివసించుట తటస్థించినది. ఉభయుల డేమలా భములును హిందూదేశ డేమాభివృద్ధిపై నాధారపడియున్నవి. ఉభయసంఘములవారును దేశమాతకు రెండు నేత్రములవంటివారు. దేనికి లోపము వాటిల్లినను దేశమాత తేజోవిహీనయగును. అందుచే స్వరాజ్య సంపాదనకు గాని, స్వరాజ్యానుభవమునకుగాని, ఉభయసంఘములకును సమానమగు హక్కు గలదు. హిందూరాజ్యమునుగాని, మహమ్మదీయ రాజ్యమునుగాని వాంఛించువా రున్నను, అట్టి కోర్కె ఎన్నిటికిని సాధ్యపడనేరదు. హిందువులను అభిమానించువారు దేశమువెలుపల లేకున్నను, మహమ్మదీయుల సభిమానించువారు గలరని కొందరకు నమ్మకము కలదు. కాని, దేశసంబంధముకన్నను మతసంబంధము అధికమనినది గాదని, తెలిసినచ్యెను. తుర్కీవిజయముకొరకయి హిందూదేశమహమ్మదీయులెంత పరితాప పడినను, యుద్ధము ముగిసినపిమ్మట, తుర్కీదేశము ఖులు హైందవ మహమ్మదీయులను నిరాదరించిరి. అస్వతంత్రదేశమువారి పలుకుల నెవరు లక్ష్యపెట్టెదరు? పిమ్మట అరేబియాలోని పవిత్రప్రదేశముల విషయమునగూడహిందూదేశమహమ్మదీయులసలహాలుత్యజింపబడెను. అందుచే హిందూదేశపు మహమ్మదీయులు మతసంబంధమగు పలుకుబడిని సంపాదించదలచినను, స్వదేశమునందు స్వేచ్ఛను బడయవలయును. ఇతరదేశములలో పలుమతములవారున్నను, ఎట్టి సంఘర్షణము జరుగుటలేదు. మహమ్మదీయులు పెక్కు దేశములలో గలరు. వారు క్రైస్తవవాదసంఘములతో కలసి మెలసి పనిచేయుచున్నారు. హిందూదేశపు పరాధీనస్థితియే, సాంఘికవిభేదములను విస్తరింపజేయుటకు తోడ్పడుచున్నది. దేశాభిమానమునకు, ప్రత్యేకసాంఘికాభిమానము అడ్డుపడగూడదు. సాంఘికాభిమానమును హద్దులలో నుంచుటకు, హిందువులును, మహమ్మదీయులును గూడ ప్రయత్నింపవలయును. మహమ్మదీయ రాజ్యమునకు ప్రభుత్వము వారు తోడ్పడెద రని యూహించుట నట్టిభయము. హిందువులును మహమ్మదీయులును సాదరులవలె మెలగుచు, దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికై కృషిచేయుటవలననే ప్రయోజనముండునుగాని, ఎవరికి వారే యని మెలగుటవలన తమకు గాని, బరులకు గాని ఇనుమంతయు లాభ ముండదు. ఉభయసంఘములలోని జాతీయవాదులు, దేశజేమియునకు భంగకరముగ జరుగుచున్నప్రచారము నరికట్టి దేశకళ్యాణమును పెంపొందించుట విచేకము. ప్రస్తుతస్థితి నిరాశ కెడ మిచ్చుచున్నను, త్వరలో నట్టి హానికరమగు ప్రచారము అడుగంటి, దేశభక్తి మరియొకమారు ఆ నేతుహిమాచల చర్యంతము వ్యాపించు నని నమ్మేము.

మదరాసుకార్యరేషను ఎన్నికలు

17 వ తేదీని మదరాసు కార్యరేషను ఎన్నికలు, 15, 17, 18, 19, వార్డులకు జరుగును. కడచిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమువారికి తగిన విజయము చేకూరలేదు. ఇందుకు ముఖ్యముగ ప్రచారలోపము కారణముగ కనుపించుచున్నది. గత సంవత్సరపు టుత్సాహ మిప్పుడు కనుపించుటలేదు.

రాజ్యపు ఎన్నికలకు గూడ, కాంగ్రెసు ప్రచారము తగిన రీతిని జరుగుటలేదు. ఇకనయినను కాంగ్రెసు ప్రముఖులు మేల్కొని కాంగ్రెసుపక్షము వారికి విజయము చేకూర్చుట ధర్మము. లేనియెడల కాంగ్రెసు మెజారిటీని కార్యరేషనులో సంపాదించుట దుర్లభమగును. ఈ సంవత్సరము ఇవియే కడపటి ఎన్నిక లగుటచే, ఇట్టి యవకాశమును కోల్పోవుచో, మరియొక సంవత్సరమువరకు విచారించుచు, వేచియుండవలసివచ్చును. 15 వ వార్డుకు, ఉజ్జి నారాయణరావుగారును, 17 వ వార్డుకు డి. రాఘవేంద్రరావు గారును, 18 వ వార్డుకు డాక్టరు రామకామతుగారును, 19 వ వార్డుకు మాఫీమహమ్మదుగారును, కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులుగ నిలువబడిరి. డాక్టరు రామకామతుగారును, మాఫీమహమ్మదు గారును ఇతవరకు సగరజేమమునకై నలిపిన కృషిని వోటరు లెరిగి యేయున్నారు. వీరిని తిరిగి ఎన్నికొనుటవలన, పౌరులకు విశేషలాభము గలుగును. ఉజ్జి నారాయణరావుగారు పనునయివపవాడ్లలోను, డి. రాఘవేంద్రరావుగారు 17 వార్డులోను వోటరులకు పరిచయులే. ప్రజాసేవకై వీరిదివరకే కృషిచేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను ఎన్నికొని, ఆయావాడ్లలపౌరులు చరితార్థులు కాగోరెదము. కాంగ్రెసు నాయకులు ఉపేక్షపహింపక, స్వపక్ష విజయమునకై ప్రజలలో ప్రబోధము నలుప ప్రార్థితులు.

సంగమేశ్వరశాస్త్రీగారి వీణాగానము

వీణకాపుర సంస్థానమునందు అస్థానవిద్వాంసులుగ నుండి ఆంధ్రదేశమున విశేషఖ్యాతి బడచిన విద్వాంశ తుమురాజు సంగమేశ్వర శాస్త్రిగారు తమ వీణాగానముచే మొన్నటిదినము గోల్లకొండలోని జేతలనసభకుల నానందపరచెను గామించి ఆంధ్రదేశమునకు కీర్తిదెచ్చిరి. చెన్నపురికి వచ్చి సభికులను మెప్పించు ఆంధ్రగాయకు లడదుగ నుండును. అందుచే ఆంధ్రదేశపు సంగీతవైపుభ్యము విషయమై ఇక్కడ సదభిప్రాయము ప్రబలుటలేదు. ఆంధ్రదేశగాయక శిరోమణులు విచ్చేసి తమ వైపుభ్యము జూపుచెడల, చెన్న సంగమమున మెప్పు బడయకపోరు. సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారి బోలు ప్రసిద్ధవిద్వాంసులు వచ్చి తమగానమాధుర్యముచే విద్యాశికులచేమి సంగీతవిద్వాంసులనెమి సంత్పత్తిరచుటచే ఆంధ్రదేశస్థితిసూర్చి యిదివరకు ప్రబలియున్న దురభిప్రాయము లింతటితో దొలగునని నమ్మెదము. కృతులను వాయించుటలో నేమి రాగాలాపన గామించుటలో నేమి, హిందూస్థానీ ఇంగ్లీషు కీతులను అనుకరించుటలో నేమి, సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారు వారికి వారే సాటి యనిపించిరి. సత్యమూర్తిగారు సూచించినటుల ఆంధ్ర ప్రముఖులగు త్యాగయ్యగారే తమిళదేశమున సంగీతమును వ్యాపింప జేసిరి. సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారి బోలు వైణికశ్రేష్ఠు లీకాలమున ఆంధ్రుల సమస్తతన తమిళదేశమున చాటగలిగినందుల కెంతయు సంతసింపవచ్చును.

బీహారుమంత్రి: విశ్వానరాహిత్యము

బీహారు రాష్ట్రమున స్థానిక స్వపరిపాలన మంత్రి యగు గౌ. గణేశదత్తసింగు గారిపై స్వరాజ్య

పక్షమువారు దెచ్చిన విశ్వానరాహిత్యతీర్మాన మోడియెను. ప్రభుత్వోద్యోగులు రాటన్థ్యము వహించిన, మేలుగనుండెడిది. కాని వారు మంత్రి నెటులనయినను కాపాడవలయునని పట్టుబట్టిరి. గణేశదత్తసింగుగారు తమకు గల నామినేషను అధికారమును దుర్వియోగముజేసి, స్వరాజ్యపక్ష బలమును స్థానికసంఘములలో క్రుంగజేయుటకు ప్రయత్నించిన తీర్మానోపపాదకులగు దేవకీ ప్రసాద సింహగారు నుడివీరి. తమవాదమును బలపరచుటకు పెక్కువిద్యనముల జూపిరి. చెన్నపురిలో వలె బీహారునందును విశ్వానరాహిత్య తీర్మాన మోడియెను మొత్తముమీద ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానముక్రింద మంత్రులు దేశమునకు శాశ్వతపు మేలుజేయజాల రనియు హానిగలిగించుటకు మాత్రము తోడ్పడగలరనియు విదితమగుచున్నది. శాసనసభలోని ప్రజాప్రతినిధులలో నధికసంఖ్యాకులు మంత్రులపట్ల అవిశ్వాసము జూపినను ప్రభుత్వ సభ్యుల వారి యనుచరుల సహాయముతో మంత్రులు ఎంతకాల మయినను పరిపాలింపగల రని తెల్లమయిచది. అందుచే మంత్రులు ప్రజలకు బాధ్యత వహింతురని తలచుట నయితము వ్యర్థపు టూహనపు వేరుగాదు.

రెండువైద్యములు

రెండురకములవైద్యములు హిందూదేశమున నెలకొల్పుడునని లండను డెయిలీ న్యూస్పత్రిక ప్రచురించిన వదంతి కాధారము గలదని కలచల్ త్రాప్తమై గారి ప్రసంగముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. వీరిటీవలకే ఇంగ్లండునుండి వచ్చియుండుటచే నిజస్థితి వీరికి తెలిసియుండవచ్చును. ప్రస్తుతవైద్యము రెండవరకపువైద్య మగును. మొదటిరకపు వైద్యముగ ఇంపీరియల్ వైద్యమునుండును. ఇంపీరియల్ వైద్యము బ్రిటీషు యుద్ధ కార్యాలయమువారి యాజమాన్యముక్రింద బనిచేయును. ఈవైద్యము ప్రాముఖ్యము వహించుటచే హైందవవైద్యమునకు గౌరవము తగ్గెను. అందుచే దీనియందు ప్రవేశించుట కెవరికిని కుమారము కలుగదు. హైందవ వైద్యమునందు భారతీయుల కధికప్రవేశము నొనగవలయునని కోరుచున్న సమయమున దాని ప్రాముఖ్యమును తగ్గించుట ఎంత అవివేకమో యూహింపవచ్చును. భారతీయుల విశ్వాసము ఇదివరకే తగ్గిపోయెను. ప్రస్తుతపు వదంతిలు నిజమగుచో ఇకముందెట్టి ఆశ గలుగజాలదు. స్క్రీకా కమిటీ సిఫార్సులను సయితము ఇంతవర కంగీకరింప కుండుటయు మరియొక వైద్యమును ప్రవేశపెట్ట నెంచుటయు దేశపు శాస్త్రభివృద్ధికి శుభచిహ్నములు గావచ్చు.

గాంధీమహాత్ముడు: కార్మికులు

మొన్నటిదినము గాంధీమహాత్ముడు కార్మికులకు గజపినహితపు చాలముఖ్యమయినదిగ తోచును. కార్మికులతో చాలకాలము గడచియుండుటచే వారి కష్టసుఖములను గాంధీమహాత్ముడు బాగుగ నెరుగును. మద్యపానదురభ్యాసమును మానవలయుననియు, సంఘభావముతో కలసి పనిజేయవలయుననియు, జూదపు అలవాటును త్యజింపవలయుననియు, వివాహబంధమును భంగపరచవల దనియు మహాత్ముడు చెప్పినసంగతులు సామాన్యముగ గను

పించినను పిని ననుసరించుచేతనే కార్మికులు స్వతంత్రులు గ్రహించగలరు. తమకాళ్లపై తాము నిలువబడగలరు. కద్దరు ఉత్పత్తికి తోడ్పడవలయు నని మహాత్ముడు ప్రత్యేకముగ హెచ్చరించెను. ఇది వరకే కద్దరుకొరకై పాటుబడుచున్న పెరంబూరు గాంధీజ్యోతివాదుల ఇకముందు మరింత యుత్సాహముతో పాటుపడి మహాత్ముని సంక్షేపచిత్తుని జేయుట యనవలయు. విద్యార్థులకేమి, తదితర ప్రజలకేమి ఉపదేశించుచు గూడ మహాత్ముడు కద్దరు విషయమై నొక్క వక్కాణిం చెను. మహాత్ముడు కేవలము ప్రశంసావాక్యములతో తృప్తిపెందడు. వారికి ప్రాచీనమగు కద్దరుకై పాటుపడుటచేతనే చెన్ననగరవాసులు వారిని నిజముగ గౌరవించినవారగుదురు.

ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారము

అన్నపూర్ణయ్యగారి సంచారము

ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును దొరస్వామయ్యగారు బలపరచవలెను

(స్వకీయవిశేషి)

అనంతపురం

మదనపల్లి, సెప్టెంబరు 3:—30-8-27 తేది మంగళవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు అనంతపురం గాంధీ చౌకు లో శ్రీ రావుసాహేబు పి ఆదిమూర్తిరావుగారి ఆధ్వర్యమున క్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో ఆంధ్రమహాసభ కార్యదర్శి శ్రీమద్దొరస్వామయ్యగారు ఆంధ్రోద్యమమును గూర్చి యుపన్యసించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చి ముచ్చటించిన పిమ్మట అసెంబ్లీలో శ్రీయుత వర్మహగిరి జోగయ్యపంతులు గారిచే యీ 18 వ తేదీని ప్రవేశపెట్టబడనున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును గూర్చి అనంతపుర ప్రజల యభిప్రాయమును తెలుపవలసిన బాధ్యత కలదని విన్నవించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెనని స్పష్టముగా అన్ని ఆంధ్రమండల సభలలోను, అన్ని ఆంధ్రమహాసభలలోను 15 సం॥ములనుండి తీర్మానింపబడుచుండగా సీపర్స యావచ్చిమాండ్రజిల్లాల ప్రతినిధులు తమిళ సోదరులు శ్రీమాన్ సి. దొరస్వామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్ర మనవసరమనియు, చిత్తూరుజిల్లాను ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేర్చరాదనియు, చిత్తూరులో సభ చేయించి తీర్మానింపజేయించినందున తిరిగి యీసమస్య లేవనెత్తబడినదని అన్నపూర్ణయ్యగారు నూచించిరి. మిత్రనిధియగు దొరస్వామయ్యగారి యభిప్రాయము మిరంగిరికంటెరే మీకు ఆంధ్రరాష్ట్రము అక్కరలేదా? యని అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రశ్నించినపుడు సభ్యులందరై కృతకంఠముతో "మాకు ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెను, దొరస్వామయ్యగారి అభిప్రాయము ఫరికాదని" బల్కిరి. అంతట అన్నపూర్ణయ్యగారు బొంతాయి, నాగపురం, పూనా ఆంధ్రులగుర్చి ప్రశంసించి తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి. ప్రస్తుతము అందరి మనంబలను కలకరపరచుచున్న ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును గూర్చి తమ యభిప్రాయమును అనంతపురములోనున్న ప్రముఖులందరు కోరినందున దానినిగూర్చి మావయింకనేపు ముచ్చటించిరి. ఉత్తరసర్కారులవారు పట్టణాంధ్రజిల్లాలవారి నేదో నిరసనభావముతో చూచుచున్నారని యభిప్రాయమున్నటుల అన్నపూర్ణయ్యగారు రోషపూరిత. అందుచేతనే అనంతపురము లో విశ్వవిద్యాలయశాస్త్రాధ్యక్షుని ముందవలెనని తాము పత్రికలలో తమ స్వకీయభిప్రాయమును వెల్లడించెడి మని నుడివిరి. విశ్వవిద్యాలయ చట్టము ప్యాసయి యింకను రెండేండ్లు కాకమునుపే వైసు చాన్సలరుగారు చట్టమును తారుమారు చేయింపటకు తెరచాటనుండి ప్రయత్నించుట మాత్రము యుక్తము కాదనిరి.

అంతట రెండు తీర్మానము లేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణ వసరమనిన్ని జోగయ్యగారి తీర్మానమును అసెంబ్లీలో దొరస్వామయ్యగారు బలపరచవలెనని మొదటి తీర్మా

నముయొక్క సారాంశము. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము ప్రకారము ఉన్న ప్రస్తుత సెంటరులను కడల్కు వెంటనే వాటి సభివృద్ధి చేయవలెననియు, తెలవాడనుండి కార్యస్థానమును అనంతపురమునకు మార్చవలెననియు రెండవ తీర్మాన సారాంశము. రెండు తీర్మానములను శ్రీ మానేపల్లి నారాయణరావు బి. ఏ. గారు ప్రతిపాదించి కల్లూరు సుబ్బారావుగారు బలపరచిరి.

అ సాయంత్రమే ఖడ్గరవాళుపనిపై అచ్చటకువచ్చిన శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని మాట్లాడవలెనని సభ్యులకోరికగా, వారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము, ఆంధ్రరాష్ట్రము అవ్యవసరములైనను, అవి జాతీయపద్ధతులపై నున్నగాని లాభములేనని నెలవిచ్చిరి.

పాటి శంకరరావుగారు అగ్యతలకును ఉపన్యాసకులకును సందేశము లిర్పించుటతో సభముగి సెను అగ్యతలము మొదటి తీర్మానమును శ్రీమాన్ దొరస్వామయ్యగారికి పంపియించిరి.

ధర్మవరం

అన్నపూర్ణయ్యగారు 31-వ తేదీని అనంతపురమునుండి ధర్మవరం చేరిరి. ఆ సాయంత్రము శ్రీ ఎడ్వర్డు కార్నేషను రిడింగ్ రూములో ఆంధ్రోద్యమమునుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును అసెంబ్లీలో శ్రీమాన్ దొరస్వామయ్యగారు బలపరచవలెను. ప్రస్తుతమున్న మాడు సెంటరులను కడల్కుకుండ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును తెలవాడనుండి అనంతపురమునకు మార్చవలెనని ఆ రెండు తీర్మానములను శ్రీ పాటి శంకరరావుగారు ప్రతిపాదించి శ్రీ ఆర్. సాంబశివరావుగారు (రిటైర్డ్ మేజిస్ట్రేటు) బలపరచిరి. కరతాళధ్వనులు చెలరేగి తీర్మానములు రెండును ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను. దొరస్వామయ్యగారు మొదటి తీర్మానమును పంపుటకు శంకరరావుగారు నియమింపబడిరి.

చిత్తూరు మండలము ఆంధ్ర

రాష్ట్రములోనిదే

చిత్తూరులో మునిస్వామినాయుడు, దొరస్వామయ్యగార్లు ఆమధ్యచేసిన సభ జిల్లాయభిప్రాయమును తెలుపదు.

మదనపల్లి

31-వ తేదీ రాత్రికి అన్నపూర్ణయ్యగారు అనంతపురం ఆంధ్రసభల ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి కల్లూరు సుబ్బారావుగారు ధర్మవరమునుండి మదనపల్లి చేరిరి. 1-వ తేదీ సాయంత్రము బహిరంగసభ జరిగెను. ఆసభకు సమావేశపరచినవారు (1) ఎ. నంజాండ్లపల్లి వకీలు, (2) నెమలి పట్టాభిరామారావు, (3) ఆర్. శేషగిరిరావు వకీలు, (4) టి. యస్ రామచంద్ర రెడ్డి జిల్లాబోర్డు మొదలగువారు, (5) ఆర్. శేషరామకృష్ణ బి. ఏ. యూనియనుబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. చిత్తూరులో ఆమధ్య ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు ప్రతిపూలముగా సభ జరిగియుండుటచే మదనపల్లి పౌరులు చాలమంది యీ సభకు హాజరయిరి. చిత్తూరుసభలో పాల్గొనియున్న టి. యస్. రామకృష్ణారెడ్డి బి. యె. బి. యల్. గారు మాహాసభకువచ్చి కొంతనేపుండివెడలిపోయిరి. కడపజిల్లా యం. యల్. సి. కోటిరెడ్డిగారు మదనపల్లి వచ్చుట తలస్థించుటచే వారుచు వచ్చి సభలో పాల్గొనిరి.

అగ్యతలము ఆంధ్రదేశము పై కాల్యమునుబట్టియు, విస్తీర్ణమునుబట్టియు ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేయదగినదనియు, భావలనుబట్టి రాష్ట్రముల విభజించుట అవసరమనియు, చిత్తూరు జిల్లా ఆంధ్రరాష్ట్రము లోనిదే యనియు గట్టిగా నిరూపించిరి.

అన్నపూర్ణయ్యగారు

అంతట అన్నపూర్ణయ్యగారు ఒక ఆరగంటనేపు మాట్లాడిరి. 15 సం॥ములనుండి ఆంధ్రోద్యమము ప్రబలుచున్నను ప్రతిపూల ఆంధ్రమహాసభలలో ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము నంగీకరించుచున్నను యింకను యీవిషయమై ప్రచారము చేయవలసివచ్చుట విచారకరము నుడివిరి. దానికి కారణము చిత్తూరులో యిటీవల జరిగినసభయేయనిరి. చిత్తూరుసభ జిల్లాయభిప్రాయమును నూచించుచున్నదాయన విషయమును విచారించుటకు ఆంధ్ర స్థాయిసంఘమువారి అజ్ఞానలన అటకు వచ్చితిమని నుడివి "మీరు చిత్తూరు సభానిర్ణయము నంగీకరింతురా" యని యడుగ లేడులేదని సభ్యులరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రోద్యమగరితను సవిస్తరముగాచెప్పి స్వతంత్రభాషా ప్రయత్న రాష్ట్రముల సమస్యయే భారతదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణముగా నుం

డవలెనని రాజకీయనేత్రుల ఆశయమనియు కాన నేదోరేపా హిందూదేశమంతయు నట్టివిభజన విధిజింపక తప్పదనియు వ్యక్తపరచిరి. ఆంధ్రుల ప్రత్యేక రాష్ట్రోద్యమమును ఒకప్పుడు నిరసించిన తమిళులు పైత మిప్పుడు తమిళ విశ్వవిద్యాలయము తమిళరాష్ట్రములకొరకు ఆంధ్రోద్యమ ప్రారంభించినవారనియు ఆంధ్రరాష్ట్రము, తమిళరాష్ట్రము ఏర్పడినతరువాత చిత్తూరుజిల్లా ఎచ్చట నుండగలదని అన్నపూర్ణయ్యగారు ప్రశ్నించిరి. చిత్తూరు, ఉత్తరాగ్రాడు, చెంగల్పట్టు మదరాసు జిల్లాలచేర్చి ప్రత్యేకముగా చేయవలెనని చిత్తూరులో తీర్మానించుట చాల ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. ఏసిద్ధాంతమునుబట్టి అట్టిరాష్ట్ర మేర్పడవలెనో తెలియకున్నచరి ఉపన్యాసకులరి. చిత్తూరుజిల్లా యేవిధముగ యేర్పడెనో అన్నపూర్ణయ్యగారు జ్ఞప్తికిదెచ్చిరి. ఉత్తరాగ్రాడు జిల్లాలోని తెలుగు తాలూకాలను, (చిత్తూరుతాలూకా మున్నగునవి) పాత కడపజిల్లాలోని మదనపల్లి వాయల పాడు మున్నగు తాలూకాలనుచేర్చి చిత్తూరుజిల్లాను గనర్ప మెంటువా చేర్చవలసికదా! అనగా ఆరవజిల్లాను ఉత్తరాగ్రాడులోని తెలుగుతాలూకాలను విడదీసి ఎట్లు చిత్తూరుజిల్లాను ఏర్పరచిరో చూడుడు. అనగా భాషాసిద్ధాంతమునుబట్టి యే చిత్తూరుజిల్లా యేర్పడెనని తేలుచున్నది. ఆ సిద్ధాంతమును బట్టియే ఆంధ్రరాష్ట్రమును నిర్మింపవలెనని మనవాదము అని అన్నపూర్ణయ్యగారు నిరూపించిరి. జనసంఖ్యనుబట్టి అందులో నూటికి 75 వంతుపైగా తెలుగువారేయుండు అది తెలుగుజిల్లా కాక మరేమునో బోధపడుటలేదని అన్నపూర్ణయ్యగారునిరి. కోయంబత్తూరు జిల్లాలోను యింకా తమిళనాడులో యితర జిల్లాలలోను తెలుగువారనేకులు కలరు. కోయంబత్తూరు జిల్లాలో నూటికి 83 వంతు తెలుగువారే. చిత్తూరుజిల్లాలోని ఆరవల సంఖ్యకంటె కోయంబత్తూరులో ఆంధ్రులసంఖ్య హెచ్చు. అంతమాత్రమున కోయంబత్తూరుజిల్లా అవినదేశములోనుండరాదని అనుట న్యాయమా? ఇంతకు చిత్తూరులోనే 1922-వ సం॥మున జరిగిన ఆంధ్రమహాసభలోమాడ ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మాన మంగీకరింపబడెనే! అప్పుడు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు శ్రీ బి. మునిస్వామి నాయుడుగారే. ఆయన ఆంధ్రరాష్ట్రోద్యమశక్తతను గూర్చి అప్పు డొసంగిన ఉపన్యాసము సహేతుకమై, భావగర్భితమై యుప్పుడు ఎంతటి ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రతిపూల వాది మన నున్నవైనను త్రిప్పగల్గవంతటి గంభీరముగ నున్నదే! ఇప్పుడేల వారు మారిపోయిరో తెలియకున్నదే! 1918-వ సం॥ములో చిరుతెనెలో జరిగిన 16-వ చిత్తూరుమండలసభలో చిత్తూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ తమిళరాష్ట్రోకాంగ్రెసుకాఖిలంక విడదీయు వలయునని తీర్మానమును తమిళులందరు ప్రతిఘటించినను నెన్నే! ఆసభకు శ్రీ మునిస్వామి నాయుడుగారే ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులై! ఆసభకు హాజరైయున్న దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి కండ్లయైల్చి మునిస్వామి నాయుడుగారు రా తీర్మానమును నెగ్గించుటలో తోడ్పడి యున్నట్లు మారిపోవుట విచారకరము. దొరస్వామయ్యగారు చిత్తూరుపట్టణములో జరిగిన సభాభిప్రాయమే జిల్లాభిప్రాయముగా తీరకొనుట న్యాయమా? వారేల మదనపల్లి, వాయలపాడు, యితరతాలూకాలలో సంచారముచేసి ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనలేదు? ఇత్యాది విషయములను అన్నపూర్ణయ్యగారు విపులముగా నుపన్యసించిరి.

నెమలి పట్టాభిరామారావుగారు

అంతట ఆంధ్రోద్యమములో పనిచేసిన వయోవృద్ధులగు శ్రీయుత నెమలి పట్టాభిరామారావుగారు యీక్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

"మదరాసు రాజధానిలోని ఆంధ్రజిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేయవలెనని భారతశాసనసభలో శ్రీయుత వరహగిరి వెంకటజోగయ్యగారిచే. యీనెల 13-వ తేదీని ప్రవేశపెట్టబడుచున్న ఆంధ్ర రాష్ట్ర తీర్మానమును బలపరచవలెనని చిత్తూరు దత్త మండలముల ప్రతినిధియగు శ్రీమాన్ సి. దొరస్వామయ్యగారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు. చిత్తూరుజిల్లా ఆంధ్రమండలము గాన ఆంధ్రరాష్ట్రముననే చేర్చబడవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు."

ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమునుగూర్చి ఒకప్పుడెట్టి అభిప్రాయభేదము లుండినను ఇప్పుడెందరు ఏకగ్రీవముగా ఆంధ్ర రాష్ట్రమును కోరుచున్నారని శ్రీ పట్టాభిరామారావుగారు నెలవిచ్చిరి. మేము తెలుగువారము. కృష్ణా, గోదావరిజిల్లాలవారెంత తెలుగువారో మేమును అంతే తెలుగువారము. చిత్తూరు

జిల్లా తెలుగుజిల్లా. పుత్తికొండ వచ్చి జీవనోపాధిచేసికొనుటకు కొందరు ఆరవలు వచ్చి కొంత పలుకుబడిని సంపాదించి నంత మాత్రమున చిత్తూరు తెలుగుజిల్లా కాకపోదు. దొరస్వామయ్యగారు జిల్లా ప్రజల యభిప్రాయమును కనుగొనలేదు. చిత్తూరులో సభచేసినంతమాత్రమున జిల్లాయభిప్రాయమును? జోగయ్యపంతులుగారి తీర్మానమునా దొరస్వామయ్యగారికి రిజిస్ట్రేషన్లయినను మనము గట్టిగా చెప్పవచ్చును. కాని యాతీర్మానమును సేను మనఃపూర్వకముగా ఎలవరించుకొనునని ఎట్లాభిరామాచార్యుగారు తమయువన్యాసము ముగించిరి.

ఆర్. శేషగిరిరావుగారు

పిమ్మట ఆర్. శేషగిరిరావు, బి. ఎ. గారు తీర్మానము నామోదించుచు తాము అసలుకావచ్చునైనను ఆంధ్రదేశమున జీవనముచేయుచు ఆంధ్రులలో లీనమైపోయితి మనియు ఆంధ్రభాష, ఆంధ్రవిజ్ఞానము, ఆంధ్రసాంప్రదాయము నిలబెట్టుకొనుటకు ఆంధ్రరాష్ట్ర మత్యావశ్యకమనియు నుడిచిరి.

కె. కోటిరెడ్డిగారు

కోటిరెడ్డిగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు ఇంకను ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమున కేలకు బంకముండవలెనో తెలియకున్నదనిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఆంధ్రప్రదేశ్ సునిలబైటెకోనటకు, ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము తోడ్పడుట ముఖ్యమైతి నిజము అతియకావడం కొన్నిమేలులు కూడకలగును. ఆంధ్రరాష్ట్రమేకత ప్రత్యేకముగనుడి యుండినచో 10 సం॥ మల క్రిందటనే తుంగభద్రనీరు అమలబడియుండునని చెప్పి కోటిరెడ్డిగారు ముగించిరి.

తీర్మానమేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను అంతట కల్లుగ మల్లారావుగారు అట్టిబరులో అనంతపురమున జరుగు ఆంధ్రసభల కెల్లగురావలెనని ఆహ్వానించిరి. అధ్యక్షునకు ఉపన్యాసకలకు వందనములతో సభముగి సెను. రిజిస్ట్రేషన్లు ద్వారా తీర్మానము శ్రీ దొరస్వామయ్యగారికి పంపబడెను.

వారులపాడు (చిత్తూరుజిల్లా)

2-వ తేదీ మధ్యాహ్నము అన్నపూర్ణయ్యగారును కోటిరెడ్డిగారును మోటారుబండిలో నాయులపాడుచేరిరి. ఆ సాయంత్రము బహిరంగసభలో నిరువురును గంటనేపు ఉపన్యసించిరి. సప్రసిద్ధ సంఘ సంస్కారప్రియులును పెద్దలను శ్రీవిం. రఘునాథరెడ్డిగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఈ క్రిందితీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

“భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రవిభజనసూత్రము ననుసరించి మదరాసు రాజధానిలోని ఆంధ్రజిల్లాలను ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా చేయవలయునని శ్రీయుత వరహగిరి వెంకటజోగయ్య పంతులుగారిచే ఈ నెల 13 వ తేదీని భారతశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడనున్న తీర్మానమును ఈసభవారంగీకరించుచు అసెంబ్లీలో తమప్రతినిధి యగు శ్రీమాన్ సి. దొరస్వామయ్యగారు, ఆ తీర్మానమును బలపరచవలె ననియు ఈసభవారు వారిని కోరుచున్నారు.

చిత్తూరుజిల్లా ఆంధ్రజిల్లా యగుటచే తప్పక ఆంధ్రరాష్ట్రములలో చేర్పబడవలె నని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”

ఉ॥ ఆర్. గుబ్బాపాడు.

అ॥ వెల్లూల శేషగిరిరావు.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

8 వ తేదీ ఉదయము మోటారులో అన్నపూర్ణయ్యగారు అనకాపల్లినుండి పుంగనూరుకు పోయిరి.

పుంగనూరు (చిత్తూరుమండలము)

8 వ తేదీ సాయంత్రము శ్రీ జి సోమన్నగారి అధ్యక్షతక్రింద శ్రీ పుంగనూరు రాజాగారి నాటకశాలలో జరిగిన ఐహిరంగసభలో అన్నపూర్ణయ్యగారు గంటనేపు ఉపన్యసించిరి. చిత్తూరు ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేర్పబడవలెననియు జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానమును శ్రీ ఎన్. సి. దొరస్వామయ్యగారు అసెంబ్లీసభలో బలపరచవలెననియు శ్రీ విరాఘవేంద్రరావు నకికగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించి, శ్రీ కుప్పస్వామి మొదలియారగారు బలపరచిరి. కరతాళధ్వనులు వెలరగ తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

వంటనే అనగారి 8 వ తేదీ రాత్రియే అన్నపూర్ణయ్యగారు చిత్తూరుకు పోయిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రము-చిత్తూరుజిల్లా

ఎసంబ్లీలో తీర్మానము

మ. అన్నపూర్ణయ్యగారి విన్నపము

చిత్తూరు, పెద్దంబరు 4:—చుద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు కే కోటిరెడ్డిగారు నుదవవల్లి, పుంగనూరు, వాయలూరు మున్నగు ముఖ్య గ్రామములలో సంచారము చేసి ఆంధ్రరాష్ట్రము వందు చిత్తూరు చేరుటకుగూర్చి ఎసంబ్లీలో వరహగిరి జోగయ్యపంతులుగారు ప్రతిపాదించునన్న తీర్మానము బలపరచవలెననిదిగి సి. దొరస్వామి అయ్యంగారిని కోరుచు సభలలో తీర్మానింపఁజెను.

ఎసంబ్లీలో 13 వ తేదీ చర్చజరుగును

పుంగనూరు, పెద్దంబరు 8:—మ. అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్ర సాయంసంఘసకార్యదర్శి యాదిగవ విన్నపమును ప్రకటించుచున్నారు. చెన్నరాష్ట్రములో చేరికనున్న ఆంధ్రజిల్లా లన్నింటిని ఒక రాష్ట్రముగా యేర్పాటుచేయవలెనని ప్రభుత్వము వారిని కోరుచు వి. వి. జోగయ్యపంతులుగారు కేంద్రశాసనసభలో ప్రతిపాదించునన్న తీర్మానము 13 వ తేదీన చర్చింపబడునట్లు బాటనుండు తెలిసెను ఆంధ్రులకు ప్రత్యేకరాష్ట్రము యిదివరకే యొసంగవలసియుండెను అవిషయమున ఆంధ్రదేశ మంతయు ఏకాభిప్రాయమును బొందుచున్నది. కాంగ్రెసువారు 1917 సం॥నందు ఆంధ్రదేశమును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా గుర్తించిరి గత ఆ. భా. కాం సంఘములో త్వరలో ఆంధ్రరాష్ట్రము నిర్మింపవలెనని తీర్మానించబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్రమును ప్రత్యేకముగా నిర్మించవలెనని మదరాసు శాసనసభవారు గత మార్చిలో తీర్మానించి యుండిరి. భాషా ప్రయత్న రాష్ట్ర విభజనసూత్రమునకు ప్రభుత్వము వారు గూడ అంగీకరించి యున్నారు.

భారతశాసనసభలోని సభ్యులందరూ ఏపక్షమునకు చెందినవారయిననుసరి జోగయ్యపంతులుగారి తీర్మానమును బలపరచి చెన్నరాష్ట్రములో 33000 చ. మైళ్ల యావరాలలో చెల్లాచెదరై యున్న 1 కోటి 20 లక్షల ఆంధ్రులకు చిరకాలము నుండిగల యాకౌరె-నీడేచ్చకొను భాగ్యమొసంగవలెనని వేడుచున్నారు. ఆంధ్రదేశములో వివిధపురములందు బహిరంగ సభలుజేసి యందుకనుకూలముగా తీర్మానించి సిద్ధులొనండి జోగయ్యపంతులుగారికి తంతి వార్తలనందించువారు ఆంధ్రులందరి అభిప్రాయమును సభలో పూర్తిగా విశేషముజేయగల్గుదురు. చిత్తూరున త్రవండముల ప్రజలుముఖ్యముగా సభలుజేసి యిట్టి తీర్మానముగానించి తమప్రతినిధియగు దొరస్వామి అయ్యంగారు జోగయ్య పంతులుగారికి తోడ్పడవలెననిగి కోరుచున్నారు. బొంబాయి బీహారు తమిళనాడు రాష్ట్రములలోని ఆంధ్రులుగూడ సభలుజేసి యిట్టి తీర్మానము గానించి తోడ్పడవలెనని గోరుచున్నారు. (శ్రీ వె. సు.)

చెన్నపురి కార్పొరేషను

చర్చజరుగుచుండగా కోరములేక ఆగిపోవుట

కొందరుసభ్యుల ప్రతిష్టాభినానము

చెన్నపురి కార్పొరేషను సభవారు కనీసారము మధ్యాహ్నము 3:30 నిలకు సమావేశమై, కొత్తిబిడుకయ్యల చర్చించిన తరువాత కొందరుసభ్యులు వెదలిపోవుటవలన కోరములేక సభను నిలిపివేయవలసివచ్చెను. మొదటికోరము సమకూడుట గూడ బహుకష్టమయ్యెను. 15 నిమిషములు వేచియున్నతరువాత అతికష్టమునైన కోరము సమకూడెను.

ఆరోగ్యాధికారుల అల్ల వెన్ను

మొట్టమొదట డా. సి. నరేశ మొదలియారగారు:— “ఆరోగ్యశాఖలోని ఆరోగ్యవైద్య శాఖోద్యోగులకు నగరమున కలరాజాడ్యమువలన అడవవువని తగుబట్టచే అందుకుతగిన అడవపు ప్రతిఫలము నొసగవలెను” అని ప్రతిపాదించుచు, కలరా జాడ్యము నగరమున వ్యాపించుటవలన, ఆరోగ్యశాఖోద్యోగులు దినమునకు 11 గంటలకాలము పనిచేయవలసివచ్చుచున్నదనియు నుడిచిరి.

ఎన్. జి. రంగరామానుజముగారు ప్రతిపాదనను బలపరచిరి.

కింగగవేలు చెట్టిగారు ప్రతిపాదనను బలపరచుచు, కలరాజాడ్యనివారణలో పనిచేయుచున్న కులీలకు 1-కి 0-0-0

నొలిక మాలివోసగును వారిమాట దలపెట్టక పెద్ద పెద్ద జీతముల పుచ్చుకొనువారి జీతముల నిలకను మోప్పించు అన్యాయమునని,

తీర్మానమును వోలునకు బెట్టగా పిలిపాడెను.

నీలునిగ్రహమును తీసివేయు విషయము

సింగారవేలు చెట్టిగారు కన్నులు నీలు విగ్రహమును మాంటు గోడుమంకి తీరవేయవలెనని కోరగా నోసగిన తీర్మానమును అట్లు ప్రతిపాదించు దీక్షానివలెనని కోరిరి.

అన్య: ఆ తీర్మానము సీపు ప్రెస్సింగుము కనుక నొసగుటకు పోలేను అది విచారదగ్గరకు వెళ్లుచును. కనుక ఈ దినమున సర్కిలప పోలేను అంతముగాక అంగ్రహము ప్రభుత్వమువారిది గాని కార్పొరేషను వారిది గాను.

నగరమున 5, 6, 7 దివిజములందు గృహవిహీనులకు పాటకపు నిరుపేదజనులకు గృహముల నిర్మించుటకు గారు రు 25 వేల నొసగవలెనని బక్షిగు ఆహ్వానము సమర్పించుచు ప్రతిపాదించుచు, చాలమంది పాటకపుజనులు ఆరుబయట రోడ్లప్రక్క మరు కాల్యలవద్ద వంటలుచేసికొని రోడ్ల ప్రక్కన నివసించుచున్నారని నుడిచిరి.

ఈ విషయమును విచారించుటకు సామి వెంకటాచల చెట్టి ఎస్. సత్యమూర్తి కె. శ్రీరాములు వాయుడు డకాగార్ల నొక యువసంఘము నియమింపవలెనని మరెయిక సభ్యుడు ప్రతిపాదించగా సభవారిచే నామోదించబడెను.

కోరము లేకపోవుట

ఈ సమయమున అధ్యక్షుడు లేచి, సభ కోరములేకున్నట్లున్నదని నుడిచిరి. లెక్కపెట్టగా 18 గంట సభ్యులు మాత్రమే సభలో నుండిరి. డా. సి. నరేశ మొదలియార, రంగరామానుజము, స. ముసుసామి చెట్టిగారు సభలోనుండి వెదలిపోయినట్లున్నదని అధ్యక్షుడు నుడిచిరి.

ఇంతలో పి. రంగనాథమచెట్టిగారు తీర్మాననాడారుగార్లు సభలోనికి వచ్చిరి. 15 గంట సభ్యులుండిరి. కనుక కార్యక్రమమును సాగింపవలసినదని సత్యమూర్తిగారు నుడిచిరి. కాని రంగనాథచెట్టిగారు వెంటనే తిరిగి బయటకు వెళ్లిరి.

సత్యమూర్తిగారు రంతటలేచి—డా. నరేశ మొదలియారగారు తన ప్రతిపాదన మోడిపోయినదను కారణముచే తాను లేచిపోవుచున్నానని తనమిత్రులకుగూడ వెలుపలకుపొయిచుకొని పోవును, బుద్ధివార్యకముగ సభాకార్యక్రమము జరుగకుండ భగ్గు మొనర్చ ప్రయత్నించుమనశ్చి నుడిచి అట్టివర్గల తీవ్రముగ ఖండించిరి.

సత్యమూర్తిగారు-సభలో కోరములేనివిషయమును మీరెపుడు గమనించితిరి?

అధ్య-4 X 10 ని॥ లకు.

సత్యమూర్తిగారు:—అయితే నిబంధనలప్రకారము సభను నిలిపివేయుటకు పూర్వము ఇంకను 25 నిమిషములనేపు వేచియుండవలెనని కోరుచున్నాను.

ఇంకను 15 నిమిషములు వేచియున్నను కోరము సమకూడలేదు. అందుచేత అధ్యక్షుడు సభను నిలిపివేసిననని ప్రకటించెను

సభ ముగియుటకు ముందు సత్యమూర్తిగారు లేచి డా॥ సి. నరేశ మొదలియారగారు బయటనుండి ఇరిసభ్యులు లోనికి రాకుండ కాపలా గాయుచున్నారనియు ఈవిధమున సభాకార్యక్రమము జరుగకుండ జేయుట చాల మోయమనియు నుడువుచుండిరి.

ఇంతలో పి. రంగనాథచెట్టిగారు లోనికివచ్చి సత్యమూర్తిగారి మాటకు అడ్డుముచ్చి బిగ్గరగా కేకలువేయుచు 5-గంటల 45-నిమిషములకు కోరము లేవనియు 5-గంటల 50-నిమిషములకు కోరము సమకూడవలెననియు 5-గంటల 45-నిమిషములకు కోరము లేనియెడల సభను నిలిపివేయుమనవలెననియు తరువాత జరిగిన సభ శాస్త్రీయము గాదనియు అందుచే తన మిత్రులు వెదలిపోయిరియ్యసత్యమూర్తిగారిని మాటలాకనియ్యననియు నుడిచిరి

సత్యమూర్తిగారు ప్రత్యుత్తరమొసరు అది ఆకాస్త్రీయముగ సభయని నరేశ మొదలియారగారు రెండుమున్నయెడల మొదట తీర్మానమును ప్రతిపాదించియు యుండు రనియు తన ప్రతిపాదన మోడిపోవుచే సభ జరుగనీయరాదను రిలంపుతో నీటు లొనర్చిరియ్య నుడిచిరి.

అంతటో సభ ముగి సెను.

శ్రీ సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారి

వీణాగాన పాండిత్య ప్రదర్శనము

మద్రాసు వైశిఖిమాసమున, శ్రీపరమేశ్వర మహా రాజావారి ఆనాన సంగీతవిద్వాంసులును అనుబ్రహ్మశ్రీ కుమ రాజ సంగమేశ్వరశాస్త్రిగారు, శనివారము సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు గోక్షేత్రములో, వీణాచేరి యొనర్చి, చెన్నపురియం దలి సంగీతాభిమానులను ఆహ్వానమునందలింపబడింది.

గౌ॥ న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్య, కా. నాగేశ్వరరావు పంతులు, ఎస్. సత్యమూర్తి, చంద్రశేఖర అయ్యర్, సి. రామారావు, గోవిందరాజాచారి, టి. పి. మినాక్షి నందరం, బహిరు అహ మ్మదుసయ్యద్, గార్లపంటి పునప్రభులును, సి. ఆర్. శ్రీని వాస అయ్యంగారు, విదారం కృష్ణశర్మ డెంగళూరు నాగర త్నముగార్లు మొదలగు అనేక సంగీత విద్వాంసులును ఇంకను చాలవంద రసజ్ఞులగు శ్రోతలను సభ నలంకరించిరి.

శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, శాస్త్రు లుగారికి రూ 250 ల బహుమానమునుగి గౌరవించిరి. నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు, కారణాంతరముచే ముందుగనే మరియొక చోటికి వెళ్లవలసివచ్చుటచే, శ్రీమాన్ సత్యమూర్తిగారు బహు మానమును శాస్త్రులువారికి సమర్పించుచు వారి పాండిత్య ప్రతి భను ప్రశంసించి అట్టిదివ్య గాయకుల నీదేశమునకు సమర్పించిన ఆంధ్రమాతను కీర్తించిరి. గాయకలోకమున కై ఆచార్యపీఠ ము నలంకరించిన భగవత్పూజ్యులైన త్యాగరాయని సోపనినది ఆంధ్రదేశమే. దివ్యగాయకుల పంశముంతటితో ముగియలేదని చెలుపుటకోయిన, ఇపుడు సంగమేశ్వర శాస్త్రుల వారి రూపమున దివ్యవైణికు సోపనము. అట్టి మహామహులకు ఇపు డొసగుమొత్తము స్వల్పమయ్యెను, చంద్రునకు నూలుపోగనుకీతి ని, భక్తిపూర్వకముగటచే స్వీకరించెదరని నమ్ముచున్నాను అని సత్యమూర్తిగారు నుడిపిరి.

నాగపురము, సెప్టెంబరు 4:—ఇకపురు వస్తాడల కల హము మితకలహముగా మారెను మధ్యాహ్నము మహమ్మదీ యులు ఊరేరుమంక రాట్ల పడెను. వెంటనే కొట్టాట జరి గెను. ఇప్పుడు కాంతియమన్నది. (ఆ. (పె.))

మధురచాలమీనరంజని సంగీతసభవారు

6-9-27 తేది మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటల 3

ఒత్తవాడ నాటకశాలయందు

సంపూర్ణ ఉత్తరరామాయణము

శక

“ల వ కు శ”

నాటకమును అరవమున ప్రదర్శింతురు

పి. పి. రాజగోపాలన్

లవ

సి. వి. రత్నవేలు

కుశ

పి. జగన్నాథ అయ్యర్, ప్రాప్తయి.

ప్రకటన

మదరాసు అగ్నిషియల్ అసైని వుత్తరువుమే రకు మెనర్సు డౌడన్ కంపెనివారు యిన్నాల్వోటు (ఫిటిషన్ నెం. 240/1923) ద్వారగు రేపూరు సంబెరుమాళ్ల శెట్టి, చిన్ని శ్రీరాములు శెట్టిగార్లకు సంబంధించిన చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు పాకాలా సబ్ డిస్ట్రిక్టుకు సంబంధించిన కిరి సెంబరు అయిరాలా గ్రామం లో రాజవీధికి దక్షిణములో ఉండు కిరి అంకణాల వెడ ల్పు, 8 అంకణాల నిడివిగల యిన్నాల్వోటుదాక్ట యింటినిన్నీ సదరు పాకాలా సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరి న కిరి సెంబరు యెర్లంపల్లె గ్రామంలో చిన్నిబ్బి అనే సేదెంగన్న శేక పట్టా సర్కారు నంబే సర్వే నెం. 482/1; 482/2; 482/4; యిందులోని ఫలవృక్ష ములను 1927 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 10-న తేదిని 8 నుంట్లకు సదరు అయిరాలా గ్రామం రాజవీధియింటివద్దనే తొలము వేయుదురు.

శేటలూగులు కావూనినవారు మదరాసు సుంకురామశెట్టి పీఠి, 21 నెంబరు అడ్రెసునకు వ్రాసి పుచ్చుకొనవచ్చును.

భారత శాసనసభ

ప్రతిపక్షమునకు స్వరాజ్యపక్షమువారు

ప్రతికూలురు

రీజర్వు బ్యాంకు బిల్లు బుధవారము వచ్చును

హైదరాబాద్ 5:—భారతశాసన సభ శేష మావేశమునపుడు అనేకానేకములు చర్చింపబడుట కుద్దేశింప బడియుండెను. రీజర్వు బ్యాంకు బిల్లునుగూర్చి యింకను ఒకం బడిక మరలమన్నందున అది కార్యక్రమము చివరకుంచబడెను. స్థాను హోల్డరులగుర్చి ప్రభుత్వమువారి నూతన విధానముగూ ర్చి పార్టీ నాయకులతో ముచ్చటించుట రేపుకాని జరగదు. కాన బిల్లు బుధవారమునాపున చర్చను రాసేరదు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు ప్రతిపక్షము బిల్లు సెదుర్చుటకు నిశ్చయించినట్లు సభ ప్రారంభమునకు ముందు చర్చలయందు తెలిసెను. చేతివ్యయం పరిశ్రమకు అపాయకరముగనుండునని వీరట్లు నిశ్చయించిరి. బిల్లుతయారుజేసిన సంఘసభ్యులుగనుండిన వణ్ణు గంచెట్టిగారు మాత్రము తటస్థులుగ నుండుటకు పక్షమున రంగీ కరించిరి. (ఆ. (పె.))

వాతావరణస్థితి

1927 నం॥ సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది సోమవారము

Table with 5 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామం, కనిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామం, సగటు ఉష్ణోగ్రామం, తేలిక నీటి ఉష్ణోగ్రామం, తేలిక నీటి ఉష్ణోగ్రామం. Rows include ముఖ్యజిల్లాలు, గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామం, కనిష్ఠ ఉష్ణోగ్రామం, సగటు ఉష్ణోగ్రామం, తేలిక నీటి ఉష్ణోగ్రామం, తేలిక నీటి ఉష్ణోగ్రామం.

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో 0.22" కాకినాడలో 0.16" న్నించెను. ముచ్చు దట్టముగ నేయున్నదనవచ్చును దక్షిణమున పగటివడివి 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణమున 2 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేదివి ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో ముచ్చు దట్టముగ నన్నది. తక్కినచోట్ల విస్తారముగ ముచ్చువేసింది. కడపలో పగటి రాత్రివేది వి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మద్రాసులో తుంపరబడెను. మేఘ ములు విస్తారముగనున్నవి. మద్రాసు నెల్లూరులో పగటివేదివి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

సర్కారులందు చివరకులకింది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయ వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే

ఓటుజేయుదు

చెన్నపురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 17 తేది ఎన్నిక

ఈ వత్సరము జరుగనున్న మునిసిపలు ఎన్నిక లందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఈ దిగువవారు నిలిచిరి.

డా॥ యు. ఎల్. నారాయణరావుగారు

పార్కుటవును (డివిజను 15)

శ్రీ॥ డి. రాఘవేంద్రరావుగారు

చూశము (డివిజను 17)

డా॥ వి. రామకామతుగారు

పరకువాకం (డివిజను 18)

పాణి మహమ్మదుగారు

తేపేరి (డివిజను 10)

రీజర్వు బ్యాంకిబిల్లు

ప్రతికూలపక్షముల వైఖరి

హైదరాబాద్ 5:—రీజర్వు బ్యాంక్ డ్రైట్ల తేలు విషయమై తగు రాజీ మదుర్చుటకు శుక్ర, శని, ఆదివారములు అన్ని పక్షముల నాయకులు ఇష్టాగోష్టి ప్రసంగములు సజేరి. కాని ఎట్టి అనుకూలమున రాజీ మదుర్చుట లేదు. తమకు చెండుసాన ములను ప్రత్యేకింపవలయునని మహమ్మదీయులు కోరుతున్నారు. కాసనపథిలకు ప్రాతినిధ్యముండవలసిన ఆంగ్లేయులు దృఢాభిప్రాయమును ప్రకటించిరి. కాని ఈవిషయమై ప్రతిపక్ష పక్షములకు ఒక విధమరాజీ మదిరినది. కాసనపథులు తమ లోవారినిగాని లేక బ్యాంకు వ్యవహారములందు అనుభవముగల ఇతరులనుగాని డ్రైట్ల సలహా ఎన్నుకొనవచ్చును. కాని కాసన పథుడు డ్రైట్లకుగ ఎన్నుకొనబడిన, అతడు తనకాసనపథుత్వమును వదలుకొనవలెను. కాని ముఖ్యముగ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము విషయమై రాజీ మదుర్చునందున ప్రభుత్వమువారు డిల్లీ సమావేశము వరకు బిల్లుపై చర్చ అపునల చేయవలసిని పలువులు తలచుచున్నారు.

ఆర్థికసభ్యుని సూచన

ఆర్థికసభ్యుడు మరియొక సూచన గావించినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు రీజర్వు బ్యాంకిగాను 4 కొట్ల రూ ప్యముల విలువగల స్థాను చేరులను విక్రయించెదరు. వాటావల 100 రూపాయిలు. 100 కి 5 చొప్పున వడ్డీ ఇవ్వబడును. ఒక్కొక్క క్లక్కు 10 నేల రూప్యములకన్న ఎక్కువ మొత్తము వాటాలు కొనకూడదు. ఎన్నివాటాలు కొనినను ఒకే పోటీ యందును. ఈవిధమున ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునందు ఈవాటాలు కొనినవారు ఒక డ్రైట్లకును ఎన్నుకొనెదరు. ఈవిధమున డ్రైట్లము ఆరాష్ట్రపు భారతీకాసనపథాప్రతినిధి, ప్రేమ కాన్సిలు సభాప్రతినిధి అధికారికత్యా సభ్యులుగ నుండెదరు. కాని ఈ సూచన అనధికారసభ్యులకు నచ్చలేదు.

ఈవిధమున సంపూర్ణముగ రాజీ మదుర్చునందున జాయంటు సెలెక్షన్ కమిటీవారు సూచించిన విధానమే అన్నివిధముల లాభ కరమైనదను అభిప్రాయము బహుళమవున్నది. జాయంటు కమి టి స్క్రీమును ఆమోదింపవలయు ననియు, ప్రభుత్వమువారికి ఆంగ్లేయసభ్యులకు ఆసూయ్య ప్రకటనము ప్రతికూలపక్షములు తమపట్టుదలను విడనాడకుండవలయుననియు, ఆర్థికసభ్యుడు విరసముగ ప్రవర్తించి బిల్లు సమస్యమారింతుకొనిన ఆవాద్యుల ఆకలిపై నుండుననియు ప్రతికూలపక్షముల నాయకులు అభిప్రాయములను తెలుపుచున్నారు. (ఆ. (పె.))

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులను చంపుటకైగాని; నెండుకలలోగాని, లోనర్చుములోగాని, గోడ్లలోగాని ప్రయోగముననున్నది. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను కొంచు ముడు భేదములు గలవు.

అమృతాంజనం దీపో, బొంబాయి, మద్రాసు

విదేశవార్తలు

యుద్ధ బహిష్కరణము

పోలండు ఓడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—పార్లమెంటు తొలిసారి యుద్ధ బహిష్కరణమును ప్రవచించుచున్నది. తరువాత జేయవలసిన పోలండు బ్రిటిష్ ప్రాచీనపురుషులను దెలియజేసెను. ఆ ప్రకారము ఓడంబడికను తీసుకునేయవలసినది. దీనిని సం తకమును నిర్బంధముగ లేకుండు స్వయముగ ఇష్టమున్నచే, అనిగా తివారముగా చేసెను కాని సంతకముజేసినవారు తమతో గూడ సంతకముజేసినవారితో సఖ్యతగ మెలగవలయును. ప్ర త్యేకముగ హామీలను జేర్చలేదు. మరతులెవ్వరూ లేవు. ఈ క్రవారమునాడు ప్రాచీన మంత్రులైనవారే సూచనలను చర్చించిరి. నిన్న దానిని గూర్చి ప్రేక్షకగారితో బ్రయండుగాన చర్చించిరి. ఆరుగురు ప్రోసపారవేయలేదు. అందుచే బ్ర యండుగాన దీనిని ఎమందించు ననుచున్నారు. తనపేరిటనే దీనిని ఆతిమ ప్రత్యేకబెట్టునట.

ఆస్ట్రేలియా రైల్వే తగవు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 8:—యూనియన్లకు రైల్వేనా రిక తగాదాచుట్టలచే, క్రిస్ట్యూనియన్లలో మూడవతేదీ మధ్యా హ్నము వ్యాపారముతయు ఆగిపోయినది. చాలమంది వాలంటీ రులు పనిచేసెద వని సంతకము జేయుటచే, తొందరకైన రైల్వే ను నడిపించుటకు ప్రయత్నించెద రనుకొనుచున్నారు.

ఆంగ్లో-యిండియను బీము సర్వీసు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ప్రజలమిత్రము 6-వ తేదీని ఆంగ్లో-యిండియను బీము వాయువారాప్రచారమును ప్రారం బించెదర. వాతావరణము ప్రతికూలముగ నుండుటచే కోర్ట్ల నీ గారు పయనమును మానుకొనిరి కోర్టునాలో దిగును.

తురుష్క-జాతీయసభ-ఎన్నికలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

కాన్స్టాంటినోపల్, సెప్టెంబరు 8:—ప్రజానిర్వచిత ఆధ్వర్యత అనుకొన్న ప్రకారము ఏకగ్రీవముగ, తురుష్క-జాతీ యవాహసభను ఎన్నుకొనబడిరి

వైమానికపందెము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

హంకంగు, సెప్టెంబరు 8:—ఎవరును కుక్కలకు విషము పెట్టలేదట. పొరబాటున ఎవరును ఒక మెతావారు ఆండ్లు 80 తేదీ రాత్రి ఇచ్చెట. ఉదయమున కుక్కలఇండ్లకొరక రాత్రి ఇచ్చినట్లు తెలియజెచ్చి యుండెనుకొని యుదయమున మరల ఒక మెతావారు ఇచ్చెనట. టాల్ ఒక కుక్క నచ్చిపోవు టకు ఇట్టి ప్రమాదమే జరిగియుండవలసినది.

ఆట్లాంటికు వైమానికులు

ఏమయినది ఇంకను తెలియలేదు

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 8:—కర్నలు మిల్ బిల్ హ్యూమ్స్ క లోయర్ కౌన్సిల్ గాకొమ్మై ఏమైనది తెలియదు. బుధవారము ఉదయము 10 వ గంట దేరికి కనడాకుహావ తినని. రేడియో వేష నల కన్నటికి, కలుగజేసిరి. కాని ఏమియు తెలియలేదు. ఆ ట్లాంటికు ప్రద్రమలో విమానము ఒకదా మో యనుకొను చున్నారు.

ఆట్లాంటికు ప్రద్రమను దాటిపోయిన విమానమునకు భయములేదు. చుట్టబట్టలకు విలసను. న్యూఫౌండ్లండు దగ్గరకూడ విమానమును పట్టుకొనిగలనుచున్నారు. అయితే అచటనున్న జూలెట్ పడవలో వాయువాన్ని ఎంపు అంపు అసలు సగము లు తెలియటం కష్టమైనట్లు పట్టును.

ఇంకా ముగ్గురు ఆట్లాంటికును దాటుటకు ప్రయత్నించి వ్యర్థులైరి. ఏమైపోయిందో అని అందరూ భయపడుచున్నారు. పట్టుకొన్న పెట్రోలుగూడ అయిపోవుచే మో యనుచున్నారు. అపునవారు కన్పించినగాని రక్షించుటకు నిలండును ప్రయాణి కులను గొంపోవుకాక వైమానికులు దిగినచో, అచట కనిపెట్టుకు న్న గాపాడుటకు వీలగును నెంటురే పేలు బేమానముగతి ఏమైన దో తెలియలేదు. ఆండ్లు 81వ తేదీని ఇట్టి విమానముకాటి ఆట్లాం టికును దాటిపోయెనని తెలియచున్నది. సెప్టెంబరు మొదటి తేదీ యుదయమున న్యూయార్కుకు 400 మైళ్ళ దూరముగ కన్పించెనని కొందఱునుచున్నారు తూర్పుగ వెల్లుగు కన్పించెను. నెంటు రే పేలు దీపమేయనుకొనుచున్నారు.

పార్లమెంటు న్యాయాంగ్ల వైమానిక ప్రయోగము

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 8:—తేదీయందయము 6-80 గం టలకు ప్రాచీన వైమానిక లిద్దరు బ్లూబర్డ్ విమానములో న్యాయాంగ్ల బయలుదేరిరి. పొగమంచుచేతను విమానము పై కెగర లేకపోవుచుచేతను వారు తిరిగి రావలసినచ్చు.

ప్రపంచమునకు చుట్టెవట్టుకు ప్రయత్ ఆఫ్ డెల్టో యిటు విమానము ఆలెపోవున బయలుదేరెను బ్లాడు తేరినది. బ్లాడునుండి బహుశ తేరెను. బహుశుండి బంధాఖాను కేగెను.

బ్రిటిష్ అసోసియేషను

ప్రస్తుతపు ఆంగ్ల బాలిక బాలునికంటె పొడవు

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 8:—ఆంగ్ల బాలిక బాలునికంటె పొడవికి తగినరకమున్నదని బ్రిటిష్ అసోసియేషను యెదుట లండన్ నిత్యవిద్యాలయ కారకాస్త్రపండితుడగు పార్సన్సగా రనిరి.

20 సంవత్సరముల క్రిందట స్త్రీచైతన్యకాల విద్యార్థిను లకు 150 మందిని పొడుగును కొలిచిజూడ వారు సగటున ఒ క్కొక్కరు అయినదగుల మూడంగుళములే యుండెరట. 10 సం వత్సరములైన పిమ్మట ఒక అంగుళము క్రిమముగ ఎదిగెరట. ఈ సంవత్సరము 150 దారులను కొలిచిజూడ వారిపట్టు అయినదగు లు నాలుగు అంగుళములకు పైగా నున్నారు. అందుచే 20 సంవత్సరములలో రెండు అంగుళములు ఎదిగినారని జెప్పెను.

20 సంవత్సరములకుడి ఆంగ్లేయ స్త్రీలు అయినదగుల పొమ్మిది అంగుళముల పొడుగునే గల్గియున్నారెను. పరిశ్రమలను యభివృద్ధిజేయుటకు, పంటలను ఎక్కువ గా పండించుటకును సాంకేతికముగ జేయుటకు ఉష్ణమును కలు గజేయుటకు 4 లేక 5 మైళ్ళ దూరముగ క్రొవ్వివ వేడి బయలు దేరునట.

చీరా ఓడదొంగలు

హంకంగు, సెప్టెంబరు 8:—నిన్న సాయంకాలము ఓడ దొంగలు చీరాపొగయోడలను మరల మట్టకొంచి కప్పానును కా త్తెను చీఫ్ ఇంజినీరుగూడ కార్మికి బ్యాసింగుకు పొగయోడను గొంపోయి దోచుకొనిరి. 100 మంది చీరా ప్రమాణికుల క్యాం పుకోడ ప్రాప్తమైన బండిలగ గొంపోయిరి.

వేటకుక్కలకు విషము బెట్టుట

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ఎవరును కుక్కలకు విషము పెట్టలేదట. పొరబాటున ఎవరును ఒక మెతావారు ఆండ్లు 80 తేదీ రాత్రి ఇచ్చెట. ఉదయమున కుక్కలఇండ్లకొరక రాత్రి ఇచ్చినట్లు తెలియజెచ్చి యుండెనుకొని యుదయమున మరల ఒక మెతావారు ఇచ్చెనట. టాల్ ఒక కుక్క నచ్చిపోవు టకు ఇట్టి ప్రమాదమే జరిగియుండవలసినది.

వార్సా వివాదము

వార్సా, సెప్టెంబరు 8:—ఏమి మాన్యు క్రిలనవచ్చిననా డొకడు తన ప్యాస్ పోర్టును గూర్చి రషీ మారాయవారి నకగ బోయెను. అచట విన్నయభికారితో తగదాపచ్చి ఆర ని ఈ వ్యక్తి, కత్తికోపాడిచెను. ఆతడు కోపమునచ్చి తుపాకితో కా త్తెను, ఆతడును బోయెను. ఇందులో ర బళ్ళితులకు సంబం ధములేదు. సోవియటు రాష్ట్రమున రషీయనులకే తగాదా గల్గుటచే ప్రమాదమునుండవు.

మొరమగు రైలుప్రమాదము

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 8:—పార్లమెంటులో ఎర్నెస్ట్ కెన్ నె లు బండి ఆర్థరా త్రి వేళ నిన్న పట్టానుండి తొలగి ద్రయవరు చనిపోయెను. రైలు విశేష

ముగ బ్రదర్లనది. ఇంకను చాలగుది అడుగున కప్పడిరిని భయ పడుచున్నారు. ఎవరికిని గాయములు తగలలేదని తెలియు చున్నది. ఎవరో చేయాలెనని ఇట్లు జేసినవొనుచున్నారు. కుడవు తప్ప ప్రమాదము లేదు.

మాస్కోలో స్త్రీలముసుగులను నెత్తివేయ ప్రయత్నములు

ప్రతికూలము

మాస్కో, సెప్టెంబరు 8:—మాస్కోలో స్త్రీలముసు గులను తీరవేయాలెనని యొద్దగుములయం దేరును కాని గొప్ప ప్రతిఘటన మేర్పడినది. సంబలము ప్రారంభమైనది. చాల పోట్లాటజరిగెను. ఇద్దరు ముసల్మానులు చనిపోయిరి. మాన్యువాలు ఆతని నేహితుడైనది వారిగొయిరి. ముసు గును తీరవేసినభార్య పతివ్రతగాదరియు దీసివేయుట కొప్పు కొన్నభర్త కలహించియని ముసల్మాననిరి.

శీల్ శీల్ పర్ రాబర్టు బాడ్లయుతుగారికి 1881473 పా నల అప్రీయుండెను. ఇదిగాక ఇంకా అప్రీ యున్నదట.

పలుకనజబ్బు

జోహానానర్థలో అంగ్లకటకు డను ఆర్థరు పోస్ట్లను గారికి ఊపిరితిత్తులు చెడినవి. చాల జబ్బుగా నున్నది. బ్రతుకుట దుష్ట భయమునుచున్నారు.

బ్రయండుగారు

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 8:—బ్రయండుగారు జనీవాకు బయలుదేరిరి.

ట్యానిజిగులో పోలండు హక్కులు

హ్యూస్టన్, సెప్టెంబరు 8:—జనీవాజాతీయమిత్సన 46 వ పమాణకముగూడెను దాని జిగురుపోలండు హక్కులను గూర్చి చర్చించిరి. ఒక సంఘము నేర్పరదిరి ఈవిషయమును లేట్టులు కును ముందుదర్శను దీసికొనుటకును.

ఇంగ్లీషుచానలు ఈత

13 సంవత్సరముల కమల పిల్లలు

కేల్ గ్రెన్ నెజ్ నుండి ఈడుటకు బయలుదేరిరి. వీరిద్దరు ఆక్కచెల్లెల్లు.

మూడవ మూమె మరీయుటు. ఆమెగూడ బయలుదేరెను.

కమలాక్రి (విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా కాజా, కాశీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి, సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశసిథి, ఆకాలపు చదువుసంస్థలు, పిల్లల గూటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలుములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. సెప్టెంబరుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, మదరాసు.

పగుళ్ళకు తైలము

వెలడబ్బీ 1-కి రు 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 అరికాళ్ళు, అబ్బేతులు, చర్మము కారకమునలన శీతగాలి వలన పగిలి నీరుకారుటయు జలపుట్టుటయు సభవించును. ఈతైలమును రాచిన పగళ్ళుమాని నిలి పోయి ఘంబిదర్మము రాగలదు. పగడ్లనోప్పయు నయముగను. ధ్వల్పక్రయము. కాలిపగళ్ళకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము. అమృతాంజనం డిపో, బాంబాయి - మదరాసు.

గ్రామపునర్నిర్మాణము

మంత్రి రంగనాథం మొదలయ్యారుగారి బహుమతులు

మాతృభాషలో వ్రాయించి యిచ్చుట అగత్యము

శ్రీ రంగనాథం మొదలయ్యారుగారు స్వాధ్యక్షులు కారవి ఎల్లరకు విధితమే. వీరు మంత్రిగ వచ్చిననాటనుండియు కొంత సోమ్యము గ్రామపునర్నిర్మాణపు పేరిట నియమించి కొంతమంది ధర్మకర్తలను నియమించిన అంశములు ప్రతికలనలు చదువరులకు తెలిసినవియ్యమే. వీరు ప్రస్తుతము గ్రామపునర్నిర్మాణము ఏకీకరణ చేయవలెనో దానినిగూర్చిన ప్రణాళికను రచించుచేయువారికి బహుమతులు నొసంగెదనని యామధ్యనే ప్రతికలలో ప్రకటించిరి. ఆ ప్రణాళికలో నుండవలసిన అంశములకు నూచించిరి. ఆనూపనలో (1) గ్రామములలో నున్న పాకాలు ఉపాధ్యాయుడు ఏకీకరణ గ్రామపునర్నిర్మాణపు విధానములో తోడ్పడుననియు (2) విద్యార్థి పనుల పాకస్వపు హక్కును తెలిసిన హెండవుకు లెనంతటికి తానే గ్రామపునర్నిర్మాణపు ఏర్పాటులలో సహాయపడుననియు అను రెండు అంశములనుగూర్చి వ్రాయవలెననిరి. ఆ వ్రాయుటలో 40:0 మాటలుండవలెననియు 15 వ లేది నవంబరునకు శ్రీ వి వెంకటగబ్బయ్యగారు సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీ రాయుచే మదరాసు ఆను పునామాకు రిజిస్ట్రీ ద్వారా పంపవలెననిరి ఈ ప్రణాళికను అంగభాషలో వ్రాయుమన్నారు. మన మదరాసు రాష్ట్రములో 22 జిల్లాలు గలవు. అందు 12 జిల్లాలు ఆంగ్లభాష తెలిసినవి. మిగిలిన 10 జిల్లాలులోను ఎక్కువగా అరబిక్, తమిళనాడ కన్నడ, మళయాళపుభాషలు గలవు.

ఇట్టిస్థితిలో మాతృభాషలోనే వ్యాసమును వ్రాయించిన చాల బాగుండును అట్టి మాతృభాషలలో ఆంగ్ల, అరబిక్ లలో రెండింటిలోను వ్రాయించి బహుమతు లిచ్చుట వ్యా యము. మహాకవులు, మహారాజుకీయకీర్తలు నయిన రాగూరు కవి వ్రాయనవి అన్నియు మాతృభాషలోనే వ్రాసినవిమృత తదితర భాషలలోనికి తీర్చునూ అగుచున్నవి. మహాత్మా గాంధీ తన స్వీయచరిత్రను మాతృభాషలో వ్రాయుమనెను తిలకు మహారాజు గీతారహస్యమును మాతృభాషలో వ్రాసెను. మా తృభాషలో వ్రాయుటలో ఒకసులభము ఉన్నది. అనుభవము తెలుపుటలో బహుసులువుగ తెలుపవచ్చును. ఆ అనుభవములే పరభాషలో వ్రాసిన అత్యధము వేరుగనుండును. శ్రీ రంగనాథంగారు జాతీయవాదులు. మాతృభాషను పెంపొందింపవలె ననేవారు. అట్టిస్థితిలో ఏదో సూచ్యమునకు జూడక మాతృ భాషలో వ్రాయించి బహుమతు లొసంగుదురు గాక!

అన్ని రాజకీయపక్షములనాటను గ్రామపునర్నిర్మాణ ము కావలెనని అనుచున్నవారే కాని ఆచరణలో ఏ బెంగాలు లోనో పెట్టిరి. ఇంకను ప్రారంభదశలోనే యున్నది. ఆధికారులుగూడ యీ గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు తోడ్పడిన చాల నులువు అగును. ఈమంత్రిగారు యీ గ్రామపునర్నిర్మాణము నకు నొక స్క్రీమును కాననసభలోనికి తెచ్చి ప్రజోపయోగ కరముగను ఆచరణయోగ్యమునకు తెచ్చిన చాల బాగుండును. అందులకు వెంటనే కృషి సలుపుదురు గాక!

(శనివారపు సుబ్బారావు)

మోసము! జాగ్రత్త!!

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

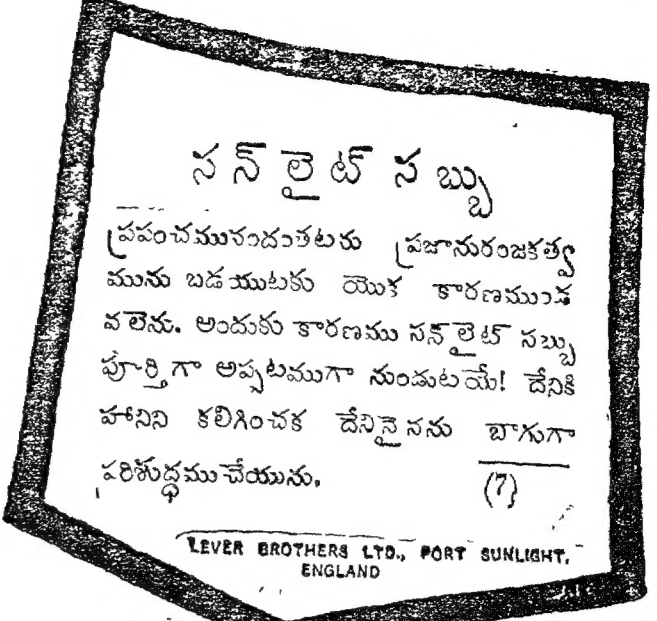
ప్రజ్ఞోద్యమములకు ప్రజలు చూపుచున్న ఆదరమున కనుయ కలిగి మోసగాండ్రనేకులు మా చిరునామాను, మా హృందల పేర్లను అనుకరించునట్లు స్వల్పమార్పుతో ప్రకటనలు గావించుచున్నారు.

పలుప్రాంతములందుగల మా భాతాదరులును, ఓజం ట్లను యిక ముందు నూబొమ్మములకు అడ్డరిచ్చునపుడు చిరు నామా సరిగ గమనించి వ్రాయుచేడెదము. మా ప్రధానమంత్రి లన్నిటి మీదను గోపాలాచార్యులవారి ఛాయాపటము రిజిస్టరు ప్రేమమార్కుగ ముద్రింపబడియుండును.

ఆయుర్వేదాశ్రమము,

151, గోవిందస్వామయకవిభి, మదరాసు.

తెలూపెట్టె 287, మదరాసు.

అనంతపురమండల కళావంతుల సంఘసంస్కరణ

మహాజనసభ

24-8-27 లేదని తాడిపత్రి గ్రామమునందు సీతప్పగారి భవనములో మ రా. శ్రీ వై. పెద్దచింతలపర్వగారి అధ్యక్షత క్రింద జయప్రదముగా జరిగినది.

ఈసభలో గావింపబడిన తీర్మానములలో దిగువతీర్మానములు ముఖ్యమైనవి.

1. మంత్రిగారు దేవన్న దేవాదాయసవరణవట్టములో దేవస్థానములయందు దేవదాసీలచే నాకరీ జేయించుట మాన్పించి వారియినాములకు జీరాయతీపట్టాలనిప్పించుటగూడన ఏర్పాటు జేసి యీసంఘము సుధర్మింపవలయునని శ్రీ దేవలక్ష్మి మేంట్లు మంత్రిగారిని యీసభవారు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నారు.

2. దేవదాసీసాంఘికముగలను బాలికలను పడుపువృత్తి లో ప్రవేశించుటకు వీలులేకుండుజేయుటకు వీరి సంస్కరణకు అడ్డువచ్చి యినాములను వీరిపేరనే జీరాయతీపట్టా నిప్పించుటకు తగినచట్టమునుజేయించి యీసాంఘికముల సుధర్మింపవలయునని గా॥ కాననసభా డిప్టీ ప్రొడెంటుగారైన శ్రీమతి రావ్వాడు ముత్తులక్ష్మమ్మగారిని యీ సభవారు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నారు.

3. దేవాలయ నాకరీలచే కళావంతుల సాంఘిక లసభ విందుచండిన నష్టపరంపరల ననుగ్రహముతో విచారించి పదరు సాంఘికములచే దైస్తానమునందు నాకరీ మాన్పించి వీరి యీనాములకు జీరాయతీపట్టాల నిప్పించవలయు నని యీసభ వారు చట్టరీత్యాసభ్యులను మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నారు.

(ఒకవిలేఖరి)

వర్ష పశుయాగాహ్వానము-కృష్ణాతీర్థ సత్యనారాయణపురాగ్రహారం.

స్వస్తిశ్రీ ప్రభవనాను సం॥ భాద్రపద శుక్ల ౧౫ ఆది వారము (౧౧-౯-౨౭ లేదీ) నందు కృష్ణాతీర్థ బెజవాడ పురంబున సత్యనారాయణపురాగ్రహారస్థ చిదానందాశ్రమము నందు స్వసర్వస్వవర్తకులగు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ॥ వై॥ మ॥ కోటిశ్వరదీక్షితులవారు వర్ష పశుయాగమును ఆచరించుదురు శ్రీ దీక్షితులవారి ముఖ్యశిష్యులగు విశ్వపతిశ్రాతి, వెంకటేశ్వరశ్రాతి రామచంద్రశ్రాతి, ఆదిశారాయణశ్రాతి ప్రభృతులు అన్వ

ర్యాదిక మొనర్చుదురు. శ్రీ శ్రీ చిదానంద సరస్వతీ యతి పూజ్యపాద శిష్యప్రశిష్యపరంపరలో చేరినవా రందరు తప్పక సకలమునకు విచ్చేసి మాచే యథాశక్తి నొనర్చుటను సపర్యల బొంది యాగనిర్వహణ మొనర్చుటకు సంప్ర ర్థించు.

భాద్రపద శు ౧౫ ఆదివారం వర్ష పశుయాగము అగ్ని మంధనాదికము భాద్రపద బ ౧ సోమవారం ప్రతిపక్షియు ఆశీర్వాచనమును జరుగను.

కనుపర్తి మార్కండేయ శర్మ, శ్రీ॥ వై॥ మ॥ ఆదినారాయణశ్రాతి, సత్యనారాయణ పురాగ్రహారం, చిదానందాశ్రమం, బెజవాడ

ఆయాసపడవదు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాంబర్లెను శూలనొప్పి నివారిణిని ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది శోభియు ననుభవింపగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుంచి అనేక ఘనకైద్యులచే ఆమోదింపబడు చున్నది. మందులంగ శ్లన్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునకు బంధమైన వ్యాధులన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని సుగుణమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు ఓర్వక నుంచు కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవకరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్సు శూలనొప్పినివారిణి CHAMBERLAIN MEDICINE Co., Des Moines, Iowa U. S. A. ఇందులో మత్తుపదార్థములు చేరుటలేదు CHAMBERLAIN'S శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి, కడుపునొప్పికి ప్రభువనివారిణి.

గోక్షీరవర్ధని

గోవు పాలను అత్యధికముగా వృద్ధిచేయును.

గోక్షీరవర్ధని యొక్క భావ సహకారి. దీని నుపయోగించి గోవుల పాలను ఆరోగ్య కరముగా చేసి నోనర్పరాదు? వాటికి రోగములను నిర్మూలించి, పాల నభివృద్ధి చేయు నివ్యాస్త్రము. ఆ క్షీరము గ్రోలినవారికి పసిడిలగు, ఏ యింజక్షనులను, ఔషధములను వాడకుండునో అతీ ర్ధిని తొలగించి రక్తవృద్ధి చేసి బలము నిచ్చును. నెలకు సరిపావు 2 పాల్ల డబ్బా 1-కి నెలకు 2-0-0. షాన్డుఖర్చులు వేరు.

ఆంధ్ర దేశమందంతటను మా కరకల నమ్ముటకు ఏజెంటు కావలెను.

నెల 1-కి రు 15 జీతమును అలవెచ్చు రు 5 యివ్వబడును. నెలకు 60 డబ్బాలకు తక్కువ లేకుండా అమ్మవలెను. నెలఖర్చులోగా నిరావతు రు 30 కట్టులెను.

తదనకు 15 డబ్బాలు చొప్పున పంపుదుము. ఖర్చయిన వెంటనే పైకి ము పంపి. మరల డబ్బాలు పంప నగిను. ప్రతి నెల 10-వ తారీఖున జీతములు పంపబడును.

ఎక్కువ అమ్మవారిలకు ప్రత్యేక కమిషన్ యివ్వబడును. జవాబు గొరువ రు 0-1-0 కిల్ల పంపవలెను.

నలయువారు: Colasheeravardhani Powder Manufacturing Co., P. B. No 314, MOUNT RD. MADRAS.

ప్ర. నెం 1.

హిందూదేశము స్వశవైకి ఆధారపడియున్నదా?

హేను, మీరు దేశీయ పరిశ్రమములకు పోషణ నొసగినచో.

షాన్డుబెక్కు నెం 86 మద్రాసు.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాకరీ

1964

ESTD 1910

DR I. M. Mallick's (M.A., M.D., B.L.)

ICMIC COOKER

OVER 3 LACS ALREADY IN USE. WRITE FOR CATALOGUES

ICMIC COOKER C9 29 College Street CALCUTTA.

Complete Kitchen

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీవేమనా? నీవేమనా? పరిశుభ్రము పరిశుభ్రము ప్రయత్నించుదామో, నీవే నీకొరమ్మగూడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రము ప్రయత్నించుకొనుము. నీ కొరమ్మగూడ రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకుండి యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేదని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈచుండు పదార్థాలు చేదనప్పుడు నీవుకేవల వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కురుపుల ముడుము గాగలదు. గనక నీకొరమ్మ యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినచో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టరు)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండును చేరనీయును. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండినవేళ ప్రవేశించి యుండిన వెండుకలను నీ నూనెను రాచుటతో నది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కడుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మింద చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలను, రుమ్మెది రెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుట్టునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొసంగి యున్నారు. దీనిని మింఛిడది మరొకటి లేదని పొగడొందిన

కామినీయా ఆయిలు
నీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జీ 0-6-0 8 నీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 ల తపాలు చార్జీ 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుదు.

నువానన ద్రవ్యములకు రాజు

టోడిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

అతిచల్లదయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సువాసనద్రవ్యములు బహారు నందుగలవు. టోడిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి సువాసనను అచ్చెరువందక తీరవు. మల్లె మున్నగు అత్తలు కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే అర్జరును పంపుడు.

1 కొన్న టోడిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1 " " "	" 1-4-0
1 ద్రాసు " "	" 0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

నమూనా నీసా 0-10-0 తపాలాచార్జీ ప్రత్యేకము

సోలరీ బెంట్లన్—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అందు కెమికలు కంపెనీ,

126

285, జమ్మామజీదు మార్కెటు, బొంబాయి, నెం 2

విదేశవార్తలు

సిసిలు ప్రభుత్వనకు బాల్విన్సుగారి ప్రత్యుత్తరము

విధానములో భేదము లేదు

పద్మతులలోనే భిన్నాభిప్రాయమున్నది.

రుగ్బీ, ఆగస్టు 31:—మీరు రాజీనామానీయ నిశ్చయించుట చాల విచారించు. మన సంబంధములు చెడుటచే గాదని మీరు చెలియజేయుటచే కొంతవిచారము తగినది.

రాజీనామా నిశ్చయింపబడినది గోరంతలను కొండంతలగ పీరుజేయుచున్నాను. ఆయుధవిస్త్రనవిధానములో మీకును మంత్రిగమనకును సగిడదులేదని మీరనుచున్నారు. అదియే నాకు సంబంధించినవిషయము. మనము అధికారమును స్వీకరించిన వెంటనే మన స్వంతయుభిప్రాయములను విదేశాంగమంత్రి తెలియజేసెను. మంత్రిత్వమునా రిండురు దీని నామోదించిరి. ఆయుధన్యాసమునుండి ఈనారాజ్యము నెత్తుకొనెదను.

ప్రాపంచిక శాంతిని నిలబెట్టుటకు అంతర్జాతీయ సాధనములను అభివృద్ధిజేయుటకు విదేశాంగమంత్రిగమనకు దంతలను జరుగుప్రయత్నమునగుర్చి ప్రత్యేకము వ్యక్తీకరించుచున్నారేద. ఆయుధవిస్త్రనము, మధ్యవర్తిపరిష్కారము నిరుపద్రవము అను నూడు విషయములను గుర్చి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము సర్వవిధముల సానధూతినిజాపి క్రియారూపముదాల్చుటకు తోడ్పడెను. అయినచాలామితి అసంబ్ధిగూడ ఈఆలోచనములే తోచినవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునాడు చేయుట నొసగిరి. గ్రేట బ్రిటను ప్రభుత్వమువారు విరుసక స్వపరిపాలనా రాజ్యముల నిండుకమ్మతితో వాద్యార్థి పరిష్కారపు నిధాంతమును ఆమోదించిరి. క్రియారూపమున నిధాంతరూపేణా దీని నవలంబించిరి. ఆయుధవిస్త్రనము గావలెనని బోధించి యారంభించెను. వారు జాతీయతేజమునకు ఖింతములేకుండు సంతకము విస్త్రనముగావించిరి. జాతినిమితిని సృష్టించుటకు నెలకొల్పి అయ్యది పనినిజేయుటకును ఎంతయో లోబ్ధుడైరి. ఒకవేళ మునునకుగాను వారిత్యాగము చారిత్రమును చెల్లించును.

పీరిపుడు జెప్పిన దానిని మనవి నమ్ముచు కూడ అంత వ్యత్యాసమేలేదని ఆవిధానమున బహుశంకించితిమి. ప్రపంచశాంతి ఆయుధవిస్త్రన మెంతయో యభివృద్ధిగాంచెను.

ప్రారంభవిస్త్రనసంఘము జేసినపని ప్రపంచశాంతి, ఆయుధవిస్త్రనవిషయముల పద్మతులలో భిన్నాభిప్రాయముగలెను. కాని అసలు విధానములో గలగలేదు. ఇదటగూడ చాలవరకు ఏకాభిప్రాయమే కలెను.

మొన్న జరిగిన మూడుభాతుల ప్రభుత్వసభ

వాకిని మీకుగూడ భిన్నాభిప్రాయము లున్నవనుటకు అవకాశమేలేదు. ఆ విషయమై మీరు ప్రస్తావించకపోవుటచే నేనుగూడ ఏమియు జెప్పవలసిలేదు. ఒకవేళ ఏదైన వారికి మీకు భిన్నాభిప్రాయమున్నను మీరు అతితయోక్తిగ జెప్పుచున్నారు. ఆసభ విఫలమైనందులకు నేనుగాని నాసహోద్యోగులుగాని ఉత్తరవాదులుగాను భావిభాగ్యదయమునుగుర్చి మీవలె నిరుత్సాహముజెందినది. మీరన్న గొప్పప్రాపంచిక సభలో అన్నట్లు ఏమియుభివృద్ధిగాంచలేదు. వాషింగ్టనుసభలోకన్నా ఒడంబడిక తర్కిపరిష్కారము మున్నగుపద్మతులవెంటపోతిమీని యభివృద్ధిగాంచగల్గుచుమని తోచుచున్నది. మూడుభాతుల సభ ఇప్పుడు వ్యర్థమైనను నాకాడలేములను తగ్గించుటకు త్వరలోనే పిలవనటుల ఏర్పడును. తుదకు ఒకరికొకరు పూర్తిగా చెలిసికొనుటకు పిలవను. మొదట కొన్నికష్టములుండగలవు. కాని నీనిది జేసి మీరు రాజీనామానీయలేదు.

ఆయుధ విస్త్రనమునగుర్చి అంతర్జాతీయసభలో పీరు మాప్రధానప్రతినిధిగనుండ నిరాపరాధులగులను విచారించుచు న్నారము. ఇకమీదట నేనుబోయి ఇ.రాకరి సహాయము నవేక్షించవలెను అని బాల్విన్సుగారి సిసిలుప్రభుని రాజీనామా నంగీకరించుచు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

బ్రిటిషుపత్రికా వ్యాఖ్యలు

రుగ్బీ, ఆగస్టు 31:—సిసిలుప్రభువువారు సోనుకొన్నను లోకలోలో ప్రారంభించిన శాంతిసభా మును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు సాగించవలసినది టైముస్పత్రిక గాకొనుచున్నది. సిసిలుప్రభువు స్వలాభములకు ఈ ద్రవ్యముదీసికొనిరని ఎవరును అనజాలరు. అట్టిప్రభులు ప్రపంచములో నుండుట

చాలయదు. బాల్మికి ప్రభుత్వములో సినిమా ప్రభుత్వ రాజీ
భూమినిప్పుడు కన్నరేణి ప్రభుత్వము. వారు విచారింపకమాన
దు. అందుగానికావ్యములును బాధింపబడినవి. రాజీనా
మా నివ్వించునని మాంధేయ గార్డియన్ ప్రతిక వాదన
చున్నది.

రాజప్రతినిధి యువన్యాసము

భారతీయుల సంకుచితభావము

తైముసత్రిక శయము

లండన్, ఆగస్టు 31:—ఇంగ్లీషు ప్రభుత్వ యువన్యాస
మునుగూర్చి తైముసత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది. రాజ
ప్రతినిధి ధైర్యముగ యువదారభావముతో ఆధునాస్తమింపి
నారు. కాని ఆధునాస్తమింపని పాఠాలుగ అపార్థములకు జే
యుచున్నట్లు మానవ కన్పించినవి. ఆయనకు దురుద్దేశ్యము
ను గూడ ఆరోపించుచున్నాడు. రాజప్రతినిధి కాలిగెను కా
సనసభల హక్కులకు ఆక్రమించుకొని నైతికోపన్యాసములను
గావించుచున్నారని భారతరాజకీయజేత్రులు నిందించుచున్నా
రు. అదే నిజమైన. సానుమన్న భారతరాజకీయజేత్రుల సంకు
చితభావము కన్పించుచున్నవారగుదురు. మత కలహములు
భక్తుల రాజకీయ స. స్వరణములకు తోడ్పడజాలనన్నచో,
ఇచ్చుటకు పీలులేవన్నచో భారతనాయకుల ఒప్పుకొనరు
ఇప్పుడుగనుక భారతనాయకులు రాజప్రతినిధి అభయమును
నిరాకరించిరి భారతరాజకీయ ప్రతిష్టాభంగమునకు బాధకు
ఆకాభంగమునకు నాయకులే ఉత్తరవాదులగుదురు. భారతీయు
లకు ఆకాభంగమును చెప్పిబెట్టినవారగుదురు.

జరినాకు బోవురముము ప్రాంతునకు చాంబర్లెను
గారికి గోల్డెను బుక్కు ఆఫ్ ప్రాంతులు ఆయన గ్రంథమును బహు
మతితోసగిరి.

నెక్కునూ జగ్గును పరిశోధకుడగు పిల్చురుగారిని ఆచటి
జాతులవారు జంపిరట.

గొప్ప గుప్తదానము

లీడ్సు విశ్వవిద్యాలయము

రంగు, ఆగస్టు 31:—100100 పానులను ఎవరో లీడ్సు
విశ్వవిద్యాలయమునకు గొప్ప గుప్తదానముజేసిరి. క్రొత్తపుస్త
కభాండాగారభవనములకు నియోగించవలెననిరట.

దార్విన్ పరిణామసిద్ధాంతమును స్థిరపరచుట

లండన్, ఆగస్టు 31:—బ్రిటిషు ఆసోసియేషనుయేదుట
లీడ్సులో నుపన్యసింపను ముగిసి కోతికాతిలోనివాడే యని
మరల ఇంకొకవారి దార్విన్ గారి పరిణామసిద్ధాంతమును సర్
ఆర్థరు కెయికుగారు నిరార జేసిరి. ఈ 50 సంవత్సరములు
సర్విసపరిశోధనగూడ ఈ యభిప్రాయమును త్రోసివేయుటకు
క్రొత్తసంగతులకు కనిపెట్టలేననిరి ముగిసి మెదడు ఆనాటి
కోతి మెదడునుండి యే ఏర్పడినదనియు
క్రొత్తగా ముగిసి మెదడులో క్రొత్తఆకారము లేదనియు
నుడివిరి.

దార్విన్ స్యాగ్ చిహ్నముగ దార్విన్ గారి ఇల్లును
కొనెదరట.

ప్రకటన

పడమటిగోదావరిజిల్లా, నరసాపురం తాలూకా, వల్లూరు
గ్రామకాపురముకు, ప్రస్తుతము రంగూనులో వుండే, లేట్టు
కాసాని గోదావరిజిల్లాలోను వున్న యావెత్తు అసిరా
సులున్ను, నానార్వెత్తుమొనగా వున్నచి; నా కొడుకులు, కా
సాని వెంకటరెడ్డి, నాగప్ప అప్యోయూ ఆన్ల పైవ వీధివయన
హక్కున్ను లేదు, మరిన్ని గురు వెంకటరెడ్డి, నాగప్పలు యి
జాలుచేసి దుర్వ్యయము చేస్తున్నారు. వీరికి బుజ్జెల్లు యిస్తూ
వున్నవారు ఆయుజాల బాధ్యత తామే వహించవలసివుంటుంది
గాని నాకున్న నా ఆస్తిలపిన్న యెవిగమయిన సంబంధంగాని,
బాధ్యతగాని లేదని లోకల కందరకున్ను యిందుమాలముగా
తెలియజేయుచున్నాను.

కాసాని సుబ్బయ్య

3 వ లాయాస్ట్రీటు, రంగూను 20 వ ఆగస్టు 1927

ట్రాన్సు ఆట్లాంటికు వైమానిక పయనము

అమెరికను వైమానికుడు

లీన్లె నుగారు లండనులో నేటి సభ్యాగ్నము జేరెను. వై
మానికాశయము చుట్టుతిరిగెను. ఒకసమయమున చావుతప్పెను
మరల తాను ఆట్లాంటికు దాటిపోయెనను ఆ సురతముజూపెను
అంగ్లయు రానివానితో ఆట్లాంటికును దాట ప్రయత్నించుట
తప్పనిరి లీన్లె నుగారు. డ్రూహిక్ గారి దమ్ముకిరూడ తన క
క్కరలేదనిరి. ఇచ్చివేసెననిరి. లండనులో ఇతనినిజూచి అంద
రును ఆశ్చర్యపోయిరి. లీన్లె నుగారు 100000 ప్రాంతలకు
డ్రూహినుగారి కిచ్చివేసిరి. కంట్రాప్టు ప్రకారము జరపనందుల
కు వైమానికుడు నడుపు అనుభవములేకనే ఇంతదూరము వచ్చె
నని అందరును అచ్చెరువొందిరి.

బ్రిటిషువైమానికుడు క్లౌడు మించిన కాప్టెన్ వెల్లె
హ్యూల్స్ లీన్లె స్ట్రీటు కెర్రిజిక్ రానుమాత్రాతో ఆట్లాంటికు
నుండి అట్లావాకు బయలుదేరెను.

బ్రిటిషు చేపల పట్లయిని విదేశీయులుగూడ చేయుచు
న్నాడు 8000000 పానుల చేపలు విదేశీపట్లయి 1925 లో
2225000 పానులు బ్రిటిషువారును సామ్రాజ్యము నుండియు
పట్లయి జేసినవి. విదేశీయులు 775000 పానులు జేసిరి.

సర్ జాన్ బెంటిక్, గార్డు బాక్ హెన్రీ బెర్నా
ర్డుగార్లు చనిపోయిరి.

ఇంగ్లీషు ఛానలు ఈదుట

ఇంగ్లీషుఛానలు నీరుటకు 1 స్ట్రీటు, 2 పురములు 24
గంటలనుండి ప్రయత్నించుచున్నాడు. కాని 2 స్ట్రీటు, జ్యూ
స్కె హార్డింగు కన్యలు మానుకొనిరి హాక్స్ వ్య దొరికగా
ర్లు ఈదుమనే యున్నాడు. వీరిని జన్మము వైద్యు డొకడు 60
సంవత్సరములవాడు కలిసికొనెను. హాక్స్ కన్య జన్మము వైద్యు
డు, మొరియాగార్లు ఈత మానిరి. ఈ అరుగుగురూక ఈదుట
మానుకొనిరి.

చీవా ఓడ దొంగలు

చూచో హ్యంగు హే మధ్యబోవు పొగదొంగలు చీవా
ఓడదొంగలు ప్రయాణికుల వేషము వేసికొని దోమకొనిరి. ఆ
యుధములతో ప్రయాణికులకు భయపెట్టిరి. బియాస్పేలో
దోమకొని వదలిబెట్టిపోయిరి.

నార్మండా ఓడమీద స్తూపర్లు ఆయన నాతడు మతిలే
కుండుటచే సముద్రములో దుమికి చరిహయించి పంచాయతీ
జేసిరి.

శ్యాన్ స్పిరి మైదానములో జేయుచున్న బ్రిటిషునైరిక
ప్రదర్శనములను చచ్చిలుగారు జూడవిచ్చిరి. నేలకు పరీక్షిం
చిరి.

చీవాలో హ్యంగు హేనుండి బ్రిటిషునేరలు క్రమముగా
వీసివేసెదరు.

సెపెక్ ఓక్సురైలు ప్రమాదములో మొత్తము 18 గురు
చనిపోయిరి.

చ్రేమరు సమావేశమున నృత్య మేన్పు తిగలబాకలకు
రానియగూడదనిరి.

గోల్డె బుక్కు ఆఫ్ ప్రాంతు, ఆయన గ్రంథము చాంము
బర్లేసు గారిందుకొని కృతజ్ఞతను చెప్పి ప్రాంతుపట్ల తనవయ
ను, మెప్పును జూపెను.

జెరోమక్ జెరోముగారు గనివోవునకి 5178 పానుల
ఆస్తి యుండెను.

వైమానికులు మంచులో గడ్డకట్టుకుపోవుట
ఇద్దరు యూగోస్లావియా వైమానికులు మంచుగడ్డచే
ఘనీభవించుకొని పోయిరి. విమానము బ్రద్దైతచది వైమానికుడు
మంచుమీదబడి రాలు అయిపోయెను. ఎవరులు విడిగిరివి.
ఆతని నేమీతును పూర్తిగ చనిపోయెను.

“Bynin”
Amara

ఒకదాన్నివితేక్రైగలగొప్పూనికు
ఇది దేహమున కత్తెల్లకాలములో శక్తిని
ఉత్సాహము నిచ్చును, అదర్శము ఆవగి
లేమి, దే బాధపడు నారలకు అకలి
గొంది జీర్ణశక్తిని పెంపొందించును

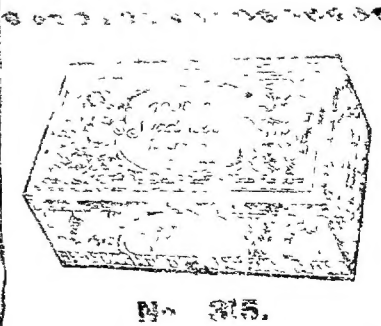
బైనిక్ ఆహారా ప్రతి గృహమునకు
ఉండవలెనదే. 3455
సింహా దేశమునందలి అన్ని ముఖ్య
పైన ఉగ్రాణములయందును మును
లమువారి కడకు వోరసు.

Allen & Hanburys Ltd.
LONDON
Special Representative for India :
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

శాశిశశశశ

కా మా మృతము 1676

ఈయావగము రాత్రికొలు ఒక్కమాత్రపుమ్మ
కొనిన ఎంత నిస్సాగమైక మైనను వెంటనే సంసారసౌ
ఖ్యము నీయగలదు. 5 దివసులలో మాత్రములో గలసిగాని,
మందు తుకలగాని, ఏదోగాని పోమెడి క్షుణ్ణమును దృఢ
ముగా నిలిపివేయును మన్యవస్తువులు, నరములబలము తగ్గ
నవారు ఈమందునే డైకి పూతగానూడ నుపయోగించిన
విక్రైతి శక్తినింతులు కాగలరు. మియు త్రరములు రహస్య
ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత
ములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అప్రదు:—
అమృతశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరికల్లా.

N. 315.
దివ్యమైన సువాసనల సబ్బు. పరిశుద్ధ
వెనెనెత్తులు, శ్రేష్ఠమైన చందనము
ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.
P.O. BOX 237 343!
MADRAS.

వీటియొక్క సుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని
బాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది

అట్లు తెలియనివారు ఆలస్యంపక తక్షణమే

నూ తోక మయూర కస్తూరిమాత్రలను

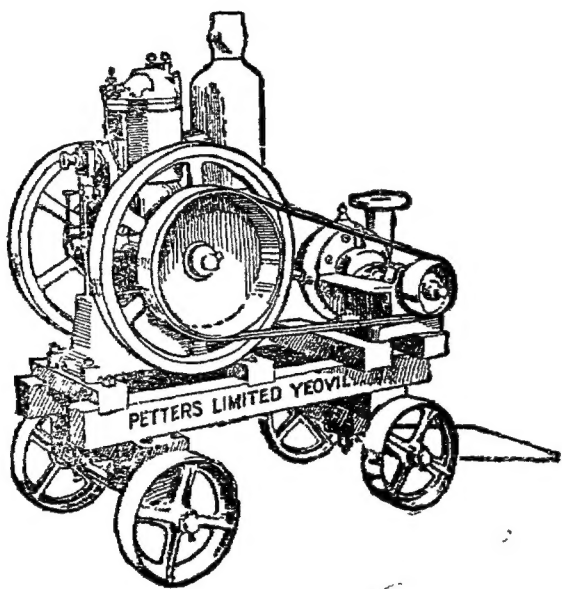
తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మిఠాయి తప్పి పిండిదారని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే
దానిని ముక్కుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఇది మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పీచుధూలు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు
చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధ జ్వరములు, దగ్గులు, శీతలము,
అజీర్ణము, పేగు, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి వీలైన పడితేము, క్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగువాటికి వ్రజాయుధమువలె పనిచేయును. ప్రత్యేకము పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి
అమృతసమానము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పొద్దుపువ్వు 0-4-0 6 జి. పొద్దుపువ్వు
నో సమా రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-8-0, 25 కి రూ 5-8-0.

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు.
శ్రీ, సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

BEST INDIAN PAIN BALM.
Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

వెట్టర్స్ సకలవిధముల జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాక్లోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి
తీసుకొనబోదగినవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగుపరికరములచే
అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

పెట్టర్ ఎంజనుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా
బ్రాంచి ఆఫీసునందకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెల్లుపనిచేయుటను కూడ
చూడవచ్చును.

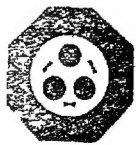
బెన్ట్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

మదరాసు.

బలహీనము, నరదుల బలహీనము

రక్త హామి

Deschiens' syrup

విశ్రువు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలమును, నియంతరించుచు, 30,000 వైద్యులు నిర్దేశించుచున్నది. డెస్చియన్, పారిస్

అని మార్కును, గుర్తును, ఎక్కడను ఉన్నది.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.)

శ్రీ మద్భక్తానుమాత్రములకు
శ్రీ మధ్వాచార్యులవారు రచించిన భావ్యము
(ఆంధ్ర ప్రతిపదార్థసహితము)
ప్రథమ భాగము నెల రు 1-4-0
నూతన భావ్యము (ఆంధ్ర ప్రతిపదార్థ సహితము) 4
అధ్యాయములున్న 4 పంచికలుగా ప్రకటింపబడితిమి.
ప్రథమభాగము తిరుగురయినది. 4 పంచికలకు చందాదారు
లుగా కేరిగోగువారికి పంచిక 1-కి రు 1-0-0 కివ్వబడును.
వారు రు 1-0-0 అధ్యాయ దరఖాస్తుతో యాదినవ చిరునా
మాకు పంపవలెను.
నూతన భాగము యాదినవ గ్రంథములకూడ వ్రేరకును.
శ్రీమద్భక్త దేవతార్చనవిధి రు 0-4-0
గురుమంత్రము (స్త్రీలకు) 0-1-0
బుద్ధుని పూర్వజన్మములు 0-2-0
చంటిబిడ్డ (చంటిబిడ్డల వైద్యము తెలుపు గ్రంథము) 0-8-0
జానకీపతి కథము 0-2-0
ఖరీదేహల్ శ్రీనివాసరావు, శ్రీ వేదవ్యాసవెస్
3935 విజయనగరము.

మాన శిశుల్లాసిని మాత్రము
30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
నెలకులభము! (పొద్దుపువ్వు ప్రత్యేకము) గుణముగలము!
కేరిములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకము!
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతల,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కులు, పూర్వములు, కిరణము,
వ్రేళ్లు, అశ్మలు మొదలగునవియందు గలిగిడి సోపనము
బోగొట్టి దేహవలను మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలను మేహవాతసోపనము వెంటనేమార్చును
ఇందు అనేక ఔషధములు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
ముగలచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిశ్చయము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకురు, కృష్ణాజిల్లా.
1204 5 అభ్యుక్త భక్తము నెల రు 1-8
రూ 5-0-0
శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటలున్న వేయబడి
నది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు తయ్యము, పొట్టును,
కఫమును తగ్గించును. ఉపయోగించు నిధము మందుల పంప
బడును. అనేకులు వాడి మెచ్చుచున్నారు. కేరళాగు ఉచితము
2126 ఆర్థరనాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా.

కలరా ద్రావకం మాత్రము
కలరా వ్యాధిని ఖండించుటలో ప్రజాయుధము. వారికి
భేదులను కట్టి కలరాపురుగును నిర్మూలము గావించును. ఈ
రోజులలో ప్రతిగృహములో సుంపడగినది. నెల స్వల్పము.
మాత్రల ద్రావకం, నెల రు 0-8-0, 6 నెలలు రు 2-12-0,
12 నెలలు రు 5-0-0, వి. పి. ఖగ్గులు ప్రత్యేకము. 4
పి. పి. ఆర్థరనాయనశాల, ఆయుర్వేదసమాజం-వైడిడి, లూరుజిల్లా.